

seje občinske skupščine

Zahteva po naročilih o neuresničenih sklepih

Potem ko je delegat Nande Škarja na seji občinske skupščine 9. decembra lani opozoril, da sklep skupščine o začetku postopka za spremembo zazidalnega načrta Novega trga še vedno ni uresničen, je predlagal, naj skupščina sprejme še en sklep, in sicer, da morajo člani izvršnega sveta vsaka dva meseca poročati, zakaj sklepi skupščine z njihovih področij še niso uresničeni. To je skupščina tudi soglasno potrdila.

Bojan Mlakar, direktor urbanističnega zavoda je odgovoril, glede Novega trga še potekajo ključevalni sestanki in da bo trezen odlok kmalu prišel skupščino. Tudi Marija Reba iz Mekinj je omnila na to, da skupščinski lep o izdelavi ekološke študije zvezi s prometno razbremenitvijo Cankarjeve ceste verjetno leži v predalu. Bogdana Jamnik je zanimalo, kdaj bo na uprliške klopi prišel odlok razglasitvi starega mestnega je-a Kamnika za kulturni in zgo-vinski spomenik.

Med pobudami in predlogi je lo zanimivo vprašanje Antona ladnika iz Črne, ki je pravza-av pobuda tistim, ki vodijo lik-dacijski postopek v Rudniku volina v Črni. Zanimalo ga je, lko poteka sanacija rudnika in ikšnemu namenu bodo prostori rovi rudnika v prihodnje služi-Pisno vprašanje s podobno ebino je posredoval tudi Igor odbrežnik, ki pravi, da ljudje llijo vedeti, čemu služijo obsež-a gradbena dela na tem območ- predlagal je, naj problem pravnava izvršni svet in o njem ovesti javnost, saj je le tako moč preprečiti razna ntolcevanja, da e morda za deponijo nevarnih ovi.

Janez Čevka iz Kamniške Bi-ricice ni bil zadovoljen z odgovo-om PTT glede priključevanja vojčkov v telefonski centrali tranje. Predlagal je, naj Pošta tipravi seznam naročnikov v KS amniška Bistrica, ki jim je pri-kučila dvojčka.

Marijeta Humar je vprašala, ali odo v prihodnjem proračunu agotovljena kaka sredstva za editev ustreznega prostora za ulturne prireditve, ki ga sedaj

Kamnik nima. Opozorila pa je tudi na potrebne ukrepe zoper povzročitelje hrupa v središču Kamnika. Med temi kršitelji je posebej omenila gostilno Pri Marjanci in voznike motornih vozil brez dušilcev v mestnem jedru, zlasti na Kolodvorski ulici. Na prekomeren hrup iz Gradite-ljevih obratov v Stranjah je opo-zoril tudi Janez Čevka, ki je pred-lagal, da meritve opravi Zavod za varstvo pri delu.

Stane Zarnik je posredoval predlog z javne tribune v Ko-mendi o oporečnosti pitne vode s Krvavca. Po njem naj bi čim-prej povezali tisti del vodovoda na območju Komende, Most in Križa, ki se sedaj napaja iz Kr-vavca, s kamniškim vodovodom. Po mnenju odbora za izgrad-

njo CATV omrežja v Kamniku, ki ga je skupščini poslal Igor Podbrežnik, naj bi občina poma-gala pri razjasnitvi premoženjsko pravnih vprašanj med Pošto in CATV in pomagala vzpostaviti ustrezno lastniško obliko ter službo za vzdrževanje kabskega omrežja.

Na predlog Pavla Ocepka je zbor krajevnih skupnosti uma-nil dovoljenje za odvzem dele-gatske imunitete Pavlu Ocepku, ker je bilo dovoljenje za pričetek postopka po mnenju ustreznih strokovnih institucij izdano neu-pravičenemu prosilcu.

Skupščina je glasovala tudi o predlogu Bojana Pollaka, naj se po vsaki seji skupščine v Kam-niškem občanu objavijo priimki vseh delegatov, ki se seje skupš-čine niso udeležili, z navedbo, ali

so svojo odsotnost pravočasno upravičili ali ne, vendar predloga ni sprejela.

Prav tako ni sprejela predloga Matevža Skamna, naj skupščina naloži Sekretariatu za prostorsko urejanje in varstvo okolja, da začne disciplinski postopek zoper strokovnega delavca UO Sklada stavbnih zemljišč, ki ni pravočas-no opozoril na pretečen mandat upravnemu odboru Sklada.

Zdravko Šarec je v imenu kra-janov Šmarce zahteval, da se za-gotovi tudi denar za sanacijo obrežja Kamniške Bistrice v Šmarci. Ker je po njegovem v zadnjih dveh letih »stoletna« voda del Šmarce zalila že naj-manj štirikrat, je predlagal sesta-nek vseh pristojnih za »vodne za-deve« in takojšnje ukrepanje.

F. SVETELJ

Str. 2

Pogovor z Alešem Ocepkom
Od besed k dejanjem

Str. 5

Aids – naša skupna skrb

Str. 8

Alpinizem
Marko Prezelj na Menlungtseju

Str. 9

Na obisku pri Frančiški Tomc
Najstarejša krajanka KS Tuhinj

Naslednja številka Kamniškega občana bo izšla 28. januarja. Prispevke sprejemamo do srede, 20. 1.; oglase, zahvale, obvestila ipd. pa do 22. januarja.

Prva seja novega IS

O črnih gradnjah odločajo upravni organi

Novi izvršni svet se je na svoji prvi seji 16. decembra 1992 lotil zelo pereče in hkrati občutljive problematike – legalizacije dosedanjih nezakonitih posegov v prostor. Člani so menili, da se IS ne more spuščati v posamezne primere predlaganih legalizacij črnih gradenj, ker so za to pristojni upravni organi. Zato je tudi razrešil komisijo za legalizacijo, ki jo je imenoval konec novembra. Njena vlo-ga namreč ni bila povsem jasna.

Upravni organi bodo po skle-pu izvršnega sveta izvedli postop-ke legalizacij po Odloku o pro-torsko ureditvenih pogojih obči-ne Kamnik samo za obstoječe čr-ne gradnje, ugotovljene do 16. 12. 1992

Na podlagi tega sklepa bodo upravni organi občine Kamnik v legalizacijskih postopkih obra-vnavali le tiste vloge, katerih izve-den posegi v prostor so v okviru zazidljivih površin in jih je mogo-če obravnavati v smislu Odloka o prostorskih ureditvenih pogo-jih. Pri tem se bodo skušala upo-števati izvedena dejstva.

Z navedenim datumom se bo začel tudi poostren nadzor pri-stojne inšpekcijske službe.

Legalizacijski postopki bodo posebej obremenjeni z dodatnimi stroški, ki jih le-ti pogojujejo. Gre za to, da ne moremo enačiti rednega z izrednim postopkom.

Po omenjenem datumu ne bo podane možnosti kakršnihkoli le-galizacijskih postopkov za pose-ge, ki nimajo prostorsko-izved-bene in pravno-formalne pro-torske osnove.

Z navedenim se tako želi pre-prečiti »grabežljivost« dragoce-nega prostora, še predvsem zato, ker se je s sprejemom osnovne družbenoplanske in izvedbene prostorske dokumentacije skuša-lo ugoditi kar najširšemu krogu zainteresiranih.

Dodatna pojasnila so vam na voljo na Sekretariatu za prostor-sko urejanje in varstvo okolja in na Zavodu za urbanistično načr-tovanje.

Izvršni svet je inšpekcijskim službam tudi predlagal, da poostrijo nadzor nad nezakonitimi posegi v prostor in da posamezni resorji pri tem medsebojno bolj sodelujejo kot doslej.

Novi izvršni svet na svoji prvi seji (foto: F. S.)

Po dopolnjenem sporazumu o pogojih za spremembo grad-bnega dovoljenja za gradnjo dveh poslovno-stanovanjskih blokov v Novem trgu bo Graditelj pridobil lokacijsko dovoljenje v skladu s spremembami in dopolnitvami zazidalnega načrta, ki so v pri-

pravi.

Za sekretarko IS je izvršni svet ponovno imenoval Marijo Gorjan.

Za pomočnika sekretarja Se-kretariata za prostorsko urejanje pa je bil imenovan dipl. ing. Mar-ko Magister. F. SVETELJ

Priznanja ob dnevu samostojnosti

Boris Zakrajšek izroča priznanje NZ Jožetu Arku (foto: F. S.)

Ob dnevu samostojnosti, ki smo ga praznovali 26. decembra, je Boris Zakrajšek, načelnik Narodne zaščite občine Kamnik, na posebni slovesnosti podelil prizna-nja narodne zaščite enajstim prizadevnim pripadnikom narodne zaščite iz naše občine.

Priznanja za organizacijo narodne zaščite in še pose-bej za sodelovanje pri tajnem skladiščenju in zavarova-nju orožja in opreme v času organiziranja narodne zaščite so prejeli:

Jože Arko, Tomaž Rajgelj, Rudi Zore, Marjan Poljan-šek, Janez Urankar, Srečo Pestotnik, Stane Zavbi, Filip Žibert, Janko Šimenc, Rudi Baloh in Jože Frontini.

Dobitnikom priznanj je čestital Maks Lavrinc, pred-sednik občinske skupščine. O ustanavljanju in pomenu narodne zaščite za varnost slovenske države pa je spre-govoril Edo Rijavec, načelnik pokrajinskega štaba NZ.

Priznanja so prejeli tudi pripadniki NZ iz domžalske občine.

V kulturnem programu pa so sodelovali pevec Janez Majcenovič in Rok Lap ter harmonikar Božo Matičič.

F. S.

kočna

KOČNA d.d.

V letu 1993 vam želimo obilo ugodnih nakupov v naših poslovalnicah.

V začetku leta smo vam pripravili posezonsko znižanje tekstilnih izdelkov.

Obiščite naše tekstilne trgovine, kjer boste lahko kupovali do 30% ceneje. Nudimo vam tudi gotovinski popust, možnost odloženega plačila ali ugodne kreditne pogoje.

Priporočamo vam tudi ugodno ponudbo v vseh naših prehrabnih trgovinah.

Intervju z Alešem Ocepkom

OD BESED K DEJANJEM

Aleš Ocepek je od zadnjih volitev poslanec v Državnem svetu. Da bi ga bralci bolje spoznali, predvsem pa njegove ideje in delovne načrte, sva se dogovorila za pogovor.

V štirih letih, odkar je direktor Arboretuma v Volčjem Potoku, je ta kamniški biser zacvetel in se pokazal v svoji pravi lepoti. Pod njegovim vodstvom so izboljšali kakovost in raznolikost ponudbe, zgradili nove rastlinjake, uredili namakalni sistem, obnovili poti po parku, odprli galerijo Janeza Boljke, s cvetličnimi razstavami in koncertnimi prireditvami pa ljudem ponudili novo kvaliteto v svoji bogati dejavnosti.

Pot do direktorskega mesta v Arboretumu prav gotovo ni bila kratka. Kako si jo nadaljeval po končanem šolanju na gimnaziji?

Ker me je vedno zanimala biologija, sem se vpisal na Biotehniško fakulteto, kjer sem se opredelil za agronomijo in krajinsko arhitekturo. Na šolo imam lepe spomine, saj je pomenila izpolnitev mojih želja. Drugače je bilo s prvo zaposlitvijo v Agrotehnik-

Gruda, kamor sem odšel iz povsem komercialnih nagibov.

Takrat sem se namreč ukvarjal z raziskovanjem in v okviru diplomske naloge odkril tudi par novih živalskih vrst. Zato me je profesor, pri katerem sem delal diplomsko nalogo, vabil, naj ostanem na fakulteti, hkrati pa mi dal vedeti, da je na tem področju zaradi omejenih finančnih možnosti zelo težko uspeti. Zato sem se najprej sklenil preizkusiti na komercialnem področju, kjer sem res pridobil precej novih znanj iz komerciale, ekonomije ter logike poslovanja in trgovanja. Neposredno sem namreč sodeloval z nekdanjim jugoslovanskim trgov in zastopstvi tujih podjetij.

Gotovo so krajina, rastlinski svet in hortikultura, s katerimi se ukvarjaš zdaj, bolj zanimivi kot pesticidi, s katerimi si imel najprej opraviti. Zanima me, ali so umetna gnojila res nujna za bogato in zdravo letino, v kakšni meri škodujejo človeku in okolju?

Pesticidi so žal res sestavni del človekovega bivanja, saj obstaja jo dokazi, da brez njih ni mogoče

Aleš Ocepek

normalno kmetovati na velikih površinah. Je pa zelo pomembno, da jih strokovno uporabljamo. Le tako bomo dosegli neko integralno varstvo, o katerem v agronomiji precej govorimo. K njemu vodijo pravičen način doziranja na velikih njivskih površinah in naravni pristopi. V tuji in naše druge predtorije, ki uničujejo uši. Koncentracijo pesticidov pa lahko zmanjšamo tudi

z uporabo izvlečkov bolj naravnih snovi, ki delujejo selektivno. To npr. pomeni, da uničujejo uši, ne škodujejo pa pikapolonicam.

Gotovo je za takšen način uporabe potrebno tudi bistveno večje znanje?

Predvsem ne gre za večje strokovno znanje, ampak za znanje, kako živeti z naravo, jo opazovati in se nenasilno prilagajati njenim spremembam. Prav tu namreč večkrat pademo na izpitu. Videl sem, kako smo v Slavonijo pošiljali na tone in tone herbicidov, kar se sicer ni neposredno poznalo na zdravju ljudi, zaradi njihovega izpiranja in pronicanja pa je bila onesnažena podtalna voda. V nenadzorovanem početju so napake, s katerimi človek uničuje svoje življenjsko okolje in sebe.

So te napake vplivale na zamenjavo službe?

Tudi, čeprav je bilo obdobje štirih let v Agrotehnik-Gruda dovolj, da sem se izpopolnil in izoblikoval svoje nadaljnje želje. Ker se je prav takrat v pokoj odpravil direktor Arboretuma prof. Ogorevc, sem zaradi spleta okoliščin in želje, da ustvarim nekaj novega, sprejel izziv in prev-

zel njegovo mesto.

S kakšnimi občutki si prišel na novo delovno mesto in katere ideje si želel najprej uresničiti?

Morda se bom zdel naiven, če povem, da sem v Arboretum prišel zgolj iz entuziazma. Želel sem delati tisto, o čemer sem vedno sanjal. Pri tem me je vodil zanos, da moram narediti nekaj novega, prepričan pa sem bil tudi, da se da bistveno več storiti pri izobraževanju kadrov in ureditvi parka.

Arboretum je bil v mojem gledanju še nekaj let nazaj zgolj pastorek v kamniški občini, nekakšen grdi raček, čeprav to nikoli ni bil. Je danes, ko se je dobesedno razvil v belega laboda, odnos kaj drugačen, ali vam iz proračunskih sredstev kane kaj več denarja?

Na žalost je odnos še vedno podoben, saj smo svoje delo uspeli nadgraditi z uspehi, nismo pa ga uspeli kronati z boljšim pristopom občine ali države do Arboretuma. Tako organizacija in financiranje še vedno nista dočena, mislim pa, da bo moralo mesto le spoznati, da Arboretum lahko kamniško, pa tudi domžalsko občino v turističnem smislu najboljše predstavlja. To je namreč eden redkih objektov, ki lahko majhna vlaganja bistveno oplemeniti.

Kljub majhni pomoči so vaši načrti še vedno enako ambiciozni kot pred štirimi leti?

Vseh niti ne bi omenjal, lahko pa povem, da smo v angleškem parku preuredili eno od dolin in vanjo zasadili štiristo novih sort rododendronov, ki smo jih pripeljali od znanih zlahtniteljev iz Nemčije. Pripravljamo še manjše otroško igrišče, za odprtje sezone pa bomo ponovno predili razstavo Pomladansko presenečenje, na kateri bo cvetelo brez števila tulipanov in narcis.

Ker ste zelo močni na hortikulturnem področju, imate lepe možnosti prispevati svoj del k lepši ureditvi slovenskih vrtov.

Pri nas raste zelo močna ekipa mladih ljudi, ki že posegajo na področje urejanja privatnih vrtov, naše drevesnice pa že lahko vzgajajo skoraj vsako rastlino, ki si jo človek lahko zaželi.

Omenil si, da krajinska arhitektura, odnos do narave in njena urejenost še niso takš-

ni, da bi se Slovenci lahko ponašali z njimi. Kakšna je najkrajša pot, da bomo lahko upravičeno govorili, da smo po urejenosti »mala Avstrija«?

Ena pot je naša, saj na ravah vidimo, da je ljudem všeč, je okolje drugačno, bolj urejeno. Druga pot so olajšave pri davkih, saj ljudje radi kaj naredijo, če to tudi nekaj dobijo. Tretja pa pelje preko akcij hortikulturnih društev, ki so pri nas v njih letih kar nekako zamrle. To se s pristojnimi službami občine in Turističnim društvom že dogovarjamo, da bi letos gradili lastnike najlepše urejenih hiš in jih popeljali na izlet v Nizozemsko, kjer so ogledali najlepše urejene vrtove. Mislim, da takšna motivacija dem daje voljo do dela in hkrati združuje.

Kaj pa restriktivne metode? Ali lahko kaznovna politika pomaga k bolj urejenemu okolju?

Nisem pristaš kaznovanja pri nas drugače očitno ne. Je pa res, da so kazni za one ževalce okolja smešno nizke, kaj dni nazaj sem bil pri direktorju Triglavskega narodnega parka, ki mi je predstavil problem Bohinjskega jezera, divjih galskih in prostorov za kamping. In tu ne vidim druge rešitve kot sprejem jasnega zakona, ki bo opredelil, kaj in kje lahko v naravi delamo.

Z zadnjimi vprašanji in odgovori sva že zašla na področje, s katerim sem želel skleniti tvoj pogovor. Na nedavnih volitvah si bil s prednostjo skoraj 30 odstotkov izbran v Državni svet. Kakšna so tvoja pričakovanja?

Za to funkcijo nisem kanaral iz političnih ambicij, an svoje delo v Državnem svetu dim predvsem na področjih stva okolja ter ekologije in spodarstva. To so področja, navadno izključujejo, vendar hkraten pristop do njih in sku reševanje problemov edina rnost za preživetje našega El sistema.

Drugo področje mojega dvanjanja pa bo temeljilo na prizvanjih za nadaljnji razvoj karško domžalskega področja, mora razvijati hkrati, saj sta kraja tako geografsko kot godarsko že neločljivo povezani.

MATIČ ROMS

S seje občinske skupščine

Odprava omejitev zunaj ograje KIK

Za zadnjo lansko sejo občinske skupščine 23. decembra so delegati sprejeli enega najkrajših dnevnih redov, kar so jih obravnavali v lanskem letu, če izvajamo volilne seje. Tokrat so si naložili le šest vsebinskih točk, med katerimi so izstopale tri: zazidalni načrt KIK, razglasitev Starega gradu za spomenik in izvajanje razvojnega programa Tuhinjske doline.

Sejo je zaradi odsotnosti predsednika Maksa Lavrinca, ki se je kot poslanec državnega zbora udeležil prve seje tega zbora, vodil podpredsednik Igor Podbrežnik.

Kot je bilo pričakovati, je največ različnih mnenj, večkrat tudi povsem nasprotujočih si, sprožil predlog odloka o zazidalnem načrtu KIK, ki so ga delegati na koncu le s petimi vzdržanimi glasovi tudi sprejeli.

Zaradi novih amandmajev, ki so jih predlagali delegati Nove parlamentarne koordinacije, se je med sejo skupščine sestal izvršni svet in sprejel predloga, da KIK v obdobju do leta 2012, ko se bo varnostni pas zožil na ograjo podjetja, od vseh novih naložb 3 promile od vrednosti nameni za komunalne naprave v naseljih okrog podjetja. Podprl je tudi predlog, da se omejijo poki in sunki ob preizkusih na najmanjšo možno mejo. Ni pa izvršni svet sprejel predloga, da bi KIK moral vsakemu graditelju povrniti dodatne stroške, ki bi jih imel zaradi tega, ker gradi znotraj varnostnega pasu. KIK namreč glede tega ne postavlja nobenih zahtev, seveda pa bo dolžan povrniti škodo, če bi po naključju prišlo do posledic na objektih zunaj tovarne zaradi vplivov proizvodnje. Predlagatelji so nato ta amandma umaknili, prva dva pa

je sprejela tudi skupščina, in sta sestavni del odloka.

V razpravi smo slišali tudi pomisleke, ali je prav, da se s prostorskim aktom omejuje prenova proizvodnje eksploziva (Jamšek), drugi so spet menili, da bi morala biti proizvodnja eksploziva vsaj 20 km oddaljena od naselij, kot to določajo predpisi Evropske skupnosti (Stele). Tretji so se spraševali, ali je res, da republika ni več zainteresirana za to proizvodnjo in da lahko kar sami v Kamniku odločimo o njeni nadaljnji usodi. Tudi ni res, da je KIK kriv za sedanje

neuspehe kamniškega turizma, saj imamo v Kamniku proizvodnjo smodnika že 140 let, pa smo kljub temu nekoč sloveli kot letoviški kraj!

Po daljši razpravi je le prevladalo mišljenje, da je edina možna rešitev KIK-u dati na voljo dve desetletji, da se ustrezno modernizira in večji del proizvodnje preusmeri v druge izdelke, predvsem pa, da zagotovi, da po tem obdobju ne bo več območja omejene uporabe ali varnostnega pasu zunaj »kitajskega zidu«.

F. SVETELJ

Zveza častnikov Slovenije

Ustanovljena občinska organizacija

Konec lanskega leta so se v Kamniku zbrali častniki in ustanovili svojo občinsko organizacijo v okviru zveze častnikov Slovenije. Ob tej priložnosti smo se o organiziranosti te organizacije in o njenem prihodnjem delu pogovarjali z njenim predsednikom Jožetom ARKOM.

Na kakšen odziv je med častniki najdel ustanovitev organizacije ZČ?

Menim, da so naši častniki zelo dobro sprejeli predlog za ustanovitev občinske organizacije, saj se je vanjo vključila že več kot polovica vseh častnikov. Na celotnem območju občine že deluje osem krajevnih organizacij, in sicer na Duplici, v Kamniku - Center, v Nevljah, ki vključuje tudi Mekinje, v Zaprcah s Podgorjem, na Perovem, v Komendi, v Tuhinju ter v Kamniški Bistrici.

Teža delovanja bo verjetno na občinskem vodstvu. Kako ste ga organizirali, da bo njegovo delo uspešno?

Poleg 12-članskega predsedstva, katerega podpredsednik je Marjan Križnik iz Špitaliča, sekretar pa Igor Brozovič iz Stranj, bodo za učinkovito delo organizacije skrbeli komisija za usposabljanje in obrambno dejavnost, za informativno dejavnost, za organizacijske in kadrovske zadeve. Odgovorno nalogo pa bo imelo tudi častno razodišče.

Mi ne bomo nikakršna podaljša-

na roka državnih organov, čeprav nam bo za administrativna dela na voljo sekretariat za obrambo. Sredstva za delo bosta zagotavljala občinski proračun in članarina.

Ob ustanovitvi ste sprejeli dokaj obsežen program nalog v letošnjem letu. Katere med njimi bodo najprej na vrsti?

Najprej bomo pripravili program usposabljanja častnikov, v usposabljanje spada tudi izvedba streljanja z MK puško in pištolo, organizirali bomo tudi športne aktivnosti, ne bomo pa pozabili na družabno srečanje častnikov. Organizirali bomo tudi sodelovanje častnikov na različnih pohodih, kot na Kostavsko planino, v Dražgoše in drugam.

Omeniti moram tudi, da bomo v sodelovanju z republiško konferenco rezervnih častnikov v Kamniku pripravili razgovor o kodeksu častnikov.

Naj povem še, da članstvo v naši organizaciji sloni na prostovoljnem pristopu in da bodo v delu organizacije lahko sodelovali tudi državljani, ki niso častniki, vendar jih to področje zanima.

F. SVETELJ

O spomeniškem zavarovanju Starega gradu

Predlog odloka o razglasitvi Starega Gradu nad Kamnikom za arhitektonski, umetnostni in zgodovinski spomenik se vrne na raven osnutka. Tak je bil sklep skupščine, ko je na zadnji lanski seji obravnavala predlog odloka in so delegati v razpravi dali kar nekaj amandmajev, hkrati pa tudi menili, da prizadeti lastniki objektov, gozdov in drugih zemljišč na tem območju niso sodelovali v razpravi. Brez njihovega mnenja pa takega akta ni mogoče sprejemati.

Zanimiva razprava se je razvnela okrog amandmaja Bojana Pollaka, ki je predlagal, naj bi v odlok zapisali obveznost občine, da pokriva razliko v stroških vzdrževanja in obnavljanja zaščitenih objektov, ki so zaradi zaščite večji od normalnih. Temu je nasprotoval predstavnik kranjskega zavoda Milan Sagadin, ki je dejal, da veljavni zakon tega ne omogoča. Če pa bi občina sodelovala pri sofinanciranju prenove spomenika, ki je last zasebnika, bi se morala po zakonu vknjižiti hypoteka občine. Tega pa iz razumljivih razlogov nihče ne bo sprejel.

Pavle Ocepek je bil mnenja, da bi morali javno razpravo o odloku ponoviti in nanjo pisno povabiti vse prizadete občane.

F. SVETELJ

Komendski gasilci želimo krajanom krajevnega skupnosti Komenda SREČNO, ZDRAVO in USPEŠNO NOVO LETO 1993;

hkrati se zahvaljujemo za denarne prispevke.

Gasilsko društvo Komenda

KNJIGARNA
DUPLICA

Razvoj Tuhinjske doline

Manj za študije, več za naložbe

Skupščina sicer dobro ocenjuje prve korake pri uresničevanju razvojnega programa Tuhinjske doline. To se je doslej odražalo predvsem v svetovanju krajani in pri izdelavi investicijskih programov za interese, ki se nameravajo lotiti določenih gospodarskih dejavnosti na tem območju. Manj pa so imeli doslej uspeha pri pospeševanju kmetijske pridelave z organizacijo prodaje pridelkov na domu.

Tuhinjski delegati so na decembrski seji občinske skupščine kot razlog za premajhno zanimanje krajanov za prodajo na kmetijah navajali predvsem to, da količine tržnih viškov premajhne, da bi prodaja doma pa tudi na kamniški tržnici uspešno stekla. Dodaten razlog, ki ne prispeva k vabljivejšemu obisku kmetij, pa pravijo, da so slabe ceste, zlasti tiste, vodijo v hribovske zaselke.

Osnovno vprašanje je sedaj, kako dobro zamišljene programe spraviti k življenju.

Verjetno kaže pritrditi enemu izmed delegatov, pravi, da so študije in projekti dragi, zato ne bi smeli oblašati v predalih, pač pa je treba z ugodnimi krediti na druge načine pomagati ljudem, ki nameravajo svoje prihranke naložiti v razvojno uspešno dejavnost. Kot je na seji povedala sekretarka za gospodarstvo Judita Kern Mlinar, je bilo v letu 1992 vloženih v področju Tuhinjske doline 6,25 milijona SIT republiškega denarja, največ od tega za gradnjo cest (Zajakovnik - Mala Raven).

Na predlog IS je skupščina sklenila, da je treba v proračunu za leto nameniti del denarja tudi za razvoj dopolnilnih dejavnosti v Tuhinjski dolini in drugod.

F. SVETELJ

Maks Lavrinc v državnem zboru

ZA VSESTRANSKI RAZVOJ KAMNIKA

Maks Lavrinc je eden najbolj znanih Kamničanov. Ob rednem delu v podjetju Ideja, kjer je direktor, opravlja še neprofesionalno funkcijo kamniškega župana. Po zadnjih volitvah pa bo poslanec v državnem zboru. Prvo vprašanje se je vsililo kar samo.

Kako zmorete vse to? Ali sta županstvo in poslanska funkcija združljivi?

Lavrinc: Osebnostno mislim, da ni zadržkov. Občina je v skladu z ustavo Republike Slovenije lokalna skupnost in neprofesionalci lahko opravljajo funkcijo še naprej. Organizacija delovanja novega enodomnega parlamenta bo nedvomno na višji ravni, kot je bila do sedaj. Vnaprej se ve, da bodo seje pretežno konec meseca, znani bodo tudi urniki pomembnejših sej, ko bomo odločali z glasovanjem, tako druge moje aktivnosti ne bodo trpele.

Ze doslej sem delo v Ideji v dopoldanskih urah prekinil lahko le izjemoma, svoje delo na občini pa sem opravljal pretežno v popoldanskih urah. Prijetnejši del te funkcije pa je v glavnem ob sobotah in nedeljah. Pri tem mislim predvsem na kulturne in druge prireditve.

S podpredsednikom bova morala tesneje sodelovati, predvsem v smislu kontinuitete dela do končne realizacije posameznega vprašanja. S tem mislim na konkretne akcije, ki bi jih pričel eden od naju, nadaljeval in končal pa po potrebi drugi.

Takšne konkretne akcije so recimo »misije dobre volje« med prebivalci in industrijo, tam, kjer pride do sporov. Vseh dejavnosti pač ne moremo ukiniti, potrebno pa jih je prilagoditi, da bi postale prijazne okolju. Tak problem predstavlja npr. Kalcit. V tem sporu med prebivalci in industrijo je potrebno najti za obe strani sprejemljivo rešitev.

Kako boste delovali v državnem zboru?

Lavrinc: Ker imam največ izkušenj na gospodarskem področju, bom delal predvsem na tem področju. Nobena novost ni, da se preveč potroši, ostane pa premalo za nove investicije in za plače. Potreben je nekakšen »new deal«, ki bi izviral predvsem iz lastnega varčevanja in lastnega kapitala, ki bo vzpodbudil nov investicijski cikel. Zavedati se moramo, da od drugod ne bo veliko pomoči.

Kjer je denar, je oblast. V občini jo ima zato izvršni svet, županu gre predvsem čast, zato se moram v državnem zboru posvetiti predvsem prvemu delu oblasti, če hočem kar največ pomagati svojemu kraju.

Pri nas so dajatve veliko previsoke, v stikih s pobratenimi mesti v Nemčiji in na Nizozemskem smo spoznali, da so njihove obremenitve za pol manjše kot pri nas.

V čem vidite razvoj Kamnika v prihodnjem obdobju?

Lavrinc: V LDS smo dali pobudo za rezervacijo sredstev za obnovo hotela. V prihodnosti je treba posvetiti največ pozornosti razvoju turizma, kmetijstva in obrti. Nekoč je bil Kamnik z okolico

eden slovenskih turističnih biserov, primerljiv z Bledom. Storit moramo vse, da se vsaj del tega blišča vrne.

Če smo bili zmožni obnoviti samostan, moramo uspeti tudi s hotelom. Spodbujali bomo predvsem domače investitorje. Imamo možnosti za razvoj zimskega turizma na Veliki planini, za razvoj kmečkega turizma. V načrtu pa je tudi igrišče za golf, ki bi stalo severozahodno od Arboretuma Volčji Potok. Ob bližini Ljubljane, ki je danes prestolnica države in bo gostila tako diplomate kot poslovneže, in bližini letališča bi bil takšen objekt gotovo izredno zanimiv za vse.

Naslednja dejavnost je gostinstvo, s katerim tudi dobro sodelujemo; mnogi so voljni povezovati panogo z zabavnimi in kulturnimi prireditvami.

Instrumenti za pospeševanje razvoja kmetijstva so v glavnem v rokah države in tu bo največje bistveno vplivati.

Med prednostne naloge sodi tudi ekološka ozaveščenost. Kamnik mora po lestvici onesnaženosti zraka v Sloveniji navzdol. Urediti moramo drobnejše starejše dela mesta, to pa verjetno pomeni plinifikacijo in druge posege. V ta sklop sodi tudi prilagodi-

Maks Lavrinc

tev vse druge industrije ekološkim zahtevam.

Kamnik je tudi intelektualno izredno bogato mesto. V preteklosti in danes je dal številne znane osebnosti. Z njihovo pomočjo moramo še naprej širiti razne kulturne in druge dejavnosti.

Idej torej ne manjka, še manj ljudi, ki so jih sposobni uresničiti, vsekakor je Maks Lavrinc pravi mož na pravem mestu. Omenil je še dosti drugih za Kamnik zanimivih predlogov, o tem pa kdaj prihodnjič.

B. REPE

S seje IS

Programi razvoja obrti, kmetijstva in turizma

Ko je obravnaval predlog zadev, ki naj bi prišle v program dela občinske skupščine, je izvršni svet najprej razčlenil vzoke, zakaj določenih pomembnih zadev, predvidenih v lanskem programu, ni bilo mogoče uresničiti.

Sem prav gotovo sodijo programi razvoja tako pomembnih področij, kot so turizem, kmetij-

stvo ter obrt in podjetništvo.

Med razlogi za to, da še ni pripravljen predlog programa razvoja turizma, so v izvršnem svetu navedli predvsem to, da so v pripravi zakoni o turistični in gostinski dejavnosti in da je bila razvoja strategija turizma v Sloveniji prvič predstavljena šele konec oktobra lani. Zato bo mogoče občinski turistični program

pripraviti šele v drugem polletju letos.

Podobno velja tudi za program obrti in podjetništva. Obrtni zakon je namreč šele v osnutku, prav tako zakon o gospodarskih družbah. Uresničiti pa bo treba zahteve Obrtne zbornice Slovenije o izenačitvi možnosti poslovanja za podjetnike in obrtnike. Glede na spremenjene razmere sedanji dolgoročni občinski program razvoja kmetijstva ne ustreza več. Po mnenju IS namreč daje preveč poudarka govedoreji, premalo pa poljedelstvu in sadjarstvu. Tudi pri oblikovanju občinskega kmetijskega programa bo treba upoštevati republiške usmeritve na tem področju, ki pa jih RS še ni sprejela.

Osnutek odloka o ustanovitvi Radia Kamnik na IS spet ni dobil zelene luči.

Nov osnutek je sicer v skladu z lansko razpravo na seji občinske skupščine, predvideval naj bi občino v družbi z omejeno odgovornostjo, ki bi izvajala radijsko dejavnost, imela 51% delež, vendar je IS menil, naj projektna skupina Media ponovno preuči, ali vsebina odloka ustreza zastavljenim ciljem na področju obveščanja in kako bo s pokritostjo celotnega območja občine z radijskim signalom.

Komisija za razreševanje problematike posegov v prostor... bo obravnavala samo primere, ki so v območju zazidljivih površin oziroma so v skladu s prostorskimi izvedbenimi akti v območju, kjer je pozidava možna. To bo eno izmed temeljnih meril za delo te komisije, ki jo moramo imenovati ali na kratko rečeno, tudi komisija za razreševanje problemov črnodigitalstva.

Izvršni svet je določil poslovnik dela te komisije, ki jo vodi Urša Mihelčič. Komisija bo ugotavljala dejansko stanje na kraju samem, oblikovala merila v zvezi z ugotovljeno gradnjo glede na veljavno prostorsko dokumentacijo in IS svetu predlagala v obravnavo možno rešitev vsakega posameznega primera. Na podlagi sprejetih stališč bo možno začeti pripravljati lokacijsko dokumentacijo in začeti druge postopke pri upravnih organih.

F. SVETELJ

O izgradnji telefonskega omrežja

Kako je potekala investicija

V javnih medijih je bilo danih veliko neresnic in napačnih podatkov, tako s strani posameznih članov »komisije« kot novinarjev, ki se niso nikoli hoteli prepričati tudi na drugi strani o pravilnosti podatkov pri izgradnji telefonskega omrežja. Navajamo, da pri nekaterih trditvah nikoli ni prišlo do medsebojnih usklajevanj kdo ima prav. Vedno so bili dani podatki v javnost brez medsebojne uskladitve, in ravno to je povzročilo toliko slabe volje med naročniki telefonskih priključkov.

Veliko naročnikov nas sprašuje, kdaj bomo opravili poračun tistim naročnikom, ki so vplačali prispevke za telefonske priključke po predračunskih vrednostih investicije. Iz poročila je razvidno, da je že izračunana končna cena telefonskega priključka, še vedno pa je nerazčiščeno s PTT podjetjem Ljubljana glede delitve števil vseh telefonskih priključkov ter glede odkupa neprodanih telefonskih priključkov do števila 4.200.

Glede razrešitve te problematike je bil dne 3. 12. 1992 sestanek med predstavniki občine Kamnik, Sklada stavbnih zemljišč, komisije, SKG Kamnik in predstavniki PTT podjetja Ljubljana. Končnega odgovora od PTT podjetja Ljubljana še nismo prejeli. Predstavniki občine Kamnik so na tem sestanku zahtevali tudi, da PTT podjetje Ljubljana pisno odgovori, kdaj bo urejena problematika pomanjkanja telefonskih priključkov na območju Laze v Tuhinjski dolini.

SPORAZUMI IN FINANCIRANJE

1. Na osnovi predhodnih razgovorov med Izvršnim svetom SO Kamnik in PTT podjetjem Ljubljana je bil v septembru 1987 podpisan sporazum, št. 7/87, o financiranju izgradnje razširitve PTT kapacitet na območju VATC Kamnik; s strani občine Kamnik je bil podpisnik sporazuma Sklad stavbnih zemljišč občine Kamnik. Določila sporazuma, št. 7/87 (izvleček):

Obveznosti PTT podjetja Ljubljana

- financiranje 30% vrednosti objekta na Bakovniku
- ATC s kapaciteto 5.000 priključkov
- prenosni sistemi med centralami

Obveznosti Sklada stavbnih zemljišč občine Kamnik

- financiranje 70% vrednosti objekta na Bakovniku
- financiranje celotne izgradnje KKO (primarno omrežje)

8. člen sporazuma navaja

Poleg stroškov za izgradnjo objekta iz 1. člena tega sporazuma (celotni KKO in 70% objekta) plača vsak telefonski naročnik ceno za izgradnjo telefonskega priključka po veljavnem ceniku ob vključitvi (RNO).

2. Dne 19. 12. 1988 je bil podpisan Aneks k sporazumu, št. 7/97

Dogovorjene so bile podrobnejše medsebojne obveznosti pri realizaciji projektiranja in izgradnje KKO in RNO:

- PTT financira objekte iz osnovnega sporazuma

- SKLAD financira poleg 70% objekta še 1000% vrednosti izgradnje KKO in RNO.

3. Dne 19. 12. 1988 je bil podpisan Sporazum o financiranju projektne dokumentacije. Sporazum navaja tudi naloge pri pridobitvi specifikacije kablov, pridobitev ponudb in financiranje. Glede na osnovni sporazum, št. 7/87, financira SKLAD projektiranje in dobavo kablov za KKO in RNO.

4. Dne 17. 6. 1991 je bil podpisan Sporazum, št. 7/87/1A Osnutek tega sporazuma je bil s strani PTT predložen SKLADU že veliko prej. SKLAD se ni

strinjal z nekaterimi členi sporazuma, ki jih je predlagal PTT.

Zato je bil sklican dne 12. 6. 1992 sestanek med UO SKLADA, PTT, SKG in predstavniki občine Kamnik. Predsednica IS SO Kamnik ga. Marija Sitar in g. Mihael Novak sta bila upravičeno odsotna. Prisoten je bil predsednik skupščine g. Maksimiljan Lavrinc.

Na tem uskladitvenem sestanku je bilo sprejeto naslednje (zapisnik):

- izdelala se ocena o številu možnih telefonskih priključkov, ki bi jih lahko Sklad oddal do 31. 12. 1992.

- Vsa sredstva, ki so predmet sporazuma, prevzame pred pričetkom obratovanja PTT podjetje Ljubljana v svoja osnovna sredstva.

- Morebitno možno spremembo v lastninskih odnosih bosta podpisnici sporazuma, glede pričakovane spremembe predpisov, opredelili v skladu s takrat veljavno zakonodajo.

Tako ima od vseh občin na območju PTT Ljubljana edino občina Kamnik podpisan sporazum o možnosti lastninjenja, ko bodo sprejeti ustrezni zakoni.

Zaradi razvoja telefonije v času gradnje je prišlo tudi do nekaterih sprememb pri financiranju.

Dodatno PTT Ljubljana financira naslednje:

- Novo centralo na Bakovniku (digitalno) za 5.500 priključkov, namesto prvotne klasične za 5.000 priključkov.

- Telefonsko centralo v Stranjah za 1.000 priključkov vključno z optičnim kablom Kamnik - Stranje.

Spremenjena je bila trasa povezovalnega kabla, ki gre sedaj preko Mekin in Godiča, namesto ob regionalni cesti ob KIK-u, ki je predvideval klasičen kabel.

- Razširitev telefonske centralne Kamnik I. v središču mesta za 900 priključkov.

- Prevzame financiranje dela KKO.

- Prevzame odplačilo kredita za 300 telefonskih priključkov (centrala Bakovnik).

- Financira razliko za RNO za obstoječe telefonske naročnike in vrednost do polnega števila po projektu za centrali Center in Stranje.

5. Sporazum, št. 7/87/2A (december 1991)

Sporazum določa vrednosti financiranja PTT in SKLADA za vse objekte in s tem delitev po odstotkih. Delitev financiranja izgradnje RNO na območju central Center in Stranje je: 31,2% na PTT in 68,8% na SKLAD.

Glede na to, da je SKLAD že financiral celotno izgradnjo KKO »na ključ«, mora PTT sama financirati vse manjkajoče kable ter vsa dodatna dela do dokončne izgradnje KKO.

6. Nadalje je bilo sklenjenih med PTT in SKLADOM še več sporazumov in pogodb za urejanje medsebojnih finančnih obveznosti in izgradnjo posameznih smeri in odsekov omrežja.

(nadaljevanje prihodnjič)

JANEZ TURNŠEK

Prva priznanja Veronika

Pred začetkom druge seje izvršnega sveta je njegov predsednik Miha Novak podelil prva, s sklepom izvršnega sveta uvedena, priznanja, poimenovana Veronika.

Marku Prezlju, kamniškemu alpinistu, za letošnji uspešni prvenstveni vzpon na Menlungtse v Himalaji,

Štefanu Horvatu, svetovalcu Republiške vodne uprave, za njegov prispevek k uspešnemu urejanju vodotokov v kamniški občini, in **Vladu Šerblju**, načelniku občinskega štaba z civilno zaščito, za uspešno vodenje akcije ob elementarnih neizgledih in v času lanske vojne v Sloveniji.

Vsi trije so se ob navzočih predstavnikov Planinske zveze Slovenije, Planinskega društva Kamnik, Republiške vodne uprave in republiških organov za področje urejanja prostora zahvalili izvršnemu svetu za izkazano pozornost. Alpinist Marko Prezlj pa je ob tej priložnosti Mihi Noyaku poklonil originalno sliko Tibetanca.

S priznanjem Veronika se je izvršni svet oddolžil tudi **prof. Tomažu Habetu** iz Domžal, umetniškemu vodji Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik, za njegovo dolgoletno uspešno delovanje.

F. S.

Alpinist Marko Pregelj prejema priznanje

Sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti v skladu s vabi vse obrtnike in podjetnike v občini Kamnik na srečanje s članom izvršnega sveta za področje obrti in podjetništva gospod. Marjanom Steletom, ki bo v četrtek, 21. 1., ob 18. uri v veliki sejni dvorani (II. nadstropje) občine Kamnik.

DNEVNI RED:

1. Problematika drobnega gospodarstva v občini Kamnik
2. Programi pospeševanja obrti in podjetništva v občini Kamnik v letu 1993
3. Ustanovitve kluba podjetnikov

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje

ŠE ENKRAT O NOVOSTIH

O novem zdravstvenem zavarovanju je bilo že veliko napisano. Pa vendar se, v množici sporočil in ponudb, marsikoga ni dotaknila preprosta razlaga o tem, kaj nam je novo leto ponudilo novega o zdravstvenem zavarovanju.

Zato naj bodo naslednje besede namenjene prav prepoznavanju tega »tujca«, ki bo še kako pomemben pri naši zdravstveni varnosti. Pa ne le pri (za)varovanju našega zdravja, ampak tudi pri našem boljšem počutju med plačevanjem računov in po njem.

Abeceda zavarovanja

S 1. 1. 1993 je stopil v veljavo Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Po tem zakonu se uvaja zavarovalniški sistem. Glavna sprememba je v tem, da se zdravstveno varstvo

po novem ureja z obveznim in prostovoljnim zavarovanjem.

OBVEZNO ZAVAROVANJE so vsi **ZAPOSLjeni** (preko svojih delodajalcev). Nezaposleni so obvezno zavarovani kot **OBČANI** ali kot **BREZPOSELNI**, če so prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje kot iskalci zaposlitve in prejema denarno nadomestilo za brezposelnost. **OTROCI, UČENCI** so zavarovani obvezno po starših, **DIJAKI IN ŠTUDENTJE** pa tudi, vendar le, dokler se redno šolajo, a najdlje do 26. leta starosti. Denar za obvezno zavarovanje se zbira le s prispevki vseh zaposlenih. Solidarno v skupno blagajno, iz katere se jemlje tudi za vse kategorije prebivalcev.

Treba je poudariti, da se iz obveznega zavarovanja krije večji del temeljnih pravic iz zdravstvenega varstva. To je bilo tudi

edino zdravstveno zavarovanje, ki smo ga imeli v preteklosti, in smo k temu, pri iskanju zdravstvene pomoči in uslug, plačevali le participacijo. A še te ne vsi, kajti najbolj ogrožene kategorije ljudi so bile plačevanja oproščene.

Po pojasnilu stroke pa dobra tretjina državljanov Slovenije (le zaposlenih) preprosto ni več zmogla s prispevki in dajatvami pokriti vse bolj dragih zdravstvenih storitev. Stari sistem zdravstvenega zavarovanja (obvezni) se je zamajal v temeljih in tudi participacija, ki so jo v osemdesetih letih poklicali na pomoč, ni kdove koliko izboljšala finančnega zdravja slovenskega zdravstva. Iz več razlogov. Denar je bil iz dneva v dan manj vreden, medicinsko vedenje pa vse obsejnejše in zaradi potreb po najnovejših elektronskih aparatih vse

dražje.

To spoznanje je vodilo v nov sistem zdravstvenega varstva in z njim tesno povezanega zdravstvenega zavarovanja. Tako participacijo za zdravstvene storitve vseh vrst ostajajo po 1. januarju 1993 le še spomin na preteklost, ostala pa so nam **doplačila** za tiste storitve, ki bodo presegale predpisano raven zagotovljenega zdravstvenega varstva (ki ga pokriva obvezno zavarovanje).

Doplačila bodo različna. Da bi se izognili stroškom, ki bi nastali z doplačili (lahko tudi kar velikimi v primerih poškodb izven dela, ki bi imele za posledico bolnišnično zdravljenje), ponujajo slovenske zavarovalnice **PROSTVOLJNO ZAVAROVANJE**, ki bo namesto nas pokrilo vse ali delne stroške doplačil. Ali zapisano preprosto na primeru: za bolnišnično zdravljenje po-

škodb izven dela bo 75% stroškov pokrito iz obveznega zavarovanja, 25% stroškov pa iz prostovoljnega zavarovanja, če bomo seveda tako zavarovani. Če prostovoljno ne bomo zavarovani, bomo morali doplačiti v višini 25% pokriti iz lastnega žepa. Ob »vsebinski žepov« povprečnih Slovencev pa je ta rizik skoraj nesprejemljiv.

Ob vsem tem je spoznanje o novem zdravstvenem varstvu in zavarovanju jasno: mirno bomo živeli le, če bomo zavarovani tudi prostovoljno. Torej če bomo dodatno prispevali denar prav vsi, iz **lastnih žepov**. Tu solidarnosti in skupne blagajne NI!

To spoznanje pa se ne dotika le nekaterih izjemnih kategorij prebivalcev: otrok, učencev, dijakov in študentov, ki se redno šolajo, vojakov, vojaških invalidov in civilnih invalidov vojne. Za vse na-

štete se bodo vse pravice iz zdravstvenega varstva v celoti pokrile iz obveznega zavarovanja. Torej zanje prostovoljno zavarovanje ni potrebno.

Za vse, ki stroška za prostovoljno zavarovanje le ne bodo zmogli, naj v tolažbo zapišem, da so v celoti iz obveznega zavarovanja pokrita tudi zdravljenja nekaterih bolezni (npr. nalezljive bolezni, poklicne bolezni in poškodbe pri delu, maligne bolezni, živčno-mišične bolezni, epilepsije, hemofilija, paraplegija, tetraplegija, cerebralna paraliza, razvite oblike sladkorne bolezni, multipla skleroza in psoriaze, dializa) ter v povezavi z njimi tudi pravice do zdravljenja ter do ortopedskih, ortotičnih, očesnih, slušnih in drugih pripomočkov.

O zdravstvenem zavarovanju po novem za zdaj le toliko.

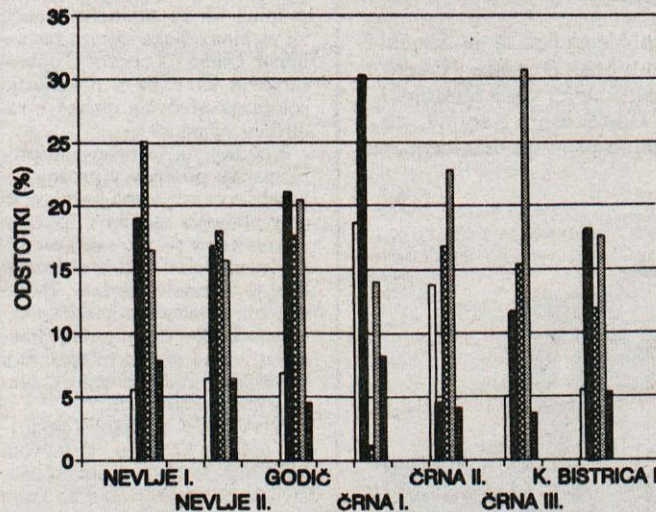
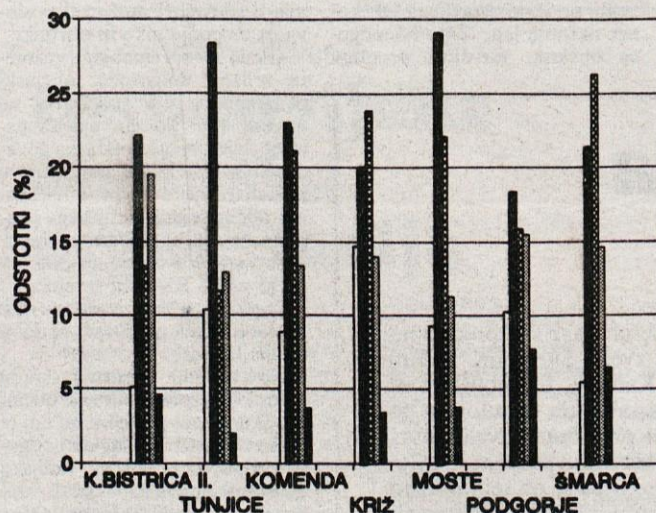
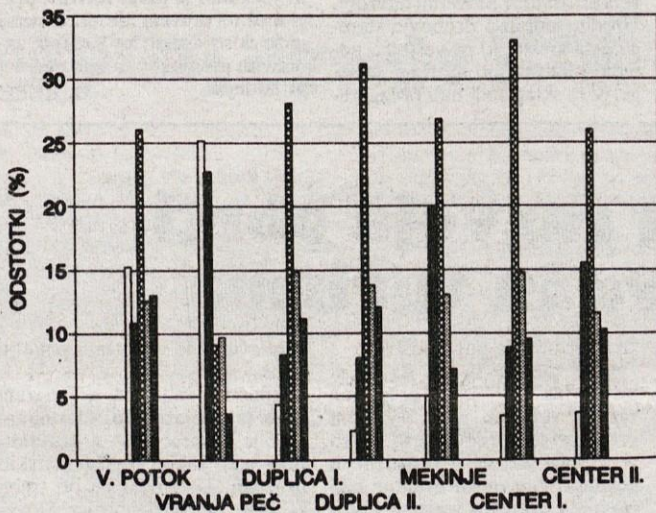
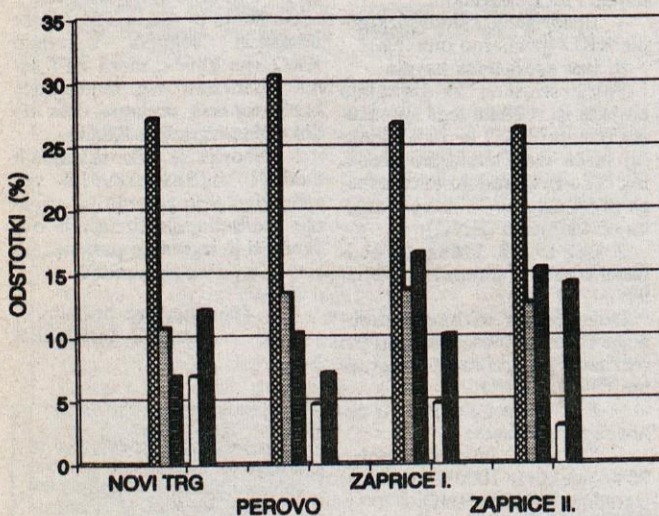
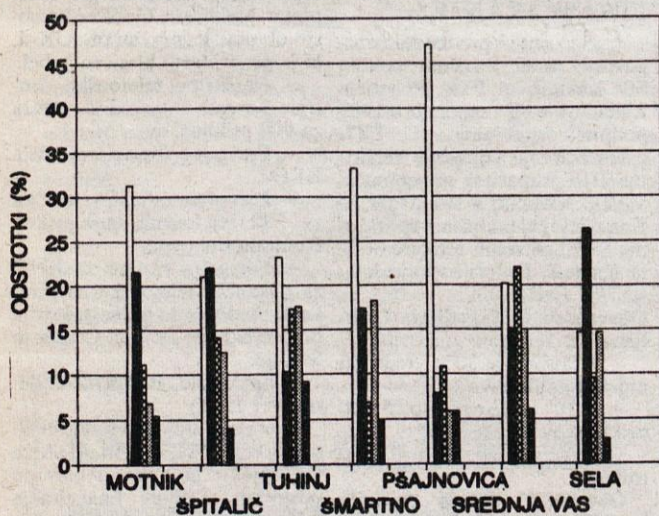
Le toliko pa zato, da bi ga »prepoznali«. Predvsem pa spoznali, da je za našo varnost in predvsem naš notranji mir skoraj neizogibno dejstvo: **obvezno zavarovanje z roko v roki s prostovoljnim zavarovanjem**.

IVANA SKAMEN

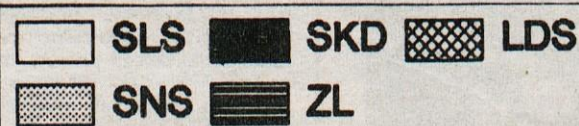
Kako smo volili v najmanjših volilnih enotah – na voliščih

V prejšnjem Kamniškem občanu nas je g. Rafael Zagoričnik seznanil z volilnimi rezultati (skupno) za celo območje občine Kamnik, ki je v okviru 1. volilne enote predstavljalo 10. volilni okraj. Tokrat pa se bomo seznanili z rezultati, ki temeljijo na volilnih izidih za posamezno volišče, kar bo izvrstna podlaga tudi za podrobnejši pristop k analizi preteklih volilnih dogodkov in glasovanja pet najmočnejših parlamentarnih strank državnega zbora Republike Slovenije. Volilnih izidov ostalih petnajstih političnih strank za državni zbor tu ne navajam; na volitvah so narameč prejele bistveno manj glasov, zaradi česar prvimi niso oprejemljive konkurenčne. S seznama sem izpustil tudi podatke za državni svet, razlog je v tem, ker je Aleš Očepek med štirimi kandidati na vseh voliščih zmagal izredno prepričljivo (z visokim naskokom).

Podatke zbral: dr. MARKO ŽEROVNIK

LEGENDA

Grafična obdelava: MATIC ROMŠAK

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KAMNIK

VABIMO VAS...

Petek, 15. januarja, ob 18. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik

Odprtje razstave
USTVARJALNOST LJUBITELJSKIH LIKOVNIKOV GORENJSKE
Razstava bo odprta do 24. januarja

Nedelja, 17. januarja, ob 17. uri
Župnijska cerkev, Komenda
KONCERT NAJLEPŠIH SLOVENSkih BOŽIČNIH PESMI

Izvajalci: MEPZ Cantemus Kamnik
Zborovodja: Janez Klobčar
Orgle: Olga Stele

Torek, 19. januarja, ob 17. uri
Matična knjižnica, Kamnik
IGRAJMO SE, SPOZNAJAMO SVET...
Tema tokratnih igrarij je presenečenje, zato vabljeni vsi radovedneži

Sreda, 27. januarja, ob 17. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik
SLIKARSKA PARADA
Predstavitve likovnih del otrok iz vrtca Mojca v Kamniku
Razstava bo odprta do 5. februarja

Petek, 29. januarja, ob 19.30
Dvorana Veronika, Kamnik
Koncert iz cikla MUSICA AETERNA:
Andrej PETRAČ, violončelo
Tomaž PETRAČ, klavir
Vstopnice po 200 SIT bodo v prodaji pred začetkom koncerta

VABLJENI!

JANEZ VREČEK
Zgornji Brnik 143
tel. (064) 422-778

Izdelujem in popravljam peči za centralno ogrevanje na trda in tekoča goriva.
Izdelujem cisterne za olje.
Na zalogi kombinirani boilerji.

»POLOS« – TRGOVINA S PREMOM IN AVTOPREVOZNIŠTVO

Jernej Jerman, Zapoge 40, Vodice, tel. 823-585, 824-096
vam po konkurenčnih cenah dostavi na dom domači in uvoženi premog, suha bukova drva in žamanje.
Po dogovoru plačilo tudi na obroke.

Uredništvo Kamniškega občana

Zelo me moti, ker mnogi občani z avtomobili in traktorji še vedno vozijo smeti k reki Bistrici in v gozdove.

Prosim vas, da namesto voščil in čestitk objavite dovolj velik oglas, da bodo onesnaževalci vedeli, da imamo za te namene urejen primeren prostor.
Lep pozdrav,

Ada Humar, Šmarca

Vojni kaos v BiH

Nemogoče je razumeti mentaliteto balkanskih narodov, ker tam ni nobene zakonitosti, nobene resnice. »Nihče ne napada, le vsi se branijo.« Resnica pa je, da je zbežalo iz te nekdanje jugoslovanske republike neizmerno veliko ljudi, tudi v Slovenijo; veliko jih je izgubilo življenje, veliko pa je tudi invalidov. Pred neposrednim uničenjem so varni le begunci, in teh je več deset tisoč, milijon...

V naši državi ni občine, ki ne bi sprejela beguncev. Po podatkih Rdečega križa Kamnik (podatki so bili objavljeni v 21. št. Kamniškega občana, 1992) je bilo v občini Kamnik 11. novembra 1992, 426 beguncev. Mnogi izmed njih so že pet ali šest mesecev pri nas. Z daljšim bivanjem se jim poglobljata domotožje in nestrpnost; slednje je zlasti prisotno v družinah, ki imajo enega ali več svojih članov (zlasti moških) v vojni, zato se tudi čimprej želijo vrniti domov.

Da bomo laže doumeli dejansko perspektivo teh beguncev in naš položaj, ki je nastal po njihovem prihodu k nam, je potrebno, da se približemo seznanimo z vzroki, ki so pripeljali do vojne v Bosni in Hercegovini.

Eden od neposrednih vzrokov za vojni spopad je propad komunizma, ki se je izpraznil – s sešdel sam vase, ostali pa so nosilci, Milošević in njemu podobni, ki nočejo izpušiti iz rok oblasti, sklicujoč se pri tem na meje Velike Srbije, v kateri bodo vsi Srbi živeli demokratično v eni državi. Drugi razlog, ki je povsem nasproten temu, pa je potek sponatnega združevanja evropskih narodov v združeno Evropo, ki bo zagotavljala ljudem politično, ekonomsko in socialno varnost.

Ker se je Zahod bal hitrega razpada Sovjetske zveze, ki ima ogromen arzenal atomskega orož-

ja, je iz tega razloga tako dolgo zavlačeval priznanje novih držav na tleh nekdanje Jugoslavije. Na srečo je Sovjetska zveza razpadla mirneje, kot so pričakovali (je sicer nekaj manjših vojnih žarišč, ki pa ne ogrožajo svetovnega miru), s tem pa so bili dani pogoji tudi za mednarodno priznanje Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, kar pa zlasti za slednjo glede na vojno za sedaj nima velikega pomena.

Srbi in ena država

Ker Srbi hočejo za vsako ceno živeti v eni državi, sta bili stara in nova Jugoslavija zanje po velikosti več kot sprejemljiva teritorialna enota, saj sta obsegali precej več ozemlja, kot ga je načrtal leta 1844 srbski politik Ilija Garašanin (1812–1874). Zanimivo je, da je Garašanin, ki je začrtal zahtodno mejo Velike Srbije od Karlobaga do Karlovca in Virovitice, že tedaj predvidel etnično čiščenje ozemlja, kar se z vso brutalnostjo danes tudi izvaja. Sicer pa se je kot notranji in zunanji minister pod srbskim knezom Aleksandrom Karadjordjevićem (1843–1858) že tedaj zavzemal za ustanovitev jugoslovanske državne tvorbe pod srbskim vodstvom. Ob tem se z upravičenostjo lahko vprašamo, kaj je vodilo slovenskega politika in duhovnika dr. Antona Korošca (1872–1940), tedanjega prvaka Slovenske ljudske stranke, da se je kljub dobro znanemu srbskemu hegemonizmu na kraju prve svetovne vojne, leta 1918, tako zavzeto prizadeval za združitve s Srbi v skupno državo Kraljevino Srbov, Hrvatcev in Slovencev.

Da v narodnostnem pogledu ta državotvorna enota ne bo demokratična, se je prav kmalu potrdilo, predvsem pa 6. januarja 1929, ko je kralj Aleksander Karadjordjević z ukinitvijo ustave, parlamenta in političnih strank uvedel kraljevo diktaturo.

Za tem je prišla druga svetovna vojna (1941–1945), za njo pa nova Jugoslavija, za katero so bili pridruženi isti narodi kot v predvojni kraljevini Jugoslaviji. Kljub obljubam s strani oblastnikov pa je nova državna tvorba kmalu začela kazati srbsko premoč v mnogih državah, pa tudi republiških strukturah širom po Jugoslaviji; s tem se je utrjevala in dosegla vrhunec, ki je pripeljal državo do razpada, s tem pa do vojn v Sloveniji, Hrvaški ter Bosni in Hercegovini, kjer z vso silovitostjo divja še sedaj.

Velika Srbija, po novem Zveza srbskih držav, naj bi obsegala sedem držav: Srbijo (skupaj z Vojvodino in Kosovom), Črno goro, krajino, Dalmacijo, območje Dubrovnika, Makedonijo (Srbi so namreč prepričani, da je Makedonija južna Srbija) ter večji del Bosne in Hercegovine. Srbi so namreč globoko prepričani, da so samo oni državotvorni narod, vsem drugim narodom bivše Jugoslavije pa se v zvezi s tem posmehujejo. To pa je dokaz, da srbske ure močno zaostajajo za Evropo, 50, če ne 100 let.

Večinoma so mnenja, zlasti v Srbiji in Črni gori, da gre v Bosni in Hercegovini za pravo versko vojno med muslimani, katoliki in pravoslavci, v resnici pa gre za spopad med Srbi, Hrvati in Muslimani za pridobitev oziroma ohranitev ozemelj na račun čiščenja etničnih skupin prebivalstva; pri tem je verska vloga skupin predvsem v tem, da so vsi proti vojni, da se vsi branijo in da je vsaka od njih s svojim narodom. Skladno s tem obstaja neizpodbitno dejstvo, da pomeni biti Srb bitim pravoslavcem, Musliman musliman in Hrvat katolik. S to analogijo pa so prav Srbi naredili veliko napako, ko so pri osvajanju Dalmacije pričeli trdit, da so Dalmatinci in prebivalci Dubrovnika neizpodbitni katoliški Srbi, kar je kontradiktornost (nasprotje) z uveljavljenim srbskim zgodovinskim dejstvom.

Vzrok za agresijo Srbov

In kaj vodi Srbe v hegemonijo (voditeljstvo) in z njo v agresijo? Poznavalci pravijo, da manjvrednostni kompleks, ki se ga hočejo znebiti z nadvlado nad sosednjimi, številčno šibkejšimi narodi. Bili so namreč z daljšimi ali krajšimi presledki več stoletji pod Turki, kar jim je omajalo potreb-

no samozavest. Kakor Izraelci tudi Srbe obkrožajo »samo sovražniki«, in ker jim je religija pri tem v politično korist, se v tej povezavi smatrajo eni in drugi za božji narod.

Iz tega sledi, da vojne v tem delu Balkana gotovo ne bo kmalu konec, morda čez tri, pet ali deset let, ko se bo vojaški arzenal izčrpal; Hrvatje bodo hoteli namreč 1/3 svojega ozemlja nazaj, Vojvodinci avtonomijo, 85% Albancev nasproti 9% Srbov na Kosovu ne bo hotelo ostati manjšina. Makedonci se opredeljujejo za avtohtoni narod, Muslimani in Hrvatje bodo hoteli na svoje domove v Bosni in Hercegovini...; tudi v Srbiji bodo (pravi) Srbi iz Šumadije hoteli več oblasti od obrobno nacionalno naravnanih Srbov. V okviru tega pa obstaja podatek, da na območju Srbije živi 3,5 milijona ljudi druge narodnosti: Albanci, Madžari, Vlasi, Romuni, Romi itd.... medtem ko je Srbov zunaj Srbije le okoli 2,1 milijona. Zato je tudi v Srbiji mairske navzoč nacionalni koktejl s prevlado ljudi druge narodnosti, kar pa oblastniki spretno prikrivajo s ponarejenimi statističnimi podatki: za Vlahe, ki živijo v Timoški Krajini na vzhodu Srbije, pravijo na primer, da jih je le okoli 50.000, namesto pol milijona, prikrivajo tudi številni Madžarov v Vojvodini, Muslimane v Sandžaku. Albance na Kosovu, Rome itd.

Pogled v prihodnost

Vojno v Bosni in Hercegovini, od koder je možna razširitev na Kosovo in Makedonijo, na Hrvaškem pa se lahko obnovi, v doglednem času ustavi lahko edino le intervencija Združenih narodov v obliki protektorata, česar pa ni pričakovati, bolj je verjetna varianta, da se bo vojna končala takrat, ko se bodo utrudili vsi branitelji, »ker napadalca tam ni«, kar vsi trdijo.

Ljudje, ki so se umaknili pred vojno v Bosni in Hercegovini, pa tudi na Hrvaškem, bodo morali ostati v tujini verjetno še zelo dolgo, nekateri celo tokoli časa, da bodo izgubili domotožje in upanje na vrnitev odvzetega jim premoženja v domovini.

Od tu dalje sledi v prihodnje nova zgodba, ki jo bo zapisal čas. Dr. sc. MARKO ŽEROVNIK

Zeleni

Baterija – nevaren odpadke

Le kdo od nas še ni uporabil baterijskega vložka za luč v teh dolgih nočeh, za poslušanje glasbe in novic iz radijskega programa? Morda pa je celó njegovo življenje odvisno od tega majhnega vira za napajanje naprav z električno energijo, ker mu poganja srčni vzbujevalec? Toda ker nobena stvar ni večna, tudi baterija odpove, se utruji. Postopek je enostaven, človek kupi novo baterijo in aparat spet deluje. Toda pojavijo se problemi, morda samo za trenutek, odpre se kanta in problema ni več, ker je pod pokrovom. Morda še bolje, v živo mejo ali pa celo v reko, ki teče mimo, da, tudi izvir je dober, samo da se ne vidi. Takó življenje teče dalje in problemov ni, ker so pod pokrovom, v reki ali celo v izviru pitne vode.

Morda pa človek ne bi naredil tako, če bi bilo napisano, kako zelo strupeno stvar je odvrgel, če bi na njej pisalo, kam jo lahko odvrgel, ker vsebuje tudi izrabljena baterija celo plejado kemičnih sestavin in elementov ter težkih kovin od svina, cinka in celo ŽIVEGA SREBRA. Ni mu mar, običajno tudi vedel ni, kaj se lahko zgodi, ker proizvajalec ali kdo drug ni napisal, da lahko, s tem ko odvrgel baterijo v živo mejo, KONTAMINIRA DO ŠTIRI KVADRATNE METRE zemlje.

Kontaminacija pa je popolnejša, če je bila tudi že prazna baterija odvrgena v izvir pitne vode ali med ribji zarod. Nevarnost pa je še večja, če je odvrgena baterija »ALKALNA«, ker taka baterija vsebuje močno bolj strupene kemikalije (kalijev hidroksid, cinkov oksid, kalijev bikromat). Na žalost o takih odvrgenih baterijah, ki so prave ekološke bombe, ni razpravljalo niti pristojno ministrstvo, da o občinskih sekretariatih za varstvo okolja niti ne izglubljamo časa, zemlja pokrije skoraj vse napake, storjene iz nevednosti. Toda tudi zemlja je dovolj, in prihaja do zastrupitev podtalnice (npr. Dravsko polje itd.). Ministrstvo pa nič; raje se gredo strankarske igre in intrige. Ljudstvo pa naj še naprej meče odpadke ali pa še celo posebne odpadke v žive meje, izvire, med ribe. Na incinerator ne misli nihče več, odkar smo poslali na Finsko odpadke. Kaj bi to, potem bi lahko zmanjkalo za drage avtomobile.

Zelenim Kamnika ni vseeno, kako se zbirajo tako nevarni odpadki, kot so baterije. Sklenili smo izvesti akcijo, s katero želimo opomniti vse pristojne na ta pereč problem. MI NISMO DEŽURNI KOMUNALCI, ZA KAR NAS IMAJO NEKATERI, MI SAMO LJUBIMO SLOVENSKO ZEMLJO, SAJ IMAMO SAMO ENO SLOVENIJO. POKAZATI ŽELIMO, KAKO MALO DENARJA JE POTREBNO, DA BO TA POSTALA VELIKO BOLJ ČISTA IN PRIJAZNA!

Zeleni Kamnika potrebujemo vašo pomoč pri izvedbi te akcije! Vabimo vse krajanke in krajanke, da se nam pridružite in prinesete istrošene baterije v trgovine, ki se nam bodo pridružile. Na vidnem mestu bodo posebni kartoni z vsemi potrebnimi navodili za izvedbo akcije.

Zeleni Kamnika vabimo vse trgovine, ki prodajajo baterije, in tudi druge lokale: PRIDRUŽITE SE NAM!

Akcija je potekala od 23. novembra do 5. decembra. Vse podrobnejše informacije pa dobite po telefonu 831-001, preko našega aktivista, ki vas bo obiskal, ali osebno v našem uradu na Cankarjevi 3.

Nov odbor SKD v Motniku

Prva povolilna razmišljanja

Tisti del slovenskih krščanskih demokratov s Kamniškega, ki je še posebej aktivno deloval ob lanskih volitvah, je pred novim letom, na sv. Tomaža dan, napravil svojo prvo oceno teh volitev.

Najprej so seveda izrazili vso zahvalo vsem svojim volivcem, ki jih je bilo tokrat za 4% več kot leta 1990. So s tem volilnim izidom zadovoljni? K temu napredu, ugotavljajo, je prav gotovo prispevalo njihovo aktivno delovanje, in to ne samo pred volitvami, ko so poleg izjemno uspešnega Peterletovega obiska konec oktobra, dr. Stresovega predavanja Oseba in družba, do 4. decembra organizirali še 12 dobro obiskanih predvolilnih zborovanj. Ugotavljajo večje uspehe na podeželju, medtem ko se bodo morali v samem mestu bolje organizirati; že pred vrati je ustanovitev mestnega odbora SKD. Na splošno so bili boljši rezultati za SKD tam, kjer že imajo organizirane svoje krajevne organizacije. Ustanavljanje teh pripravljajo najprej še za Duplino in Šmarco pa v Smartnu, Mostah, Podgorju... oz. povsod tam, kjer se številno članstva SKD naglo povečuje.

2. decembra so, ob priliki predvolilnega zborovanja SKD v Motniku, tamkajšnji člani SKD tudi ustanovili krajevni odbor SKD, že peti v občini. Na zelo lepi in prisrčni prireditvi so v kulturnem programu prijetno presenetili številne navzoče dobri pevci kvarteta sv. Mihaela z Vranskega. Novoizvoljeni petčlanski upravni odbor z mladim dipl. ing. agr. Jožetom Novakom na čelu se bo potrudil, skupno seveda z drugimi člani in simpatizerji, oživiti vsesplošno napredni motniški utrip.

Se za nekaj odstotkov boljši volilni uspeh, so ocenili na prednovoletnem srečanju, bi dosegli krščanski demokrati, če ne bi bili tako medijsko zapostavljeni, in to ne samo na republiški ravni. Predvsem so bili kritični do notranjepolitičnih informativnih oddaj na CATV-Impulz. Razmeroma visoke cene so onemogočile SKD-nu nastop na predvolilnih oddajah na CATV-Impulz, pa tudi ju v dobri meri v Kamniškem občanu. Na tem področju, pravijo, bo potrebno najprej iti z demokracijo naprej. Ne sme se namreč pozabiti, da so kabelsko omrežje, ki ga uporablja tudi CATV-Impulz, s svojimi sredstvi zgradili in ga tudi vzdržujejo krajanji po posameznih krajevnih skupnostih. Ti krajanji pa so politično različno usmerjeni! Sicer pa bodo krščanski demokrati na Kamniškem skušali slediti usmeritvam krščanske demokracije v državi in se čimbolj povezovati s sorodnimi strankami, da bi tako lahko čimuspješneje reševali naš skupni, ne ravno lahki vsakdan.

Pa še to – v času predvolilnega vrveža se je nekako pozabilo sporočiti: Ob spominski maši 31. oktobra v Kamniški Bistrici za vse medvojne in povojne žrtve na Kamniškem so se krščanski demokrati zavzeli, da bi na Kopiščih postavili spomenik. Z njim bi dobile spominsko obeležje, kakršnega si zasluži sleherni človek, tudi številne žrtve povojnih pobojev na Kamniškem.

Ob zaključku tega srečanja so se člani občinskega odbora SKD Kamnik zahvalili tudi vsem tistim, ki so za krščansko demokracijo, povečini brezplačno, delovali na voliščih oz. kakorkoli pomagali v razmeroma dobremu volilnem rezultatu in zaželeli srečno in uspešno novo leto vsem svojim somišljenikom kot tudi drugim občanom.

T. M.

Aids – naša skupna skrb

V dneh okoli 1. decembra smo opazili nekatere z rdečimi pentljami na prsih. Kaj naj bi to pomenilo? Nič drugega kot opozorilno znamenje in izraz pripravljenosti prispevati svoj delež v boju proti aidsu. Tega pa lahko prispeva prav vsak, ne glede na izobrazbo, materialne možnosti itd. In prav vsak izmed nas je k temu tudi poklican.

Aids je problem vsega človeštva. Kaj lahko stori en človek v primeri s celotnim človeštvom? Veliko. Tako kot kapljice sestavljajo morje, je vsak posameznik sestavni del človeštva in pomemben člen verige, pri katerem se bo bolezen zaustavila ali širila dalje. Z varovanjem sebe hkrati varujem tudi ljudi okoli sebe.

Pred okužbo se bom znal varovati le, če vem, kako se bolezen prenaša. Samo trije načini so: med nezaščitenim spolnim odnosom s okuženim partnerjem, z okuženo krvjo in od okužene matere na plod. Poleg tega pa je dobro vedeti še, kako se bolezen ne prenaša. Virus zelo težko preživi zunaj človeškega telesa, in se ne more prenesti z vsakodnevnimi družabnimi stiki na delu ali v šoli. Ne prenaša se s stiskom roke, dotikom, objemom, s hrano ali vodo, pri souporabi skodelic in konzerv, s kašljanjem in kihanjem, v plavalnih bazenih in na stranišču. Ne prenašajo ga komarji in drugi insekti.

Tudi v Sloveniji epidemiološka slika kaže na to, da se bolezen prenaša predvsem s spolnimi odnosi. Zato je preventiva usmerjena na opozarjanje ljudi k odgovornemu ravnanju v spolnem življenju. Najbolj varno je imeti stalnega in zvestega neokuženega partnerja. V najtežjem položaju so mladi, ki si partnerja še iščejo. Sama mladost skriva v sebi pravico do brezskrbnosti, na žalost pa se ji morajo mladi zaradi aidsa odpovedati, saj je lahko usodna ena sama noč strasti.

Tveganje za okužbo pri spolnem odnosu se bistveno zmanjša s pravilno uporabo kondoma. Zato je nujna uporaba kondoma vedno, kadar zdravstveno stanje partnerja ni znano. Kajti nikomur ne piše na čelu, da ima aids. Naj nakup kondomov v lekarni ne bo nekaj sramotnega. Pametno je zraven zahtevati še navodilo o uporabi v obliki letaka.

Prek transfuzije krvi se virus ne prenaša, ker je pri nas kri vsakega krvodalajca pregledana. S krvjo se virus prenaša predvsem preko uporabljenih igel in brizg narkomanov. Pred enim letom smo imeli v Sloveniji med 40 znanimi okuženimi 3 narkomane. Letos jih je gotovo več, saj val narkomanije čedalje bolj pljuska tudi v Slovenijo. Morda kmalu ne bo odveč razložiti našemu šolarju, naj se odvrgne igle in brizge ne dotika, če bi v svoji radovednosti po naključju naletel nanjo.

Zakaj toliko govorimo o aidsu pri 24 bolnikih in 44 znanih okuženih v Sloveniji, ko pa so druge težke bolezni veliko bolj razširjene, npr. rak, bolezni srca in ožilja? Gotovo ne brez osnove. Navedeni podatki so le vrh ledene gore. Vse drugo nam je skrito. Ne vemo, koliko imamo dejansko okuženih in koliko se jih bo še okužilo. Današnja situacija bo jasna v prihodnjih desetih letih. Na stanje v prihodnosti pa vsak izmed nas še lahko vpliva s svojim preventivnim ravnanjem. Dejstvo, da živimo na takem področju zemeljske oble, kjer se bolezen širi počasi, naj nas ne uspava niti za trenutek. S tem nam je dana možnost bolezni čimbolj omejiti, zaustaviti. Izrabimo to možnost in napravimo nekaj za naše otroke in vnuke. Ne zanašajmo se na druge, ne zanašajmo se na cepivo in učinkovito zdravilo, dokler tega še ni.

v. m. s. MILENA CERAR, ZD Kamnik

Bog nima brata, jaz ga pa imam

Naslov bi se lahko glasil tudi takole: KAKO V KRAJEVNI SKUPNOSTI ZG. TUHINJ DELIJO TELEFONSKE PRIKLJUČKE.

Za krajevno skupnost se sprosti nekaj telefonskih priključkov. Povpraševanje je veliko in zato imajo veliko vrednost. Zadevo vzamejo v svoje roke lokalni oblastniki in jo uredijo tako, da pokažejo, kdo je tisti, ki tu odloča; pride jim prav, da pokažejo svojo lokalno mogočnost.

Sporočilo o novih telefonskih številkah seveda ne sme v javnost. Svet krajevne skupnosti zadevo uredi kratko in jedrnat in že je tu prednostna lista.

IN IMENA: najprej tisti, ki so v svetu krajevne skupnosti in še nimajo telefona, sledijo »žlahta«, potem tisti, ki podpirajo tvoj »kšeft«, in tisti, ki ti bo tako ali drugače prišel prav... in lista je izpolnjena.

Kaj potem, če ima kdo vlogo za telefonski priključek že 17 let. Kaznoval si vse tiste, ki se ne znajo »prav obnašati«, izrinil si take in drugačne konkurente, pokazal si, kdo odloča. Hkrati pa si opravil, seveda po svoji vesti najbolje, delo, ki ti ga je za štiriletni mandat zaupalo ljudstvo.

Seznam odpošljejo in mirno zaspijo. Dovolj so danes storili za splošno blaginjo.

Pa se zgodi: Sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti vrne krajevni skupnosti predlog razdelitve telefonskih priključkov v ponovno presojo, in celo navaja, da imajo prednost »TISTI, KI SAMOSTOJNO OPRAVLJAJO GOSPODARSKO DEJAVNOST – OBRTNIKI IN PODJETNIKI.« Podpisan je koordinator za demografsko ogrožena območja.

Svet krajevne skupnosti se ponovno sestane. Požvižga se na priporočilo z občine in prvotno prednostno listo gladko spet potrdi. V utemeljitvi celo zapišejo: »DRUGAČE MENIMO, DA JE DELO NAŠEGA SVETA IZNIČENO.«

No, zadeva pa vendarle pride v javnost in vsiljivec, ki sprašuje prvega med oblastniki, zakaj so na seznamu ravno ta imena in ne druga, dobi odločen in jasen odgovor: »BOG NIMA BRATA, JAZ GA PA IMAM.«

Ne boste verjeli, V NAŠI NOVI, DEMOKRATIČNI družbi nekateri niti SRAM NI VEČ.

Na potezi so izvršni svet OBČINE KAMNIK oziroma sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti ter koordinator za demografsko ogrožena območja, ki naj si ogledajo svoja priporočila na eni strani ter prednostno listo na drugi in ukrepajo skladno s svojimi pristojnostmi.

VERA IN ZDRAVKO BALOH

Prijazni in neprijazni šoferji Kambusa

Kot Vam je znano, imamo Kamničani prevozno podjetje KAMBUS (ki je bilo prej del ljubljanskega potniškega prometa).

Naj povem, da so njihovi šoferji zelo prijazni, prav tako sprevedniki. Med njimi pa so tudi »črne vrane«.

Dne 21. novembra 1992, bila je sobota, sem se hotela peljati z DUPLICE proti KAMNIKU. Ura je bila 16.30, ko sem prišla na prehod za pešce in opazila, da se avtobus bliža postaji. Ker se je zelo mudilo, sem se podala v hiter tek. Šofer me je moral opaziti, vendar je vozilo namenoma zapeljal malo dlje od postaje, skoraj k Stolu vemu vratarju. Kljub opozorilu izstopajočega potnika, naj počaka, saj sem imela do cilja le 10 m, je šofer avtobusa najbrž z velikim veseljem odpeljal, vendar brez mene.

Moram reči, da je zelo »prijazen«, in če bere Kamniški občan, se mu prek teh vrstic lepo zahvaljujem in močno želim, da bi bil kdaj na mojem mestu. Škoda je, da le eden ali dva kazita prijaznost drugih šoferjev.

ANDA

Pesnikov grob

Kamnoseka Alojzij in Boris CIGLIČ sta lepo obnovila še del napisov na grob pesnika Antona Medveda. Dela nista mogla opraviti v celoti zaradi neugodnega vremena. Ostale napise bosta dokončno uredila spomladi, s čimer bo nagrobnik dostojno obnoven.

Ob novem letu sta vrtnarski mojster Tone FLERE s soprogo Pavlo ljubeznivo in po lastnem nagibu okrasila grob. Nekdo je počastil pesnikov spomin in prižgal na grobu skromno svečko. Vsem navedenim ponovno vse priznanje in prisrčna zahvala. Posnemanja vredno!

N. N.

Trdota njihove kože je neizmerljiva

Očitno spada g. Jože Arko v skupino premalo zaposlenih občin-skih birokratskih uradnikov, saj je spet našel čas, da nas v Občanu mori s svojimi prispevki. Že v času po vojni za Slovenijo si je g. Arko dovolil članek, v katerem je nekaj pletenčil okrog tega, da bodo nekateri hodili naokrog rdeči (ker se niso odzvali pozivu med vojno). Ni pa pripisal, da poln odziv ni bil potreben, saj ni bilo orožja, ki so ga rdeči na njegovem Sekretariatu za ljudsko obrambo Kamnik pohlevno izročili tedanji JNA, ko je prišla rubit v Kamnik. Prav tako je pozabil pripisati, kakšna zmeda in anarhija je vladala v sistemu pozivanja in menjav enot. Ali pa morda ne, saj je bilo prav simptomatično, kakšna je bila struktura vpoklicanih. Namesto mlajših in sposobnejših je bila večina v formaciji starejših in takih, ki so imeli nujna dela na svojih kmetijah. Mladi in sposobni pa so raje igrali tenis in paradirali naokrog.

Pa dosti o tem. Človeka pač razjezi, ko vidi, da ljudje take baže, kot je g. Arko, namesto da bi tiho in mirno živeli, pišejo take članke, kot je tisti v Občanu. V njem se omenjeni norčuje, češ, prej je bil kriv enopartijski sistem, potem so hoteli demokracijo, sedaj jo imajo, pa spet ni v redu in podobno. Poleg borne vsebine pa je moteč tudi stil pisanja, saj bi na vsak način rad izkazoval rahlo povzdignjenost in cinizem, spominja pa na prost spis kakega zastavnika JNA na temo »Jaz sem filozof«.

GRČAR VINCENC

Odmev

Ogroženi stanovalci Cankarjeve 19

Spoštovani krajanj!

Na vašo pritožbo smo vsakemu od podpisnikov odgovorili s pismom, tako da smo vas obvestili, da je KS Mekinje o vsem seznanila ustrezne službe in zahtevala ukrepanje.

Od Inšpekcijskih služb občine Kamnik smo dobili odgovor, ki ga objavljamo; ta odgovor pa je inšpektorat poslal tudi vam: 1. S problematiko kanalizacijskega jaška smo seznanili upravljalca kanalizacije Komunalno podjetje Kamnik ter ga zaprosili za odgovor. Kolikor Komunalno podjetje Kamnik problematike ne bo uredilo, bomo izdali ureditveno odločbo. Na onesnaževanje z izpušnimi plini smo opozorili ekologinjo Sekretariata za prostorsko urejanje in varstvo okolja in upati je, da bodo opravljene ustrezne meritve, ki bodo podkrepile trditve krajanov.

2. Stanetu Golobu, Cankarjeva 21, Kamnik – Avtozaščita, avtopralnica in menjava olja, je bila izdana s strani sanitarne inšpekcije ureditvena odločba.

3. Na Sekretariatu za prostorsko urejanje in varstvo okolja smo preverili stanje pridobivanja dovoljenja za gradnjo objekta, ki ga navajate, in čigar investitor je, po vaši navedbi, Jože Hočvar. Iz navedenega Sekretariata so nam sporočili, da za izdajo lokacijskega dovoljenja manjka potrdilo o lastništvu, soglasja so pridobljena.

4. Na Sekretariatu za gospodarstvo in družbene dejavnosti smo preverili navedbe iz 4. točke. Upravni organ nima nobenih podatkov o tem, za kaj naj bi se uporabljal lokal v vili na začetku Prašnikarjevega parka.

S spoštovanjem.

NAČELNIK:

Stane Zarnik – iur.

V vednost:

Skupnost stanovalcev Cankarjeva 19, Kamnik

Od Sekretariata za prostorsko urejanje in varstvo okolja pa smo dobili dopis:

– Obveščamo vas, da sem vaš dopis odstopil obema upravljalcema, da vsak izmed njiju opravi svoje delo, in sicer: Cestnemu podjetju Ljubljana in Komunalnemu podjetju Kamnik.

Namesnik sekretarja:

Dušan Jesenik

Dopis se nanaša na čiščenje jaškov in popravilo cestišča pred zgradbo na Cankarjevi 19.

Iz navedenega je razvidno, da je KS Mekinje ukrepala v okviru svojih pristojnosti in da ste bili o tem vsi PISNO obveščeni. Kakšen je torej resnični namen vašega pisma, objavljenega v Kamniškem občanu?

Prav je, da povemo, da krajevna skupnost nima izvršilne oblasti. O problemih in nepravilnostih smo dolžni obvestiti

ustrezne organe, ukrepajo pa lahko le ti – to so tudi storili. Da pa je reševanje problemov počasno, naj vam pove naslednji primer. Za označitev prehodov za pešce na Cankarjevi cesti, na priključku Molkove poti in na mostu, smo se v KS potegovali leto in pol. Šele po tem času in po številnih vmesnih intervencijah je bilo delo opravljeno. Tak postopek je, na žalost, tudi drugje.

Vaš očitek, da ne rešujemo tudi vaših problemov, ni točen. V spodnjih Mekinjah so bila v mandatu tega Sveta KS opravljena naslednja dela: asfaltiranje Drnovškove poti in Burjevega klanca, zgrajena je bila peš pot v parku in asfaltiran prehod pri Plevelovi hiši, zgrajena je bila nova trasa Molkove poti in asfaltiran zgornji del (Vesna), z asfaltno prevleko je bil prekrit Cajnjarjev klanec, in ne nazadnje, vsi krajanj so dobili telefonske priključke. Krajevna skupnost pa obsega tudi druge predele. Veliko je potrebno storiti v Zg. Mekinjah, na Zduši, Podjelši in Jeranovem. Tudi ti krajanj plačujejo samoprisepek, nerešenih pa je še veliko problemov. Izgraditi je potrebno pločnik od TVD do Zduše (projekt je že izdelan), urediti Cesto treh talcev do priključka s Cankarjevo, naročen je projekt za kanalizacijo od Podjelše preko Zduše do Jeranovega, zgraditi mrliško vežico v Mekinjah (zemljišče je odkupljeno, projektna dokumentacija naročena), urediti strugo hudourniškega potoka Osranec od Podjelše do Cankarjeve ceste, asfaltirati Jeranovo (cesta pod Bregom) itd. Svet KS ne more gledati samo na interese enega dela KS, čeprav tudi te skuša upoštevati. Vaša obtožba, da člani Sveta izrabljajo svoje funkcije, je prehuda, da bi jo kar tako sprejeli. Na naslednjem zboru krajanov bomo zahtevali pojasnilo vaše obtožbe, ker menim, da noben član sveta KS ne izrablja svojega položaja. Če nam svoje trditve ne boste mogli dokazati, bomo zahtevali javno opravičilo. No, še nekaj o našem mnenju, da ekološka študija, ki jo je na zboru krajanov omenil g. Maksimilijan Lavrinc, ni potrebna. Kot diplomirana biologinja in članica predsedstva Zelenih lahko trdim, da o ekologiji zanesljivo nekaj vem. Problemov je toliko, da jih občina Kamnik ne bo mogla rešiti samo s svojim denarjem, temveč bo potrebna republiška, pa tudi mednarodna pomoč. Brez študij (sanacijskih projektov) pa pri zunanjih institucijah nimamo kaj iskati. Na osnovi katerih in kakšnih podatkov se lahko potegujemo za denarno pomoč, če nimamo študij (ekoloških projektov)? Prav na koncu pa še o ljudeh na oblasti, ki jih omenjate. Svet KS Mekinje, v novi sestavi, je že na eni prvih sej sprejel sklep, da nismo politično telo in da politika ni domena Sveta KS. Res pa je, da bi bili krajanj boljše obveščeni o delu KS, če bi se udeleževali zborov krajanov ali se osebno oglasili v pisarni KS – vsak petek od 16. do 17. ure.

Predsednica Sveta KS:
Marija Reba – dipl. biol.

Raziskava Geološkega zavoda Ljubljana

Vodna oskrba in zaščita voda v občini

Raziskave za oskrbo s pitno vodo v občini Kamnik lahko glede na arhivske podatke razdelimo na več obdobij.

Prvo je obdobje študija in raziskav za zajetje na Iverju. Le to se je pričelo s hidrogeološko študijo porečja Bistrice, kjer je bilo posvečeno precej pozornosti izvirov Studenci pod Mokrico, nakazane pa so bile hidrogeološke značilnosti porečja do Stahovice. Sočasne raziskave hidrogeoloških značilnosti rudišča v Črni so pokazale, da se eno od glavnih zajetij, zajetje pri Špillerju v Godišču, onesnažuje iz potoka Črna pod rudnikom. To zajetje je bilo kasneje izločeno iz omrežja; v 70-ih in 80-ih letih pa so potekale raziskave na Iverju. V okviru določevanja zaščitnih ukrepov kaže izpostaviti preučevanje možnosti onesnaževanja iz Bistrice. Narejena je bila vrsta analiz in z barvo smo merili hitrost Bistrice kot model hitrosti širjenja onesnaženja. Pri tem smo ugotovili, da je Bistrica že na izviru onesnažena, onesnažena je bila na Kopiščih in onesnažen je bil tudi pritok Grohat.

V drugem obdobju, v 80-ih letih, so iniciativo za raziskave dajale strokovna služba Zveze vodnih skupnosti, območna vodna skupnost in Raziskovalna skupnost Slovenije.

Vodni viri

V tem okviru smo postopoma registrirali vodne vire, ki oskrbujejo s pitno vodo lokalne vodovode na območju, kjer ni osrednjega vodovoda. V Tuhinjski dolini, v dolini Črne in v Volovljeku, v Kamniški Bistrici, v Tunjicah in v okolici Kamnika smo zabeležili preko 85 zajetij, ki oskrbujejo okoli 80 manjših vodovodov. Kot lokalni vodovod se šteje vodovod, ki oskrbuje več kot tri hiše. Da bi pravočasno to vodo in te vodne vire zaščitili, samo postopoma izdelali predloge, kako te vode zaščititi. Na podlagi geološke zgradbe in sedanje rabe prostora smo skušali ugotoviti padavinsko zaledje posameznega izvira in predlagali varstvene pasove. Le-te mora sedaj občinska skupščina sprejeti, vsa administracija pa upoštevati varstvene ukrepe v njih. V glavnem varstveni ukrepi zajemajo omejitve gradnje in urejanje higienskih razmer v naseljih in zaselkih.

Za nekatere vodne vire pa brez širših raziskav nismo mogli ugotoviti zaledja. To so vodni viri v obrobju Velike planine in v obrobju alpskega območja, in se jim kaže posebej posvetiti v naslednjem obdobju.

To območje je že zelo obremenjeno. Na Veliki planini je okoli 170 počitniških hišic, planšarsko naselje in preostale pašnike obilno gnoje. Tu so še planinske kočice in hotel ter ambiciozni načrti za razvoj.

V obrobju tega masiva pa so ob Kamniški Bistrici, ob Črni in Volovljeku ter v Podvolovljeku izdatni izviri. Nekateri od izvirov so že zajeti, drugi so za oskrbo s pitno vodo predvideni. Na Planini kanalizacije ni, številne greznice prenikajo v tla, po kraških razpokah in kanalih kam! Kje to vodo znova pijejo? Vemo, da se voda v kraškem podzemlju ne prečiščuje, procesi samočiščenja tu ne potekajo tako kot npr. v prodru, tu so okoliščine drugačne. Na Veliki planini so bila zato opravljena že tri barvanja: v Breznu v Jerohi, pri požiralniku na Mali planini in v greznici hotela Šimnovec. Pokazalo se je, da se

večji del Velike in Male planine odmakla v izvir Lučnice v Podvolovljeku, kjer je tudi ribogojnica. Območje Šimnovca se odteka pri Kamniški Bistrici. Obarvana voda se je pokazala v zajetju Kraljev hrib.

Območje južneje od Male planine se steka v Konjsko in proti Črni. Ne vemo še, kje je zaledje zajetja nad Krivčevim, niti nam še ni znano, kam odvajajo podzemeljsko vodo požiralniki na plani Dol. Morda v izvir Dolskega potoka ali pa proti izvirov ob Lučki Beli?

Kaj na Veliki planini?

Dosedanji rezultati raziskav nalagajo RC Velika planina, da o svojih načrtih razmisli.

Ambiciozni načrti gradnje hotelov in širjenja prenočitev na Planini morajo upoštevati tudi dejstvo, da bodo odplake prej ali slej (sedaj v najdlje desetih dneh) pritekle do nekega izvira, ki ga morda nekdo v dolini pije ali drugače uporablja.

Raziskali smo tudi, kam odteka odplake prenovljene kočice na Kamniškem sedlu. V nekaj dneh se je obarvana voda pojavila v izvirov Savinje!

In sedaj vprašanje: odkod pa voda, ki se pokaže v izvirov Bistrice in ki bakteriološko nikakor ni primerne kakovosti?

Vsekakor bi moral za kakovost vode boljše poskrbeti planinski dom v Kamniški Bistrici a tudi druge dejavnosti in pikniki v okolici Doma in izvira ne vplivajo dobro na kakovost vode.

Ker pri izvirov opazujemo izdatne dotoke v tolmun od vzhoda, smo se lotili opazovanja na Veži. Oktobra smo obarvali požiralnik na planini Vodotočenje in vzhodnejše ležeči Inkretov studenec, ki tudi ponikuje v številnih razpokah zelo razgibanega površja. Na Veži in na Dleskovski planoti so jamarji zasledili podzemeljsko vodo še v breznih nad Vodolami in v območju Moličke planine, znani pa so še požiralniki pri planinski koči na Korošici. Pa tudi še na nekaterih drugih planinah.

Potrošnik plača

Obarvana voda se je pojavila v enem od večjih izvirov ob Savinji nad Lučami, v Pečovskem studencu, kar smo pričakovali. Nezanosljiv pa je pojav barve tudi v Kamniški Beli.

To kaže, da Veža daje v Kamniško Bistrico le manjši del vode, večji del vode pa bržkone priteče – za to sklepanje potrebujemo nova opazovanja z območja Grintavca. In odkod voda Dovnikovega studenca v Podvolovljeku? Še druga vprašanja se pojavljajo in terjajo še nadaljne raziskave... Vemo, kakšne so posledice v izvirov in zajetju Reke pod Kravcem. Opozorila izpred desetletja niso bila upoštevana, razmere bodo le še slabše. Kdo bo pokrilo stroške iskanja in priprave novega vodnega vira? Potrošnik, seveda, ne tisti, ki je onesnaženje zakrivil.

Zato je bolje preprečiti onesnaženje vode. Zdravljenje je hudo drago in zelo težko!

mgr. DUŠAN NOVAK,
Geološki zavod Ljubljana,
Inštitut za geologijo, geotehniko in geofiziko

Lep koncert kamniškega pihalnega orkestra

Dne 18. decembra 1992 je Kamniška godba imela koncert v dvorani kina DOM. Ker sem ljubitelj pihalnih orkestrrov, me je koncert še posebno pritegnil. Znano mi je, da sta dolgoletni predsednik kamniške godbe Solidarnost g. Božo Matičič in kapelnik orkestra, g. Franci Lipičnik z nabavo novih godalnih instrumentov in izšolanim kadrom godbenikov dvignila pihalni orkester na visoko raven; pričakoval sem, že po naslovih sodeč, da bo program zelo zahteven. Skladatelji, kot so Johan Strauss, Bojan Adamič in drugi ter skladbi kapelnika in dirigenta orkestra Franca Lipičnika, so dokazali zahtevnost izvajanja in programa. Ob orkestru kot celoti so nastopili solisti: klarinetista Jernej Pikel in Nikola Vuković, flavtistka Andreja Humar, duet trobent Janez Krt in Igor Zajc in na koncu še priznani harmonikar Robi Smolnikar. S svojimi nastopi so dokazali, da je kamniška godba resnično na zavidljivi glasbeni in strokovni višini.

Poslušalci smo zasedli več kot tri četrtine dvorane. Posebno mi je ugajalo, da smo poslušalci sedeli pri pogrnjenih mizah in se tako sproščeno vpletli v program. Z močnimi aplavzi smo potrdili izvajanje skladb. Zavedamo se, koliko napora, truda in volje so morali godbeniki dati

z vajami in pripravi na koncert. Ob koncu programa smo z aplavzom dosegli še dva dodatka.

Kot star Kamničan pa sem v mislih preletel zgodovino naše godbe od tistega pomembnega leta 1898, ko so ustanovili kamniško godbo, in se spomnil takratnega glasbenega življenja v Kamniku, ko je služboval na kamniškem glavarstvu skladatelj Viktor Parma, pobudnik ustanovitve kamniške godbe. Prav Parma je ustanovil pri Narodni čitalnici salonski orkester, bil nekaj časa njegov dirigent, pa tudi eden tistih, ki je navduševal kamniške godbenike, da so ustanovili kamniško godbo. Prvi kapelnik je bil Čeh g. Novotny, za njim je vodil godbo g. A. Vaniček. V Kamniku je prišlo v tisti dobi konec 19. stol. veliko Čehov v službo v Smodnišnico. To so bili g. Zika, g. Kučera pa g. Neřima in med temi tudi Novotny in Vaniček, takoj za njima pa še g. Jan Ulman. Vaniček je bil zaposlen kot uradnik pri tovarni Špalek na Perovem, pozneje pa se je tovarna preimenovala v Titan. Spominjam se, kako so g. Vaniček in tudi drugi delavci ter uradniki vsak dan hodili peš iz mesta na delo. Pri gostilni Fajdiga na Šutni je potekala steza mimo »travnikega kovača« do Perovega. Kot otrok sem Vanička poznal po pri-

povedovanju svojega očeta, ki je z njim igral pri salonskem orkestru. Skozi okno naše hiše sem gledal, kako so hodili ti možje na delo na Perovo. Spominjam se g. Vanička. Bil je majhne postave, čokat, okroglega obraza, z močnimi brki, hodil je drobno, noge pa je imel, kot se pravi, na O. Govoril je slovensko, vendar s češkim naglasom. Prav tak, vendar visoke in močne postave ter odrezavega govorjenja je bil g. Jan Ulman. Takrat so vsi godbeniki igrali iz ljubiteljskega navdušenja za glasbo. Največ mi je o kamniški godbi pred II. svetovno vojno pripovedoval pokojni mežnar na Šutni in čevljar Pepe Štefula, ki je pri godbi igral več kot 20 let. Nekaj sem zvedel tudi od Bručana, ki je igral mali boben in bil odličen športnik – lahkotlet, ki je imel državne in bal-kanske rekorde. Pepe je posebno veliko vedel o duhovnosti g. Jana Ulmana. Spominjam se tudi železničarja g. Finžgarja; igral je »fligelhorn« in pri vseh velikih tombolah v Kamniku najprej zatrobil, potem pa so izrekli številko. O, kje so tisti časi!

Leta so minila in kamniško godbo sta prevzela med drugimi za nekaj časa tudi prof. Samo Vremšak in za njim skladatelj Viktor Mihelčič. Glasbena šola v Kamniku je dajala že mlad kader za godbo. Iz podeželske god-

be je le-ta prerasla v sodobni pihalni orkester, mislim, že okrog 1978. Leta 1987 je prevzel mesto kapelnika in direktorja Glasbene šole prejšnji kapelnik meneske godbe g. Franc Lipičnik. Z njegovim prihodom se je dvignila strokovna raven godbenikov. Orkester je začel igrati vse bolj in bolj zahtevne skladbe. To se je pokazalo tudi na koncertu 18. decembra v kino dvorani.

Omenil bi, da je posamezne skladbe povezovala gđ. Barbara Božič in nam poslušalcem predstavila skladbe, ki smo jim s pozornostjo prisluhnili.

Kot turistični delavec pa moram godbo še posebej pohvaliti, ker sodeluje pri vsakokratni povorki narodnih noš v Kamniku in na promenadnih koncertih, ki poživljajo turistično dejavnost v Kamniku. V dvorani smo pogrešali snemalce Impulza, ker mislimo, da je koncert, kot ga je imela godba v decembru, le tako pomemben kulturni in glasbeni dogodek v Kamniku, da bi ga Impulz moral prikazati, če ne drugje, pa v Kroniki.

Po koncertu je bil ples, ki je trajal dolgo v noč.

Čestitam godbenikom in kapelniku Mestne godbe g. Lipičniku ter predsedniku g. Božu Matičiču za resnično lep večer.

Dr. NIKO SADNIKAR

Ob 500-letnici frančiškanov

Simpozij o pomenu samostana

Kulturni center Kamnik in Frančiškanski samostan sta ob 500-letnici frančiškanov v Kamniku pripravila celodnevni simpozij o zgodovinskem, kulturnem, umetnostnozgodovinskem in družbenem pomenu in vlogi Frančiškanskega samostana v Kamniku. Na dopoldanskem delu prireditve, ki se je odvijala 17. decembra 1992 v dvorani samostana v Šlandrovi 2 v Kamniku, sta oba ob odprtju simpozija spregovorila pozdravne besede gvardijan Frančiškanskega samostana v Kamniku p. MARKO NOVAK in predsednik občine

Kamnik MAKSIMILIJAN LAVRINC.

O cerkvi sv. Jakoba in začetkih Frančiškanskega samostana v 15. stoletju je spregovoril zgodovinar BOŽO OTOREPEC. Umetnostni zgodovinar, akademik EMILIJAN CEVC je govoril o umetnostnem deležu v kamniškem Frančiškanskem samostanu, JARO DOLAR pa o knjižnici Frančiškanskega samostana, s poudarkom na predstavitvi Diaruma – popotnega dnevnika v Španiji iz 18. stoletja. Sledil je ogled frančiškanske knjižnice, ki hrani mnoge redke in dragocene

knjige in inkunabule. Umetnostni zgodovinar DAMJAN PRELOVŠEK JE imel referat o Plečnikovih kapeli Božjega groba, prav tako iz frančiškanske cerkve, umetnostni zgodovinar LEV MANAŠE pa o kopiji trsatske Matere milosti. O kamniški deški ljudski šoli in frančiškanskih do leta 1882 je govoril BRANKO ŠUŠTAR, o frančiškanih in glasbenem življenju v 18. stoletju MILKO BIZJAK, o samostanskem vrtu med preteklostjo in sedanjostjo in prihodnostjo pa FRANCI VARDIJAN. Pater PAVEL KRAJNIK je opisal še

sožitje Kamničanov z brati frančiškani v preteklosti in sedanjosti, p. LEOPOLDU GRČAR, pa je spregovoril o Bogoslovni Frančiškanski šoli v Kamniku. Zadnji referat je bil Predstavitev samostanske starejše slikarske zbirke in kulturna in umetnostnozgodovinska podoba Frančiškanskega samostana v Kamniku po samostanski kroniki – Historia Conventus, oboje kot raziskava umetnostnega zgodovinarja in kustosa MARKA LESARJA.

Prireditve se je zaključila s sprejemom pri predsedniku občine Kamnik v Planiki.

DUŠAN LIPOVEC

Novoletni »žur«

Matična knjižnica Kamnik je v torek, 20. decembra, pripravila celodnevno novoletno rajanje. Ob 10. uri so nas obiskale tovarišice iz VVZ Antona Medveda, z lutkovno igro MOJCA POKRACULJA.

Po predstavi smo risali prizore iz zgodbe.

Ob 13. uri smo v avdiovideoteki posedli pred tv ekrani in si ogledali NOVOLETNO ZGODBO, kasneje pa še druge risanke in mladinske filme.

Na hodniku, ki ponavadi sameva, pa so najbolj vztrajni in domiselni izrezovali, lepili in risali čestitke in delali drobna darila.

Pričakanje in nestrpnost sta rastla, dokler ni okrog 16. ure prikorakal dedek Mraz. Pozdravili smo ga s pesmicami. Dedek pa nam je podaril igrico PIKA NOGAVIČKA in plesni nastop (učenci OŠ Frana Albrehta). Po predstavi je Dedek razdelil še bombone in se poslovil. Mi pa smo ob kitari in kasetah peli in rajali ter si na koncu voščili. Po zadovoljnih obrazih otrok sklepam, da so se dobro imeli, pa tudi odrasli smo se v knjižnici dobro počutili.

H. S.

Steletove Alpske presoje

Umetnik France Stele z Gore pri Komendi preseneča s svojo ustvarjalno in tudi založniško plodovitostjo. Pred novim letom je »postregel« z novim knjižnim darom. Dal mu je poetičen naslov Alpske prisoje.

Knjiga ima značilen pridih, ki mu po avtorju lahko rečemo »Steletov«. Ločuje ga od drugih ustvarjalcev, zapisanih lepotam gora in vsemu, kar sodi zraven. Težko je reči, kaj komu močnejše govori: čudovite barvne fotografije ali povedano, zgoščeno, v filozofske izreke, hkrati pa v psalmom podobne pesniške utrinke zajeto besedilo. Oboje je zlita celota, prvega ni brez drugega, in s tem France Stele tudi neustavljivo prodira v slovenski svet ustvarjanja s fotografskim aparatom ter z »dobro staro modro govorico«, balzamom za nemirnega duha človeka sedanjega časa.

Stele je svoji monografiji dal podnaslov OD Alp do morja in tej notranji zasnovi knjige ostaja tudi zvest. Na svojem popotovanju od gora do morja in ob vsem bogastvu, ki nam ga s svojim umetniškim očesom spotoma odkriva, hkrati pa popestri z besedo, se nazadnje umiri v praelementu – vodi; morju. Tja se vse steka, lepo in bridko, pozabljeno in na

novo odkrito, zapuščeno in premalo cenjeno; vse, kar je vzel s sabo kot umetniško popotnico z »alpskih prisoj«.

Steletova knjiga je za estetske sladokusce, njegovi lirično-modrostni utrinji za odprta srca, ki so v sedanjih življenjskih vihrh še sposobna prisluhniti resnično lepemu in plemenitemu. Kako je bilo z njim samim, pove z besedami: »Vse se začne, ko ti macesni in skale sežejo v roko; ko začneš razumeti pot navzgor in se oko dotakne prostranega neba; ko se onkraj razbeljenih pečin tvoje ustne srečajo s čašo studenčnice; ko se razveseliš krika pomladnega grma; zajemaš vonj poletnih trav in goršč z macesni na jesenski večer odhoda. Ko prestopiš ta prag, ko okusiš med z one strani, resnično postaneš drug človek.«

Kako je z nami, pa ve najbolje vsak sam. Z marsikom zelo klavirno, saj je s svojim pogledom običajno globoko v zemeljskem, vprašanje pa je, ali sploh še zmore dvigniti oči k sinjim višavam, da bi okusil nebesko sladkost dušne in telesne spokojnosti v naročju planin. Vendar še ni prepozno, samo hoteti je treba in slediti notranjemu velelniku: »Smo le sence svojih pravih podob. Kdo ve, kaj vse je bilo vsajeno v nas,

pa je zamrlo! Kdo ve, kaj vse bi lahko bili, pa smo v nekem trenutku življenja na nekem križpotju narobe ocenili pravo smer! Zda hodi mo na goro, da bi spoznali svojo pravo podobo, vsak s svojim tvorom, vsak s svojim težkim korakom. Za grebeni slutimo svetlobo, ki osvobaja...«

Notranje obogaten sem zaprl to lepo knjigo kot vse dosedanje Steletove. Tudi vi jo boste, saj je njena govorica tako čista kot gorska studenčnica in tako sočna kot jabolka in kruh na eni od fotografij. Kaže pot k pravi vrednoti in ne k poneumljenosti in ponorelosti tega sveta. Prečiščuje kot dolga naporna hoja v gore, utrjuje, da lahko človek vztraja v napornem delovnem, družinskem, družbenem in še številnih drugih okoljih, ki ga vsak dan čakajo, ko vstaja z ležišča. Presvetli kot dobra misel: začnena se nov dan, čemu ga ne bi začel z nasmehom in dobro voljo. Saj res, zakaj ne bi živeli polneje, globlje in iztežali roko k pomembnejšim dobrinam, kot pa doslej. Porojimo s Steletom vsak na svojo goro, da bomo zagledali svetlobo onkraj nje in se vračali na svoje domove, ožarjeni z njo.

JOŽE PAVLIČ

Slikarstvo

Akvareli in gvaši Dušana Lipovca

Akademski slikar DUŠAN LIPOVEC, ki razstavlja akvarele in gvaše v galeriji ZALA v Komendi, je večplastna osebnost sodobnega slovenskega kulturnega prostora. S svojo slikarsko dejavnostjo in intenzivnostjo že dolgo presega meje Slovenije, sicer pa se njegovo življenje odvija predvsem med njegovim rodnim, vse bolj zopet turistično zanimivim Kamnikom in Ljubljano, nedvomnim slovenskim likovnim središčem.

Ukvarjanje ob slikarstvu in grafiki še dodatno z likovno publicistiko ga postavlja med umetnike v poseben položaj. Publicistično spremljanje umetniškega dogajanja na Slovenskem in še posebej ožjem kamniškem področju mu vzodbujata namreč bolj kritični odnos tudi do lastnega ustvarjanja. To pa dopušča vsekakor določene, bolj ali manj intelektualistične posledice tudi v njegovem lastnem delu. Omogoča mu predvsem večjo širino, ki se kaže v večji tolerančnosti glede bolj sproščene in svobodnejšega ustvarjanja. Slika se namreč noče utesnjevati znotraj enega samega določenejšega, kakorkoli ekstremnejšega stila. Stik s sodobnostjo vzpostavlja s sproščenim, zavestno neobremenjenim prepuščanjem duhovno podoživljenemu likovnemu občutju. Pri tem je odločujoča hitra rast izkušnje, likovnih spoznanj in seveda tudi vedenja o razsežnostih umetniškega dogajanja ne samo doma, ampak tudi v svetu.

Za umetnika Dušana Lipovca vsekakor karakteristična čustvena preobčutljivost pa uravnava slikarju tako odnos do ustvarjalnosti kot sploh tudi reagiranje do okolja, v katerem deluje. Prihaja do silnega razpona v izražanju razpoloženja – v slikarstvu – od ekstremno temnih, kontrastnih in po zunanosti grobih ustvarjalnih izlivov do presenetljivo mehko lirčnih, nežnih in nevsiljivih beležk slikarskega doživljanja na primer lahko tudi iste krajine. Do določene mere narekuje različnost doživljanja slikarskega zapisovanja krajine že spreminjanje same slikarske tehnike. Oljne in akrilne slike s svojo materialnostjo goste barve so ob vsej sproščenosti poteza čopiča zaradi poudarjanja drugačne vsebine pravo nasprotje prosojnosti akvarela.

Sploh je v Lipovčevih slikah čutiti za sodobni čas značilno raziskovalno hotenje s sledovi variiranja že kolikortoliko znane z včasih prav dražeci ekskurzi tipanja v še neznano. Pri slikanju v akvarelni tehniki je izhodišče povezano veliko bolj s tradicijo, je bolj splošno, pri čemer pa je običajni končni cilj vsakega umetnika in tako tudi slikarja Lipovca, da doseže čimvečjo individualnost.

V prepričljivi neposrednosti akvarelov Dušana Lipovca se je hvostnost najprej in najbolj izrazila. Umetniku vsekakor ustreza hiter način slikanja, čeprav ravno njegovi starejši akvareli dokazujejo, da je ob vsej sproščenosti, ki je vsem ustvarjalcem pogoj, bistvena ustvarjalna misel, dograjenost ideje, ustvarjalna nuja in sposobnost discipliniranja.

Njegove prevladujoče svetlo zeleno tonirane v akvarelu naslikane krajine imajo vse tiste odlike, ki jih pri uspelem, dobrem sodobnem akvarelu pričakujemo: Prijetno lahkotnost zaradi zračnosti, individualno pogojeno barvno skladnost s sposobnostjo odslikavanja, spominjanja in ustvarjanja iluzije določene, bolj ali manj znane krajine. V okviru svojega dosledno predmetno pojmovanega slikarstva Lipovec izlušča in drzno variira vedno nova živahna sozvočja.

Dr. MIRKO JUTERŠEK

Avtorska razstava risb v Veroniki

V razstavišču Veronika je od 11. do 21. decembra 1992 razstavljal risbe CVETO PREVODNIK, ki že nekaj let živi v Kamniku in je zaposlen kot likovni pedagog na Osnovni šoli Stranje.

Poleg svojega primarnega pedagoškega dela se Prevodnik tudi intenzivno ukvarja z risbo v različnih tehnikah (svinčnik, barvni svinčniki, tuš, lavirana risba), torej z likovnimi tehnikami, ki so bile še do nedavno premalo upošteevane, da ne rečem celo zapostavljene. Ker so avtorske razstave risb pri nas, tudi v Kamniku, pravzaprav redkost (razen razstav čistih ilustracij), je bil ta dogodek še bolj dobrodošel. (Leta 1988 je sicer poleg olj razstavljal predvsem risbe še kamniški rojak in odličen risar akademski slikar Viktor Šest.).

Cveto Prevodnik risarsko znanje solidno obvlada in skuša doseči čimbolj realistično, celo hiperrealistično posnemanje danega miljeja. Njegove risbe različnih, bolj ali manj vsakdanjih interierjev in predmetov so zaradi vnašanja nekaterih prvih tehničnega (arhitekturnega), risanja in »designerskega« pristopa bolj ali manj ilustrativno dekorativne. Posebno še, če so v kompozicijo vključeni značilne tehnične perspektive in geometrijski izrezi, postanejo nekatere Prevodnikove risbe že kar dekorativno-tehnične vajenice, na kar je vsekakor vplival avtorjev študij na Pedagoški akademiji v Mariboru. Veliko bolj sugestivne, čeprav še vedno bolj ilustratorske in literarne so Prevodnikove risbe portretov in figur, ki so navadno tudi vklopljene v značilne interiere. To so predvsem portreti otrok, žene, avtoportreti; umik avtorja v komorni in intimni svet svoje družine in v okolje, v katerem živi in dela. Te risbe so največkrat kombinacija barvnih svinčnikov in tuša. Po kvaliteti in likovni prepričljivosti in neposrednosti vsekakor izstopajo portreti (hčerke?), »Špela«, narisani z barvnimi svinčniki.

Ugotovimo lahko, da je Cveto Prevodnik dosleden raziskovalec risarskega medija, predvsem v svojih tehnično-kreativnih možnostih in razsežnostih.

DUŠAN LIPOVEC

Alpinizem

Marko Prezelj na Menlungtseju

Že dober mesec dni je preteklo, kar sta se vrnila v domovino dve naši odpravi. Prva je imela namen priplezati na Anapurno po novi smeri, druga pa priti na doslej še neosvojeni glavni vrh Menlungtseja. Žal je prvi odpravi izredno slabo vreme z ogromnimi snežnimi padavinami preprečilo vzpon, saj bi vsak poskus napredovanja v takih razmerah pomenil skoraj gotovo smrt. V istem času je bilo na isti strani Anapurne več odprav in Francozi so izgubili enega člana, vrhunskega alpinista Beghina. Zato naši fantje niso imeli izbire, čeprav so dali vse od sebe, kar so pač v tistih razmerah zmogli storiti.

Druga odprava pa je imela vsaj z vremenom več sreče. Prezelj iz Kamnika (AO Kamnik), Andrej Štremfelj iz Kranja (AO Kranj) in zdravnik Zare Guzej iz Portoroža.

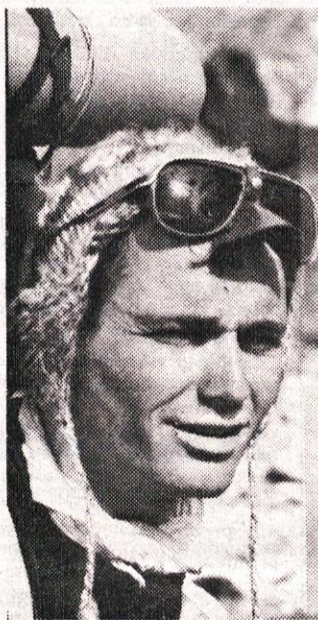
Andrej in Marko sta že leto dni prej preplezala prvenstveno smer v Kančengdžengi, kar je bilo ocenjeno kot najboljši alpinistični dosežek v Himalaji v tistem letu. Tudi takrat sta se kot naveza izredno dobro ujela in se zato sklenila letos podati v povsem neznano steno še neosvojenega vrha. Menlungtse je namreč markanten hrib blizu nepalsko-tibetanske meje (kitajske, ker so Kitajci pred leti okupirali Tibet), z razpotegnjnim hrbtom in zaradi tega z več vrhovi. Na enega je že uspelo priti Angležem, najvišji pa je vse do naše naveze ostal brez pristopa. Andrej in Marko pa sta si zastavila cilj: priplezati na glavni vrh po prvenstveni smeri v alpskem stilu. Alpski stil namreč pomeni, da plezalca pri svojem vzponu nosita vso opremo in hrano s seboj, da vmesne tabore postavljata sproti in jih tudi sproti podirata, torej sta povsem avtonomna in tako odvisna popolnoma sama od osebe in svojih sposobnosti.

V bazo, ki je bila na tibetanski strani hriba, je odprava prišla 8. oktobra. Po ogledovanju in pripravi sta se Andrej in Marko od 11. do 13. oktobra za aklimatizacijo povzpela v alpskem slogu na po vseh dostopnih podatkih tudi še neosvojeni vrh, imena žal ne vesta, lahko ga tudi sploh še nima, severovzhodno od Menlungtseja, visok 6301 m.

18. oktobra sta prvič poskusila z vzponom na Menlungtse, prav tako v alpskem slogu. Prišla sta do višine 6400 m, kjer pa sta morala odnehati, ker se je vreme toliko pokvarilo, da bi bilo vsako nadaljevanje zaradi novozapad-

lega snega smrtnonevarno. Pri sestopu sta iz stene pobrala tudi vso opremo, ki sta jo prinesla s seboj, tako da jima ne bi mogel nihče očitati, da ne plezata v čistem alpskem stilu.

Drugi poskus sta začela štiri dni pozneje, to je 22. oktobra. Še istega dne sta dosegla prostor za bivač 6150 m visoko, kjer sta postavila šotor in nato v njem prebivala noč. Naslednjega dne sta nadaljevala z vzponom in ob 18.30 stopila na najvišjo točko, 7181 m nad morjem, kamor pred njima še ni stopila človeška noga. Ker je tako močno pihalo, da sta komaj stala na nogah, sta se takoj obrnila in začela sestopati. Pod steno sta se vrnila 24. oktobra.

Marko Prezelj

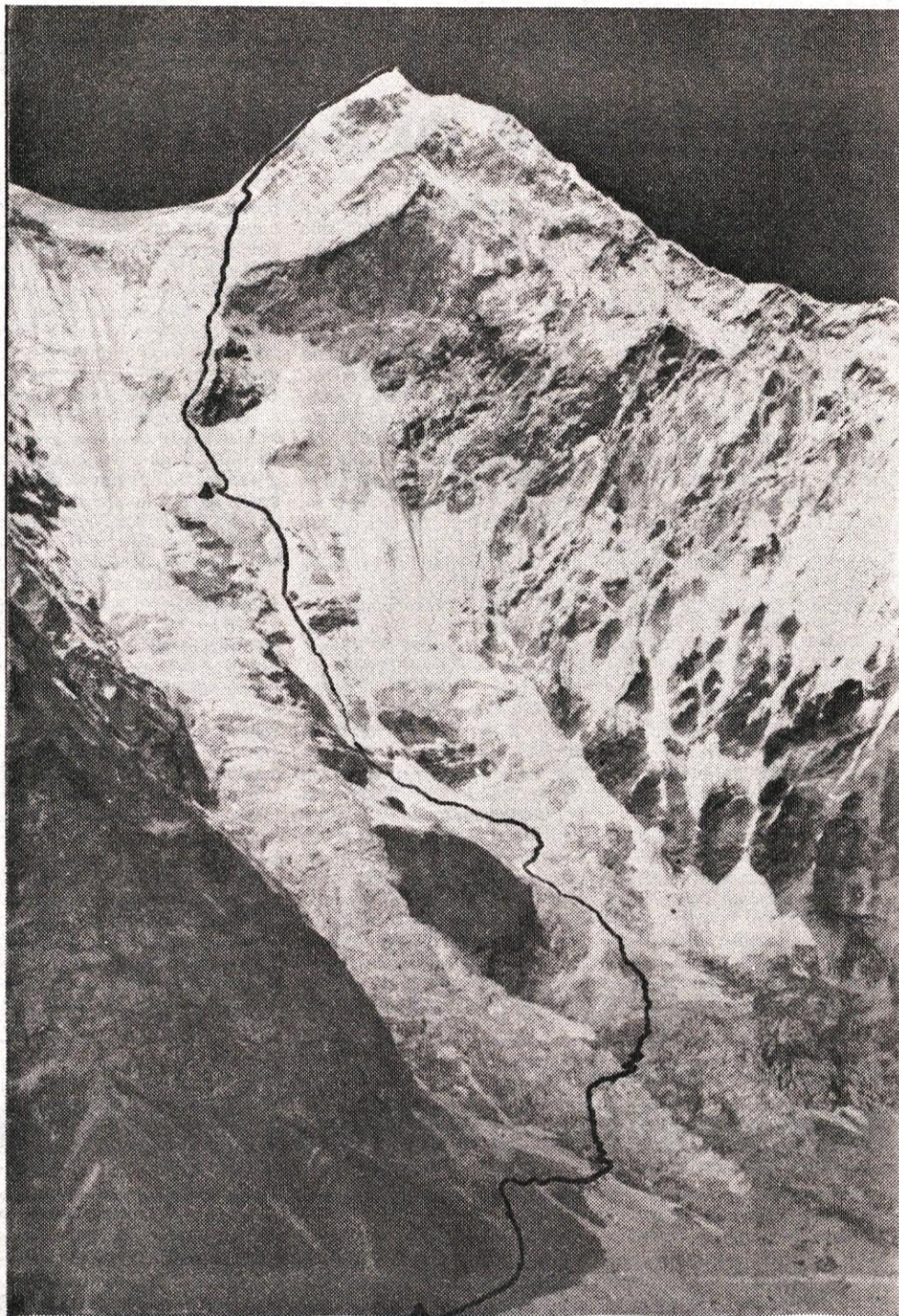
Iz tega suhoparnega zapisa se mogoče lahko samo sluti vsa veličina tega dejanja. Kratki časi vzpona kakor tudi sestopa bi mogoče koga navedli na misel, da stvar ni tako hudo zahtevna. Toda smer je po oceni prvih plezalcev pete težavnostne stopnje v ledu, kar je povsem stvarna ocena.

Tako vsi ti podatki govorijo o tem, v kako vrhunski formi sta bila Andrej in Marko. Iz prvih odmevov alpinističnih strokovnih krogov je ta njun prvenstveni vzpon verjetno najboljši, kar je bilo letos narejeno v Himalaji.

Za dokončno oceno pa bomo morali še malo počakati na odmeve v tujini, vendar ti ne bi smeli bistveno odstopati, saj je celotno dejanje prav na vrhu sedanjih vrednosti v alpinizmu: majhna odprava v težki smeri v alpskem slogu.

In na koncu naj omenim še en njegov uspeh, ki običajno ostaja skrit. To je to, da jima je uspelo zbrati denar, da sta sploh lahko šla tja. Še teden dni pred njunim odhodom ni bilo gotovo, ali bosta zbrala dovolj denarja ali ne in cela odprava je visela na nitki.

Končno jima je uspelo tudi to in zato je prav, ker njun uspeh pomeni tudi uspeh vseh nas, tudi naše mlade slovenske države, da se zahvalimo vsem tistim, ki so jima s svojimi prispevki omogočili ta vrhunski uspeh. Naj omenim samo nekatere iz Kamnika, ki so kljub hudi finančni suši zmogli dovolj širine, da so prispevali, kolikor so pač zmogli (po abecednem redu): Alpinistični odsek Kamnik, IS občine Kamnik, Menina, Janez Podgoršek, Planinsko društvo Kamnik, Stol, Športna zveza Kamnik in drugi.

BOJČ Menlungtse z vrisano prvenstveno smerjo

Pogovor s častnim dekanom

Trpka povojna leta v Komendi (II.)

Kako da ste leta 1946 prišli v Komendo?

Moj duhovniški prednik v Komendi Janez Zabukovec je umrl 24. aprila 1946. Bil sem še v Ljubljani pri bratu tovarnarju Hieronimu Demšarju, kjer sem okrevljal za posledicami zapora po drugi svetovni vojni. Tedaj sem bil tudi še vikar namestnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani, ko je bil župnik dr. Janez Arnejc zaprt.

V Komendo me je povabil ljubljanski škof Anton Vovk. Dejal mi je, naj grem z njim na

pogreb tamkajšnjega župnika in duhovnega svetnika Janeza Zabukovca, saj si bom tako lahko ogledal župnijo od blizu. Pogreb je bil 26. aprila 1946. Z nama je potoval še škofov tajnik Stanislav Lenič, poznejši ljubljanski pomožni škof. S farovško kočijo nas je prišel iskat France Kern s Klanca.

To je bilo moje prvo srečanje s Komendo. Začutil sem, da me bodo ljudje mogoče le sprejeli. Videti so bili prijazni. Nisem pa osebno poznal nikogar, razen že

od prej notarja Stanka Peterlina s Podboršta. Mogoče bi pa le sprejel to župnijo, sem si dejal. Ljudje mi kot Gorenjci niso bili tuji, saj sem se sam rodil v Žireh v Žirovski dolini.

Ko smo se vrnila, mi je čez nekaj časa telefoniral škof Vovk, naj se odločim v štiriindvajsetih urah. Sporočil mi mu, ali bom sprejel komendsko župnijo ali ne. Odločil sem se, da jo bom. Ko sem o tem obvestil škofa Vovka, mi je dejal: »Veš, že sedem jih je prosilo, da bi bili nameščenici!« Odgovoril sem mu: »Zaradi mene lahko pošljete kogarkoli!« Kmalu zatem sem dobil škofov dekret, ko šentjakovski še preklican ni bil.

Konec aprila sem nato sporočil v Komendo, da pridem 4. maja 1946. Iskat me je prišel France Pogačar, prisedel je tudi sin Peter, s Klanca s parom »švarcov«. Sprejela in pozdravila sta me cerkvena ključarja Janez Štrcin iz Komende in Matija Zorman iz Nasovč. Opravičevala sta se mi, da je sprejem tako skromen, pa sem jima dejal: »Hvala Bogu, da sem lahko vsaj v miru prišel!«

Nato sem maševal v župnijski cerkvi sv. Petra. Ko sem se okrepljal v župnišču, sem se šel javit komandirju milice, ki je imela tedaj svoje uradne prostore v kaplaniji ob župnijski cerkvi.

Naslednji dan se je pri jutranji šmarnični maši zbralo polno ljudi. Tedaj še ni bilo večerne maše, kot je to danes. Hiteli so mi potoziti svoje težave, hkrati pa tudi upanje, ki so ga imeli ob mojem prihodu.

Kako so se ljudje vedli do vas?

V začetku nisem naletel na kakšno posebno sovražnost ali odklonilno zadržanje do duhovnika. Nekaj časa po vojni tega ni bilo čutiti pri ljudeh, vendar so se stvari in odnosi počasi začeli zaostrovati. Tudi v Komendi je bilo vedno bolj čutiti, da nekaterim ljudem ni bilo všeč, ker sem hodil prebivati in obhajati bolnike v duhovniškem oblačilu. Bližnje sem obiskoval peš, k oddaljenim so me vozili z vozom. Predvsem zaradi tega, da sem bil čimprej pri njih in nisem izgubljal preveč časa s hojo. Ljudje so to hitro razumeli, tako da so iz oddaljenih vasi redno prihajali pome z vozom.

Ko sem videl, da določene ljudi moti in vznemirja moje duhovniško oblačilo, kadar sem šel peš po Komendi prebivati in obhajati, sem čez en oblekel suknjo ali

pelerino ali kakšno drugo vrhnje oblačilo, da se duhovniško ni videlo. Kadar sem se vozil z vozom in šel prebivati ali obhajati bolnika, na pozdrave nisem odgovarjal. To je bilo znamenje, kakšen popravek imam.

Zlasti nevarno je bilo hoditi okrog ponoči. Če je bilo treba iti prebivati in obhajati bolnika v tem času, sem bil z verniki domnjen, da sta morala priti pome vsaj dva moška z voznikom. Najprej sta se morala oglasiti pri organistu Francetu Grkmanu, ki je dobro poznal domače ljudi, nato pa so me prišli skupaj klicati in povedati, zakaj so prišli. To sem moral delati iz previdnosti, kajti v tistem času so se začeli napadi na duhovnike pa tudi uboji. In tudi zaradi tega, ker ljudi nisem poznal, saj sem komaj prišel v Komendo.

Ljudje so to moje ravnanje razumevali sprejeli. Potrdili so se, da so me k bolniku klicali podnevi ali pa vsaj zvečer ali zjutraj. Največkrat so že prej poskrbeli, da je umirajoči pravočasno prejel zakramente. Ponoči so prišli le tedaj, kadar se je zgodila nesreča ali je bilo res nujno.

(se nadaljuje)
JOŽE PAVLIČ

Trgovina s tekstilom »GALA«

Kamnik, Medvedova 14

Po ugodnih cenah oblačila za vso družino:
– hlače, krila, bluže, srajce, puloverji, trenirke, bunde, spodnje perilo, pižame, spalne srajce, nogavice...
– igrače.

Ugodni plačilni pogoji!

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Spomini na Liro iz tridesetih let

V sredini leta 1936, potem ko sem se vrnil iz Novega mesta, kjer sem dokončal četrti letnik takratne gimnazije, me je na kamniškem glavnem trgu prijel pod pazduho in rekel: »Vem, da si bil dober pevec, vabim te k Liri...«

Bil je Ciril Vremšak, pojem in sinonim glasbenega življenja v Kamniku, pevovodja, ki so ga vsi, tako »liberalci« kot »klerikalci«, spoštovali, cenili in prištevali med najvidnejše, najpomembnejše prebivalce Kamnika. Bil sem presenečen, kajti ni bilo ravno slehernemu dano, da bi ga k Liri povabil kar sam Ciril, kot so ga takrat, nedvomno v znak vsesplošnega spoštovanja, imenovali Kamničani. Že naslednjega dne sem bil na vaji.

Vsakdo, ki je želel kot pevec pristopiti k Liri, torej v vrste Prvega slovenskega pevskega društva, kar so s ponosom poudarjali vsi Kamničani, je moral preko pevskega preizkusa, ki so mu pristavljali vsi navzoči pevci. Tega me ni bilo ravno strah, kajti podobnih preizkusov sem imel že nekaj za seboj.

Cirilu ni bilo neznano, da sem še vedno v letih mutacije. Zelo previdno in z mero dobrega poznavalca je udarjal po tipkah in ugotavljal stopnjo verjetnosti mojega posluha, naravne barve glasu, višine, ki jo lahko dosegam brez naprežanja, nižine, do katere se lahko še vedno spustim. In ko je bilo vse to mimo, je ob splošnem odobravanju vseh prisotnih, ki so spremljali in tudi glasno komentirali to preizkusno vajo, zahteval, naj prosto zapojem še eno od znanih pesmi. »Imaš dober posluš, lepo lirično višino, pel boš prvi tenor, vendar brez pretiranega naprežanja, kajti tvoja mutacija še kako leto ne bo končana,« se je glasil njegov sklep. Vprašujoče se je ozrl po obrazih navzočih pevcev, se ustavil na odobravalni mimiki nadučitelja Cenciča, takratnega predsednika Lire.

»Od danes si torej aktiven član Lire,« se je oglasil ta in mi ponudil roko v znak dobrodošlice. In tako sem postal reden in aktiven član Lire, pravim aktiven, kajti k Liri smo prištevati tudi podporne člane, ki so s svojimi letnimi dotacijami omogočali in podpirali naše redno delo. O kakih rednih dotacijah s strani občine ali pa glavarstva v tistih časih seveda ni bilo govora.

Z dvema prekrinitvama sem se kot Liraš pojavljal tja do konca leta 1952, ko me je oblast kot nepopolnopravne nergača in alternativca uspela spraviti s kamniškega področja na Primorsko.

Prvič sem prekinil v pričetku leta 1938, ko sem kot nadobudni mladenič, dijak šestega razreda gimnazije, poln takrat pojavljajočih se idej liberalizma in antifašizma, peš in »pod vagonom« na »šverc« izginil iz Jugoslavije proti Španiji, kjer so me na meji ujeli in kot mladoletnika spravili na varno v La Cote St. Andree, zavetišče mladoletnih izbeglencev in sirot. Drugič sem prekinil konec leta 1947, ko so me kot še nedokončanega predmetnega učitelja prestavili v Črno goro, in tretjič, konec leta 1952, ko sem za slabo desetletje pričel delovati na Primorskem.

In vendar mi je moje sodelovanje pri Liri ostalo v neizbrisnem spominu. Tudi pri drugih zborih sem pel in pri Maroltu sem konec leta 1945 celo absolvirali njegovo pevovodsko šolo. Marsikaj pevskega sem torej spoznal in mnogo tega mi je koristilo pri mojem amaterskem pevovodskem delu v Kamniku, Stični, Dornberku, Domžalah in še kje drugje; pa vendar, to, kar mi je dala Lira, kar sem se naučil pri Cirilu, ostaja enkratno, neponovljivo in nepozabljivo.

2. Cirilove pevske vaje Njegove vaje so bile vedno nekaj posebnega. Že kake pol ure pred osmo je bil v zgornji sobi Čitalnice, kjer smo imeli tistikrat svoje

redne vaje. Veneto si je znova in znova preigral pesmi, ki naj bi jih tega dne proučevali, in pogledoval na uro, ki jo je pred tem položil na klavir, da bi slehernega zamudnika po osmi uri takoj opomnil na točnost. To je bila napaka marsikaterega pevca, posebno še tistih, ki so že zaradi navade zamujali po nekaj minut.

»Madona, baba ga že spet ne pusti...« je imel navado bolj za šalo kot zares vzkliniti, če tega ali onega od oženjenih ni pravčasno zagledal.

Skrb za redno prihajanje si je večkrat kar sam od sebe naložil na ramena. Vse, ki so bili glede prihajanja količkaj sumljivi, je že dan pred tem ali pa še istega dne znal poiskati in opominjati, in kot po naključju je večkrat obiskal tudi tiste »hude babe«, za katere je sumil, da ovirajo svoje može...

V tistih tridesetih letih je bil namreč precej visoke, lepe in elegantne postave, prijetnega videza, zapeljivih in odkritih oči, ki jih nikoli ni povešal, in živahnega, prepričljivega govora, spremljanega in poudarjenega z živahnimi gestikulacijami rok in prijetno mimiko obraza, ob čemer seveda nobena od »hudih bab« ni mogla ostati indiferentna. Rezultati takšnih naključnih obiskov so bili večkrat kar na dlani, saj je marsikateri od zamudnikov kar odkritosrčno že ob prihodu vzkliznil: »Ne vem, kaj je, ampak danes me je kar sama preganjala od doma...«

CENE MATIČIČ

Nadaljevanje prihodnjic

ŠPORTNA ZVEZA OBČINE KAMNIK RAZPISUJE OBČINSKO LIGO V MALEM NOGOMETU

- * PRIJAVE: Do četrta, 21. januarja 93
- * PRIJAVNINA: 12.000 SIT/ekipa (poravnava najkasneje do žrebanja)
- * ŽREBANJE: V petek, 22. januarja 93, ob 15. uri v prostorih organizatorja

Vse dodatne informacije po tel. 831-564

VABLJENI!

Mesto Celovec pomaga beguncem

Kamnik in Celovec veže že dolga leta tradicionalne prijateljske vezi. Problemi in težave beguncem so dobro poznani prijateljem iz Celovca. Da bi vsaj deloma pomagali ublažiti težave, so v Celovcu že drugič zbrali in pripeljali izdatno pomoč. RK Kamnik jo bo razdelil med begunce, ki živijo na območju občine Kamnik.

Na Kamniškem živi še vedno približno 400 beguncev, v glavnem iz Bosne in Hercegovine. Med njimi je kar 170 otrok. V času bivanja beguncem v Kamniku se je njihovim družinam rodilo že 16 otrok. Pomoč, ki so jo pripeljali, bo v marsičem olajšala težave pri preskrbi beguncem.

V skladišče RK Kamnik je

Sv. Štefan na Križu pri Komendi

Praznik sv. Štefana, diakona in prvega mučenca, na Križu pri Komendi je bil nekaj posebnega. Najprej zaradi razglasitve leta Antona Breznika, pisatelja Večne pratike od gospodarstva – prve gospodarske pratike v slovenskem jeziku, potem zaradi blagoslovitve konj po maši ter zelo lepih cerkvenih obredov, ki se jih je udeležilo izredno veliko ljudi.

Slovesnost na Križu se je začela z dopoldansko praznično mašo, že pred tem pa so verniki nosili okrog glavnega oltarja lepo oblikovane lesene votivne figurice konj in druge živine ter svetnika prosili, da bi ji naklonil zdravje. Pred začetkom maše je komendski župnik in dekan Nikolaj Pavlič po običaju blagoslovil sol in vodo. Slovesni maši in nošenju omenjenih figuric okrog oltarja so pridružili še blagoslovitev konj, saj je sv. Štefan še posebej

SVETOVANJE MLADIM

Zdravstveni dom Kamnik vabi vse mlade, ki imate težave ali pa, da bi jih ne bilo, da vaše mladosti ne bi grenile posledice neodgovornega ravnanja ali nevednosti...

Pridite k nam in izrabite naš čas, namenjen vam in vaši mladosti, ob ponedeljkih od 8. do 13. ure, ob sredah od 17. do 19. ure.

Višja medicinska sestra
MARJANA BEDENK

priprošnjak za njih zdravje. Na trgu pred podružno cerkvijo Spreobrnjenja sv. Pavla se je zbralo 19 lastnikov konj s svojimi gibčnimi in postavnimi varovanci. Po blagoslovitvi so se razvrstili v povorko po vasi, obred pa so s petjem dveh božičnih pesmi popešali člani Moškega pevskega zbora Komenda.

Glavni dogodek na praznik sv. Štefana je poleg maše bila razglasitev »Breznikovega leta«. To dejanje je med mašo opravil predsednik KS Križ Hlade in povedal, čemu to leto. Duhovnik Anton Breznik se je namreč rodil 14. junija 1737 oskrbniku kriškega gradu, umrl pa 27. aprila 1793 kot beneficiat Randlovega beneficija v Zalcu. Njegova Večna pratika je po prvi izdaji v letu 1789 doživela v zelo kratkem času več izdaj, kar kaže na to, da so jo ljudje radi brali in se iz nje učili. Breznik si je kot njegov sodobnik v Komendi in na Lanštrežu Peter Pavel Glavar s tiskano besedo prizadeval pomagati tedanjemu preprostemu slovenskemu človeku. Kot številni zaslužni slovenski može je bil doslej premalo znan, pravo mesto med slovenskimi prosvetitelji pa naj bi mu dalo ravno njemu posvečeno leto. Križani mu bodo ob 200. obletnici smrti (27. aprila 1793) 2. maja popoldne na rojstni spomeniško zaščiteni hiši namestili in odkrili spominsko ploščo. Pred tem bo v podružni cerkvi slovesna maša, po odkritju plošče pa slavnostna akademija v novem večnamenskem domu na Križu.

V Breznikovem letu, ki bo trajalo do godu sv. Štefana, bodo na Križu in v Komendi priredili več slovesnosti, na katerih bodo povabljeni gostje ter domačini govorili o prvotni in sedanjosti podružni cerkvi na Križu, zgodovini, lastnikih in zakladih kriškega gradu, protestantski molitnici v njem, cerkvi sv. Križa na Gavšeku, žal še neobnovljenih grajskih kapelah, poleg Breznika še o drugih znamenitih domačinih in še o marsičem drugem, pomembnem za Križ in širšo okolico.

Prihodnje leto, ko bo na ta dan slovesen sklep Breznikovega leta, Križani obljubljajo – če bo le vreme ugodno – še lepši in bogatejši praznik. Slovesnost blagoslovitve konj bo postala tradicionalna. Marsikateri lastnik te plemenite živali, ki je prišel tokrat na Križ iz radovednosti, je obljubil, da drugo leto pride zagotovo s konjem.

Kriški praznik so med mašo bogatili tudi lepo zapete božične pesmi pevk in pevcev komendskega cerkvenega mešanega pevskega zbora, iz lin zvonnika pa blagoblasno pritkavanje.

JOŽE PAVLIČ

Na obisku pri Frančiški Tomc Najstarejša krajanka KS Tuhinj

Obiskali smo Frančiško Tomc iz Češnjic, ki je najstarejša v tem delu Tuhinjske doline. Dopolnila je že 95. leto starosti, pa je še vedno čila in zdrava. Zadnja leta nekoliko več počiva. Še vedno pa gre rada sama na obisk ali v spremstvu domačini. Vleče jo na njive, opazuje rast ali pa se pogreje na soncu. Redno sledi dnevnim dogodkom, bere časopise, zanjo pa je zelo zanimiv tudi kamniški občan.

Na svet je prišla 5. julija 1897. leta v Zg. Tuhinju. Tu je preživela otroška leta, vse, dokler se ni poročila in se preselila v Češnjice. Osnovno šolo je obiskovala v Zg. Tuhinju. Rojena je bila veliki družini. Imela je 15 bratov in sestra. Kot najstarejša je morala vse bratce in sestrice varovati in se z njimi ukvarjati. Življenje je bilo težko. Večkrat lačna kot sita, je veliko delala na domačiji. Kot dekle je morala prijeti za vsako, tudi težaško delo. Dobro se še spominja I. svetovne vojne in vseh njenih posledic. Spominja se ustanovitve Jugoslavije leta 1918.

Njeno življenje se je precej spremenilo na bolje po poroki. Tudi tu je bilo veliko dela, dovolj pa je bilo tudi kruha. V zakonu se je rodilo 8 otrok, pet od njih je še živih in jo radi obiskujejo. Njen mož Tomaž je leta 1929 težko zbolel in leta 1936 umrl. Vsa teža družinskega življenja je padla na njena ramena. Nikoli ni klonila ali obupala. Svoje otroke je lepo vzgojila in jih spravila h kruhu. Vseskozi je zemljo zelo ljubila in jo obdelovala z ljubeznijo. Zemlja ji je z obrestmi vračala vložen trud.

Drugo svetovno vojno je dočakala s strahom in skrbjo. Ni bežala od odgovornosti. Znala je pravilno oceniti, kje je njeno mesto. Sodelovala je z osvobodilnim gibanjem, prinašala hrano in zdravila. Njeno delo ni ostalo skrito. Okupator jo je zaprl. Bila je na Vranskem, v Celju, Mariboru in na Dunaju. Poslana je bila v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Okusila je vse gorje uničevanja ljudi in preživela vse grozote. Domov se je vrnila po skoraj dveh letih in se spet posvetila kmetovanju in delu na polju. Dva njena sinova sta bila v partizanih. Pravi, da še danes komaj verjame, da je

ostala živa. V zaporu na Vranskem so jo pretepali do nezvesti, toda izdržala je. Spala je na golih tleh, hrane skoraj ni dobivala.

Za svoje plemenito delo je prejela več družbenih priznanj. Vedno je bila vključena v aktivno življenje krajevne skupnosti, sodelovala pri delu Rdečega križa, delala je tudi na drugih področjih.

Ko se danes spominja svoje prehojene življenjske poti, zagotavlja, da je bilo takrat mnogo hujše, kot pa je danes. Sedaj preživlja jesen svojega

življenja pri svojcih. Z veseljem opazuje življenje svojih 12 vnukov in 15 pravnukov. Ob pogledu nanje se tudi sama počuti mlajša.

Med kramljanjem nam je povedala, da za dolgoletno življenje ni pravega recepta. Prav gotovo pa drži, da delo krepi človeka in ga dlje časa ohranja pri življenju in zdravju; preveč lahko življenje ni dolgo življenje.

Frančiško Tomc imajo ljudje radi ter jo spoštujejo. Ponosni so na njeno bogato življenjsko pot. Požnana je kot pridna krajanka, plemenita mati in poštena ter zavedna Slovenka. To so vrednote, ki jih ljudje cenijo.

Pred slovesom nam je še zaupala, da je zelo zadovoljna in hvaležna svojim za njihovo skrb in nego ter ljubezen, ki je je deležna.

Se stisk roke in povabilo, naj jo spet obiščemo ob njeni stoletnici. Z veseljem.

STANE SIMŠIČ

Povorka se vrača na trg pred cerkvijo

Najmlajši nogometaši najboljši

Končano je tekmovalje v vseh ligah medobčinske nogometne zveze Ljubljane, kjer nastopajo tudi kamniški nogometaši. Četrto mesto članov, deveto starejših pionirjev in prvo mesto mlajših pionirjev ocenjujejo v klubu za uspešno jesensko sezono.

Člani so v 1. članski ligi, ki šteje 14 ekip, zasedli 4. mesto z enakim številom osvojenih točk kot tretjevrščena Kolpa iz Podzemlja, vendar s slabšo razliko v golih. Po ne preveč uspešnem startu se je ekipa kasneje »ujela« in ni bila poražena v zadnjih devetih kolih. Ekipa zaostaja za prvovrščenim Tehnolesom iz Mengša za 5 točk, kar bi mogla nadomestiti v nadaljevanju prvenstva. Že prvo pomladansko kolo bo dalo odgovor, saj se bosta v Kamniku srečala prvi in četrti. Tehnoles in Kamnik.

Trenerju članskega moštva Poljanšku je uspelo iz igralcev izva- biti največ in ustvariti pravo vzdušje med starejšimi in mlajšimi. Največje breme so nosili najstarejši igralci Mandič, Novak, Modrijan R. in Bekrič. Ob njih so igrali še Golob, Leban, Slevce, Droč, Modrijan B., Rus, Gradišek, Ogrinec, Koprivec in mladji Torkar, Tonin, Veladič, Burja in Jeglič. Največ golov je dal Novak (4), po 3 gole sta dosegla Slevce in Modrijan R.

Pionirji so tekmovali z dvema ekipama: starejši pionirji v 1. ligi, kjer so bila moštva, kot so SCT Olimpija, Ljubljana, Slovan, in mlajši pionirji v 2. ligi.

Starejši pionirji (od 12 do 14 let), ki sta jih uspešno vodila trenerja Vavpetič in Baš, so zasedli 9. mesto med 11-imi ekipami. Pripomniti je treba, da je v tej kategoriji pionirjev največ moštev, ki so razdeljena po kvaliteti v tri lige s po 11 ekipami. Kamniško moštvo je mlado in perspektivno, kar so pokazale zadnje tekme. Poraz doma z SCT Olim-

Mlajši pionirji v sezoni 92/93

pijo v zadnjem kolu z 1:2, in to predvsem po zaslugi sodnika, kaže na to, da bo moštvo v spomladanskem delu lahko odigralo vidnejšo vlogo v tako močni konkurenci. Najboljši strelci je bil Rastoder E. s 3. zadetki.

Najboljši rezultat so v svoji skupini dosegli mlajši pionirji. Z enim porazom, enim neodločenim in sedmimi zmagami so v 2. ligi zasedli prvo mesto pred Ljubljano, Usnarjem in Avtobusom, ki zaostajajo za dve točki. Ekipa je v klubu najštevilnejša, saj ima preko 20 registriranih igralcev, treninge pa obiskuje tudi do 40 pionirjev. Tako imata trenerja Torkar in Zamljen večkrat težave, kako sestaviti moštvo. Ker se vsako leto v moštvo zamenja najmanj polovica igralcev zaradi prehoda k starejšim, tudi rezultati niso odločilni pri presoji uspešnosti. Predvsem sta pomembna uspeh v šoli in odnos do soigralcev. Najučinkovitejši strelci so bili Ličina, ki je dosegel 13 golov, Kokalj z 10 in Požar s 7 goli.

V spomladanskem delu tekmovalne sezone 92/93 pričakujejo v klubu nadaljevanje uspešne jeseni. Kljub neugodnemu in težkemu finančnemu položaju bodo povečali delo z novimi ekipami,

ki jih do sedaj niso imeli (kadeti in kasneje mladinci), okrepili strokovno delo in pritegnili k sodelovanju in pomoči vse, ki jim je nogomet pri srcu.

Cilj, ki so si ga zastavili, je dvigniti nogomet v Kamniku na nekdanjo raven in tako na najboljši način proslaviti 73-letnico

NOVOLETNI ROKOMETNI TURNIR

Tradicionalni 12. novoletni rokometni turnir je tokrat potekal v ponedeljek, 28. 12. 1992.

V dopoldanskem času so se na pionirskem turnirju pomerili predstavniki in predstavnice osnovnih šol Toma Brejca, Frana Albrehta in Marije Vere. Med fanti so bili najboljši Dupličani, med dekleti pa igralce iz šole Toma Brejca.

Glavni turnir se je začel ob 13. uri. Žreb, ki je deset prijavljenih ekip razdelil v tri skupine, je hotel tako, da je zmagovalna ekipa lanskega leta (letos je nastopala pod polnim imenom ELEKTROINSTALACIJE GRZINČIČ) takoj morala na parket proti mladi ekipi EXPRES IZDELAVA KLJUČEV – ZORMAN. Čeprav oslavljeni, pa lanske zmagovalci niso dovolili presenečenja. Na sploh v predtekmovalnih skupinah presenečenj ni bilo. Favoriti – nosilci skupin, so brez večjih težav premagovali nasprotnike. Zelo všečno igro so pokazale NOVOMEŠKE GRINTE (ženska ekipa iz Novega mesta, ki sicer nastopa v I. B državni ligi). Izgubile so samo s poznejšimi zmagovalci.

Pred samim finalom – vanj so se uvrstile EIG, TRGOVINA NAKUP in GOLDI – je prišlo do manjših neveselosti (ekipa VETERANI – K5 se je namreč pritožila na igranje štirih registriranih igralcev v ekipi TRGOVINA NAKUP), vendar so predstavniki vseh sodelujočih ekip pritožbo s pregledovanjem zavrnili.

V trojnem finalu so najprej igralci EIG po izenačenem boju v zadnjih sekundah z golom najboljšega strelca D. Uršiča premagali favorizirano ekipo TRGOVINA NAKUP. Le-ti so potem s precejšnjo težavo ugnali simpatično ekipo GOLDI, ki je v zadnji finalni tekmi še v drugo izgubila proti EIG.

Zmagovalce turnirja je ekipa ELEKTROINSTALACIJE GRZINČIČ, ki tako že šesto leto zapored ostaja neporažena na novoletnih turnirjih in izživ vsem, ki jih želijo premagati.

Za zmagovalno ekipo ELEKTROINSTALACIJE GRZINČIČ so nastopili: Matija GRZINČIČ, Igor VIRIANT, Matjaž VIRIANT, Dare HOMAR, Robi PLANKAR, Dušan URŠIČ, Ivo KOMATAR, Suzana LANIŠEK in pisec tega članka

OLAF GRBEC

obstoja, ki jo bo nogometni klub Kamnik praznoval v letu 1993.

SI-VI

OK Novi graniti drugi v Sloveniji

Jesenski del 1. državne Slovenske lige so kamniški odbojkarji končali nadvse uspešno, saj so presenetljivo zasedli drugo mesto. V devetih kolih so izgubili le eno tekmo, in še to proti vodilni ekipi v ligi, OK Salonit. Po prikazanih igrah lahko v nadaljevanju računajo na visoko uvrstitev.

V zadnji tekmi jesenskega dela so se pomerili z ekipo Olimpije. V boju za vrh lestvice sta moštvima pokazala domiselno in pošteno igro. Kamničani so z dobrimi servisi in napadom gladko osvojili prva niza. V tretjem nizu pa so se gostje, zaradi slabega bloka domačih, razigrali. Zaključek niza je bil še posebno razburljiv, saj sta obe ekipi imeli kar tri zaključne žoge. Na koncu so jo izbrali gostje in osvojili niz le s točko razlike (16:17). V četrtem nizu sta se moštvi menjavali v vodstvu do rezultata 10:10. Nato so gostje zbrali več moči in zaključili niz. V petem nizu so se Kamničani spet nekoliko zbrali in prikazali boljšo igro. Zaključili so niz in s tem dosegli novo pomembno zmago v boju za vrh lestvice.

Takšna je lestvica po jesenskem delu 1. državne lige:

	zmage	porazi	točke
1. Salonit	9	0	18
2. Novi Graniti Kamnik	9	8	16
3. Pionir Novo mesto	9	6	12
4. Olimpija Ljubljana	9	6	12
5. Vigros Pomurje	9	5	10
6. Fužinar Ravne	9	4	8
7. Bled	9	3	6
8. Granit Preskrba	9	2	7
9. Prom Žirovnica	9	1	8
10. Sempeter	9	1	8

Vsekakor si lahko tudi v prihodnje obetamo dobre igre Kamničanov in zato vabim športne navdušence na tekme. V januarju igrajo Kamničani doma proti Vigrosu Pomurje (9. januar), Bledu (16. januar) in Sempetru (30. januar). Vse tekme bodo v hali OŠ Frana Albrehta. Preživite sobotni večer v družbi z odbojgarskimi navdušenci! Ne bo vam žal.

JOŽE JANKOVIČ

Sedem pohodov

Tovarniško planinsko društvo M-Ete z imenom PD Kumarcje je bilo tudi letos med najbolj aktivnimi in hkrati najbolj veselimi v Sloveniji. Kumarcje so v letu 1992 opravile sedem pohodov, med katerimi je bilo nekaj kar precej zahtevnih.

Še pozimi so se Kumarcje podale na Roglo. Nekateri so se odhitehi namakali v Zreče v bazen, drugi na bele poljane smučati, večina pa jo je peš mahnila do koč na Pesku. Brilo je tako zoprno, da so bili vsi pohodniki obrti kot z remingtonom. Drugi pohod je bil izveden s slovenjgraške strani na Uršljo goro ter se stop na šostanjski konec. Na Uršlji gori je oskrbnik spotoma spovedal vse grešne ženske. Tretji pohod se je odvijal po zelenem Pohorju, od Mariborske koč do Slovenj Gradca. Šlo je za tako imenovano sentiš pohodništvo, na katerem se je zaradi pomladnih sap ponovno zaljubilo pet zakoncev. Poletje je bilo najlepše na četrtem pohodu

Nekaj za vas, otroci!

Razstava o Kolumbu

Letošnje šolsko leto je v znamenju Kristofa Kolumba in odkritja Amerike. V šoli bomo izdelali razna projektna dela in tudi bralna značka se je »vključila« v Kolumbovo leto. Torej, Kolumb in doba odkritij. Tako bi lahko poimenovali razstavo, ki jo je za nas učence pripravila gospa knjižničarka skupaj z učenci likovnega in knjižničarskega krožka.

Razstavo smo si ogledali skupaj s 7. c razredom, zato smo imeli malo stiske s prostorom. Ampak tudi to smo uredili. Gospa knjižničarka nam je povedala nekaj osnovnih podatkov o Kolumbu, nato pa smo se »odpravili na veliko potovanje« med vprašanji o Kolumbovem potovanju.

»Kaj je bil Kolumb po poklicu?« se je glasilo prvo vprašanje. Rodil se je v tkalski družini. Starši so mu »težili«, tako bi rekla dandanašnja mladina, da se mora izučiti za tkalca. Vendar ni bilo tako. Kristof je bil »trmast«, in je odšel po svetu. Postal je pomorščak.

Potem smo »pripluli« do naslednjega vprašanja. »Kako se imenuje otok, na katerem je pristal?« Kolumb je po večmesečnem potovanju pristal na otoku San Salvador. Poimenoval ga je Odršenik.

Nato pa smo prišli do vprašanja: »Katere živali so živele na otoku, ki so se Kolumbu in njegovi posadki zdele zelo zanimive?« Odgovor je preprost; papagaji. Kaj bi brez teh ljubkih domačih ljubljencev.

In samo še zadnje vprašanje in listek z odgovori je »romal« v skrinjico, iz katere so izžrebali srečne nagrajence. »Kdo je pred Kolumbom odkril Ameriko?« Kratko in jedrnat – Vikingi.

Ker je bila razstava tako skrbno pripravljena, na voljo smo imeli knjige, leksikone, slike in članek o Kolumbu, smo učenci z lahkoto odgovorili na postavljena vprašanja. Razstavo so popestrile risbe članov likovnega krožka in glasba različnih verstev, ki je »spremljala« ves program.

KATJA PLEVEL, 7. Č

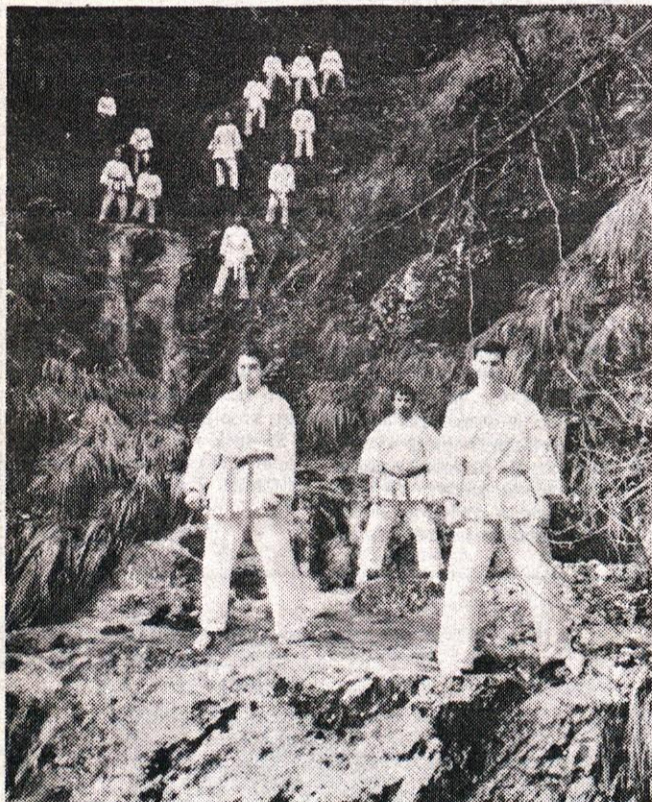
Osnovna šola Frana Albrehta Kamnik
novinarski krožek

Onesnaževanje

Vsi vemo, da človek ne more živeti v močno onesnaženem okolju. V starih časih je bil človek močno odvisen od narave, iz nje je dobival hrano in drugo, kar je potreboval za življenje. V pradomovini je bilo zelo malo ljudi, narava pa je bila divja, prostrana, mogočna, z mnogo nevarnostmi, ki so prežale na človeka, in tudi z mnogimi plodovi, ki so mu omogočili preživetje. Narava je bila res dobra do nas, vendar pa se je položaj danes zelo spremenil. Res je, da še vedno dobivamo hrano in glavne surovine iz narave, vendar nismo več tako neboljani, nasprotno, postali smo močni in tudi nesmetni. Sedaj je narava šibkejša, odvisna je od nas. Popolnoma jo imamo v oblasti. Uničujemo ozračje, zastrupljamo reke, sekamo gozdove, vse za naše trenutno ugodje, in pri tem ne mislimo na poznejše rodove. Narava pa je in se zgraja, saj ve, da s tem, ko jo uničujemo, uničujemo tudi sebe. Živalske vrste ne morejo pomagati, če bodo izginile z obličja zemlje in jih bodo poznejši rodovi obravnavali, kot mi sedaj dinosavre. Poglejmo še malo v prihodnost. Rud nam bo zmanjkalo. S čim bomo polnili rezervoarje pri avtomobilih, ko nam bo zmanjkalo nafte? Kaj bo s človeštvom, ko bo odjeknila jedrska eksplozija? Bomo držali brez pijače, ko bodo vse vode zastrupljene? In kaj bomo jedli, ko se bo svet spremenil v beton in asfalt? Koliko kopnega bo še ostalo, ko se bo zaradi ozonske luknje spremenilo ozračje, seveda bodo na to vplivali tudi drugi škodljivi produkti človeštva, ko se bo stalil led in poplavlil zemljo? Mar ljudje res tako sovražimo same sebe, da nam ni mar pogube? Zakaj si torej zatiskamo oči? Očitega ni mogoče prežeti. Narava propada. Živali poginjajo, vendar je še mogoče ustaviti to grozodejstvo, še je mogoče rešiti naravo. Za to pa je potrebna skupna moč. Več nas mora biti za to, in ni potrebno, da začnemo na veliko, za začetek je dovolj že, če dajemo odpadke v koš, pobereмо smeti, ki kazijo okolico. Pogum v roke. Veliko nas je, in če vsak pobere nekaj smeti, koliko prijaznejše se nam bo zdelo okolje!

BRANKA LESJAK

7. A OŠ Komenda-Moste

Zakaj karate?

Mnogi me sprašujejo, zakaj sem se odločila za karate, zakaj se odločajo ljudje za tako grob šport, kot nekateri mislijo, da je?

Vendar pa se ljudje, ki to mislijo, motijo. Res da je karate borilni šport, vendar se mi borimo, da bi znali ohraniti same sebe, da bi dobili toliko samozvesti, da bi se lahko postavili ob svoj »jaz«. Preveč gledamo filme, kjer prikazujejo karate kot večščino, ki služi za ubijanje, pretep in nasilje. Zakaj nihče ne vidi lepote, ki jo ta šport skriva v sebi. Samo odkriti jo je potrebno. Če treniramo samo zaradi pokalov, ki si jih bomo prislužili in priborili, takrat karate ne pomeni nič. Ko pa tekmujejo in treniramo zaradi sebe, da bi postali odločnejši, takrat karate dobi svoj sijaj. Treniramo, da bi postali boljši, da bi spoštovali druge, da bi dobili zaupanje vase.

Nekje na koncu poti že vidimo svetlo točko, le obupati ne smemo. Vztrajajmo toliko časa, dokler ne pridemo do lučke, ki nas popolnoma obsveti, da začutimo toploto in sijaj tega športa.

Človek vedno išče boljše, sebe, da bi postal boljši, kar je v tem krutem svetu težko. V karateju to občutiš, najdeš svoj jaz, postaneš boljši. ... Ko si predan karateju, te zgrabi s svojimi močnimi rokami in te ne spusti več. In tudi nočes več oditi v kruti, umazani svet, ampak hočeš ostati tam, kjer se počutiš varnega, kjer veš, da ne boš zapeljal na kriva pota.

Tudi vi odprite oči in videli boste, da na poti niso le krute stvari, ampak se skrivajo mnoge lepote, zaradi katerih človek trenira.

ANITA JELAR,
Karate klub Komenda

gospa v najlepših letih – s planinskim imenom Bodeča neža. Na Zasavski gori so prav vsi Etini planinci dobili svoja planinska imena – zdaj jih je že čez petdeset – pohvalili pa so tudi firmo Taber, ki jih z močno poslikanim avtobusom prevaža po Sloveniji, kajti le tako si je mogoče ogledati od blizu vsaj dva obraza istega vrha. Pohvalili pa so tudi direktorja, ki se sicer ne utegne udeleževati pohodov, ima pa toliko pohoda, da je Kumarcam pomagal nabaviti reklamne majice, vetrovke in pelerine, za kar ga je doletelo za vse življenje častno ime Pelerin. Da pa je tudi drugače veselo na vseh pohodih, posebno pa na zadnjih, dodatno poskrbi s posebnim sporedom podpisani. To je treba napisati zato, ker so tudi drugi planinci že izvedli, kako živahne so Kumarcje tako v hribih kot pri delu. Zdjaj že vsaka gospodinja ve: Kumarc ni boljših na svetu, kot so Etine.

PERESNIK

Mirko Štirn sedemdesetletnik

So ljudje, ki so v svojem življenju dosegli veliko pomembnega, osebno pa ostaja jo v skromni anonimnosti. Nikoli se niso rinili naprej, a so zgrabili za vsakršno delo. Srečevali smo jih na mnogih področjih, vedno marljive, gospodarne in delavne. Med take sodi tudi naš jubilat Mirko Štirn iz Zg. Stranj 16, ki je spomladi slavil svoj 70. rojstni dan.

Rojen je bil v obrtniški družini v Godiču 31. 3. 1922. Oče je bil čevljar. Ta obrt je bila tradicionalna v njihovi družini. Osnovno šolo je obiskoval v Stranjah in Kamniku. V Kamniku je obiskoval tudi obrtno šolo in jo končal leta 1939. Čevljarstvo obrti se je izučil pri očetu in v njegovi delavnici nadaljeval družinsko tradicijo vse do 1942. leta.

Vsa družina je bila narodno zavedna. Očetova delavnica je kmalu po okupaciji postala delavnica za NOB. Hiša je bila izdana. Še pravočasno sta z očetom pobegnili k partizanom, tistega dne, ko je bilo v Črni ustrljenih 50 talcev, t. j. 9. 7. 1942. Med ustrljenimi sta bila tudi dva pomočnika iz očetove delavnice. Do leta 1944 je bil v Koprskem okrožju. Udeležil se je več bojev z okupatorjem. Kasneje (leta 1944 in 1945) pa je delal v gospodarski komisiji na terenu. Odgovarjal je za delo partizanskih delavnic. Zaradi očetovega in njegovega odhoda v partizane so bile aretirane stara mati, mati in sestra, zaprte v Kamniku in odpeljane v taborišče v Nemčiji.

Iz vojske se je vrnil jeseni 1945 kot hranilec družine. Oče Karel je padel januarja 1945. Nadaljeval je s čevljarstvom, leta 1946 pa se je vpisal na tehnično srednjo šolo – čevljarstvo smer v Ljubljani. Bil je tudi na specializaciji v Bati na Češkem.

Po končanem šolanju se je zaposlil v kranjski Planiki, ki so jo tedaj še gradili. Vsa čevljarstva industrija Gorenjske je bila združena pod streho nove Planike (razen Peka).

Mirko je postal tehnični vodja podjetja, kasneje pa direktor Tehnične srednje šole za čevljarstvo v Kranju, kjer je ostal do upokojitve leta 1970.

V Stranjah si je osnoval družino. Leta 1948 se je poročil. Ima hčerko in sina. Oba sta že pri lastnem kruhu in družinah. S tremi vnuki oz. vnukinjami preživita z ženo marsikatero prijetno urico.

Njegova aktivnost ni bila usmerjena le v podjetje. Aktivno se je vključil v delo KS Kamniška Bistrica. Zlasti po upokojitvi se je vključil v različne dejavnosti.

Posebno pa mu je pri srcu planinstvo. Že kot otrok je rad zahajal v gore. Obiskal in

preplezal je vrsto vrhov, vse Kamniške in Julijske Alpe, na Triglavu je bil že pred vojno. V društveno življenje PD Kamnik se je vključil v sedemdesetih letih. Postal je član upravnega odbora in načelnik za gospodarstvo. Sodeloval je pri obnovi žičnice, tovornih postaj in pri gradnji I. dela koče na Kamniškem sedlu. Bil je odgovoren za dobro poslovanje planinskih koč na Kamniškem in Koprskem sedlu. Ves čas je rad hodil po gorah, v zadnjih letih pa je zaradi težav v nogah to omejil. Na nogi je bil večkrat operiran.

Za konjiček ima svoj

»ranč« na Zakalu, kamor zelo rad zahaja. Ukvarja se z vrtnarstvom in sadjarstvom, posebno več pa je tudi pri kuhanju zlahtnega brinjevca.

Veliko razmišlja o sedanjem času. Zelo je zadovoljen, da je Slovenija postala samostojna država. Trenutno se pri nas preveč govori o politiki, premalo pa se stvarnega napravi na gospodarskem polju.

Posebno ga motijo nekatere napačne ocene preteklega časa. Pravi, da so oče, on in nešteto drugih odšli v partizane, da bi pregnali okupatorja. Nerazumljivo mu je, da nekateri brez sramu poskušajo enaciti borce NOB z ljudmi, ki so se borili proti njim in dobivali orožje od našega sovražnika. Nadaljuje, da je bila njihova družina vedno zelo zavedna družina. Oče je bil član delavske stranke. Že kmalu po začetku okupacije so pri njih dobili zatočišče mnogi borci, med njimi Tomo Brejc, Marjan in Mara Dermastija, Ludvik Potočnik in drugi.

Z Mirkom sva še kramljala in se spominjala mnogih zanimivosti iz njegovega življenja. V resničnem boju se je kalil in oblikoval svoj pogled na življenje. Vedno je trdo delal, zato zna ceniti napore drugih. Danes rad zahaja v naravo, gore opazuje bolj iz daljave, in se dobro spominja marsikaterega dogodka, ki ga je doživljal v gorah. Žal mu je, ker mu bolezen ne dopušča več obiskovanja vrhov.

Ob njegovi 70-letnici so se ga spomnili kamniški planinci, ki so ga obiskali in mu želeli še vrsto let iskrega življenja. Takim željam se pridružujemo tudi drugi, ki ga poznamo. Želimo mu še obilo osebnih sreč in družini, želimo mu uspešno delo na njegovem »ranču«; jasnega pogleda v gore, ki so mu tako pri srcu. Ob svojih vnukih naj užije še marsikatero prijetno dogodivščino, mi pa mu trdno stisnimo prijateljsko roko. Še na mnoga leta!

STANE SIMŠIČ

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Ob petdesetletnici spopada (II.)

Kako na kratko oceniti ta najhujši boj Kamniškega, a tudi Moravškega bataljona?

Najprej je treba ugotoviti, da so bili spopadi na Kostavški planini oboje hkrati: najprej izjemno junaško dejanje, ob tem pa kršenje pravil in taktike partizanskega bojevanja. To še zlasti v neustreznih razmerah.

Izid bojev na Kostavški planini je bil posledica nepravilnih ocen lastnih možnosti in okolja, saj je padlo kar 16 borcev. Napačno odločitev je kljub junaštvu moral s smrtjo plačati tudi odredni poveljnik. Razmere in okolje planine niso bile v ničemer podobne tistim v Dražgošah pred letom dni, saj ni bilo zaledja in nobene prave možnosti za umik.

Odločitev za položajno obrambo Kostavške planine je bila natančno tista taktična napaka, ki je ustrezala velikokrat močnejšemu napadalcu. Cilj napadalcev je bil uničenje partizanske enote, zbrane na majhnem koščku zemljišča,

ki ni omogočalo manevriranja. To se policijskim enotam kljub veliki premoči sicer ni posrečilo, a zadali so velike izgube. Zlasti med vodilnimi.

Le tvegano prebijanje, pri čemer je bilo izkazano veliko junaštvo partizanov, je omogočilo, da se je na različne načine rešilo okoli 80 odstotkov borcev. Ob vsem tem pa je bil zimski čas.

Namesto da bi se premaknili pred spopadom, kar bi morali storiti, saj je poveljstvo že nekaj dni poprej vedelo, kaj se pripravljajo, so ostali na planini in se tako izpostavili nevarnosti uničenja. Tako je ravnal tudi Koprški bataljon že septembra v Udinem borštu in dva tedna kasneje Pohorski bataljon. Oba sta bila uničena. Poveljstvo se je torej v vseh primerih opiralo predvsem na junaštvo in pripravljenost partizanov za boj, kar dokazuje, kako zelo je manjkalo vojaškega znanja in presoje.

Poleg tega se je poveljstvo ob

vsem izkazanem junaštvu in visoki morali odločilo za umik šele po štiriurnem zagrnem in izčrpavajočem boju. Čas je bil zamujen, zato je prebijanje zahtevalo velike žrtve. Kljub temu ugled komandata Matevža ni obledel.

Spopad na Kostavški planini je bil kljub naštetim napakam eden največjih bojev gorenjskih partizanov v hudem 1942. letu. Kako je bil ta spopad oster, dokazujejo tudi jurišne značke, ki so jih dobili sodelujoči okupatorjevi policisti.

Spopad na Kostavški planini, ki so ga zaradi večurnega streljanja in močnih napadov nemških policijskih kolon vseskozi spremljali tudi okoliški prebivalci, je ponovno opomnil, da se bo tudi vnaprej treba ravnati po strogih načelih partizanske taktike bojevanja. To so narekovala močne okupatorjeve sile in nasilje nad prebivalci, ki ga je okupator izvajal še zlasti nad partizanskimi družinami. Svoje so opravili tudi domači ovađuhi in raztrganci.

Čeprav je tem udarcem sledil krajši upad partizanskega in ljudskega poleta, je aktivnost kmalu spet oživela. Zaradi vpoklicev slovenskih fantov v nemško vojsko se je vse več le teh priključevalo partizanom. Osvobodilni boj ni zamrl.

IVO JAN

Medžupnijska Karitas Kamnik v letu 1992

V letu 1992 se je naša Karitas posvečala predvsem karitativnemu delu z begunci in s socialno ogroženimi občani. Kruta vojna v BiH je pogoltna številne ljudi v begunstvo. Veliko jih je našlo začasno zatočišče v Sloveniji in tudi v Kamniku. Vedno višja brezposelnost in težke socialne razmere pa silijo vse več naših ljudi, da v svojih stiskah iščejo pomoč pri raznih dobroteljskih organizacijah, kakršna je tudi Karitas.

Uršulinski samostan nam je velikodušno odstopil prostore za zbiranje in razdeljevanje hrane in obleke, pri čemer so veliko pomagale tudi samostanske sestre. V sodelovanju s Karitas iz Komende in Šmarce smo organizirali enkrat tedensko dežurstvo za

razdeljevanje obleke. V času delovanja begunskega centra v Kamniku smo sodelovali tudi pri preskrbi z obleko, obutvijo in posteljino.

Ob praznovanju materinskega dne smo v Domu upokojencev in v župnijski cerkvi pripravili manjšo slovesnost. V velikonočnem času smo izvedli akcijo oblikovanja velikonočnih pisanic in obdaritve starejših občanov; slednje smo ponovili še poleti. Organizirali smo tudi zbiranje odvečnih, a še uporabnih zdravil, ki smo jih nato poslali na Hrvaško za begunce iz BiH.

Materialno in denarno pomoč za naše delo smo pridobili doma ter v tujini. Hrano smo zbirali v posebnih košaricah po trgovinah, veliko smo je dobili tudi od škofijske Karitas. Avstrijska Karitas mesta Percholdsdorf nam je

poslal 5 ton hrane, namenjene beguncem, ki smo jo v večini oddali Rdečemu križu. Denarna sredstva smo prejeli od posameznih dobrotnikov doma in iz tujine, od nekaterih podjetij, iz občinskega proračuna in od izkupička nekaterih prireditev. Večina denarja je bila porabljena za nakup osnovnih življenjskih potrebščin, malo pa za plačilo nujnih računov nekaterim socialno ogroženim občanom.

Po 20.000 SIT smo namenili za materinski dom v Ljubljani in Uršulinskemu samostanu za delno povrnitev stroškov v zvezi s prirejanjem prostorov za našo dejavnost. Člani smo opravili vsa dela brezplačno.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nas kakorkoli podprli pri našem delu. Hvala vsem, ki ste velikodušno darovali hrano, obleko, denar in druge dobrine, da smo jih lahko delili tistim, ki so jih nujno potrebovali za dostojnejše življenje. Iskrena zahvala vsem trgovinam, posebno še Trgovskemu podjetju Kočna, ki so omogočile zbiranje življenjskih potrebščin. Hvala CATV Impulz, ki nam je dal možnost brezplačnega oglašanja, in vsem, ki ste zastopni opravili številne prevoze hrane in drugih dobrin.

Želimo se zahvaliti tudi vsem, ki sicer niste neposredno vključeni v naše delo, ste pa v svojem okolju tiho in nesebično tako ali drugače pomagali bližnjim v stiski.

Za tiste, ki bi želeli darovati denar za humanitarno dejavnost Karitas, objavljamo številko našega ŽR, ki je: 50140-621-6004-05-1310119-888168. Znesek se šteje tudi kot davčna olajšava pri odmeri dohodnine. Finančno poslovanje MKK je transparentno in vsak ima lahko vpogled v namembnost porabe darovanih sredstev.

MKK ima sedež v župnišču, uradne ure so vsako sredo od 17. do 18. ure. Člani imamo srečanja dvakrat mesečno ob sredo po večerni maši. Iskreno dobrodošli vsi, ki želite s karitativnim delom pomagati soljudem v stiski!

za MKK BENE KNEHTL

Bogato leto za »kamniško« znanost

Ob izteku leta je bilo na občini redno mesečno srečanje izvršnega odbora kamniškega Kluba intelektualcev, hkrati pa intima slovesnost, na kateri so počastili ugledne kamniške izobražence, ki so v preteklem letu dosegli izjemna priznanja za svoje znanstveno in pedagoško delo ali pa visok življenjski jubilej.

Tako sta prof. dr. Mara BEŠTER in prof. dr. France BREMŠAK prejela naslov ZASLUŽNI PROFESOR. »Ta naslov se izjemno podeljuje upokojenim rednim profesorjem, ki so bili posebno zaslužni za Univerzo,« je v predstavitvi slavljenca spregovoril prof. dr. Albert Čebulj. »Profesorja Bremšaka označuje izredna pedagoška, znanstvena in človeška širina. Predaval je na elektrofakulteti, bil predstojnik katedre za sisteme, avtomatiko in kibernetiko; mentor 190 diplomantov, 50 magistrantov in 15 doktorantov. Usmerjal je mlade raziskovalce, od katerih so nekateri sodelavci na fakulteti, drugi pa na pomembnih položajih v različnih raziskovalnih organizacijah in industriji. Doma in v tujini je objavil številne članke in referate,« je poudaril dr. Čebulj.

Prof. Bešterova je l. 1960 doktorirala kot prva slovenska ekonomistka, od 1956 predava na Ekonomski fakulteti, hkrati pa je kot ekonomistka-strokovnjakinja članica več družbenih in strokovnih teles, ter sodeluje na številnih mednarodnih srečanjih in simpozijih. Izjemne je

njen pedagoški in strokovni delež pri oblikovanju podobe slovenskega ekonomista; pomembna pa so tudi številna znanstvena in raziskovalna dela, objavljena v slovenskih in tujih znanstvenih revijah. Predsednik IO Kluba intelektualcev mag. Cene Matičič je obsežneje predstavil tudi področja znanstvenega raziskovanja profesorice Bešterove.

»Prof. dr. Bogomir KOŽELJ iz znamenite družine kamniških slikarjev, redni profesor FOV mariborske Univerze, ki se je upokojil po 46 letih znanstvenega dela, je s svojo skupino prejel tretjo nagrado za kompleksno strokovno delo IKROS na mednarodnem razpisu (1. nagrada ni bila podeljena). Dr. Miloš Levičnik je obširno predstavil dolgoletno znanstveno delo na gradjenca.

Prof. dr. Vladimir KLEMENČIČ, redni profesor na Filozofski fakulteti, je ob obletnici osamosvojitve Slovenije prejel odlikovanje AMBASADOR Republike Slovenije v znanosti. To mu je bilo podeljeno kot uglednemu znanstveniku, ki že 40 let aktivno dela in razvija novi veji geografije – socialno in politično geografijo,« je v obsežni predstavitvi odlikovanca povedal dr. Mirko Juteršek.

Še posebej živi pa so bili spomini prisotnih na plemenito gospo Klavdijo ŽVOKEJ, 95-letno damo medvojnega kamniškega kulturnega življenja: po besedah dr. Svetozarja Frančarja, imenitno povezovalko kamniških meščanov s svetom, s francoskim jezikom in prek njega s francosko književnostjo in kulturo.

90-letnico dr. Franceta PUC-LJA, njegovo osebnost in neprecenljivi delež na področju zdravljenja tuberkuloze še pred odkritjem streptomicina, so zbrani počastili skozi žive besede njegovega poklicnega kolega dr. Nika Sadnikarja.

Dr. Sadnikar je predstavil tudi magistra Igorja KRAUTA, rojenega Kamničana iz znane družine Graškov, ob njegovi 90-letnici. Magister Kraut je v Ljubljani osnoval svojo lekarno, sedaj pa živi v Koprju. Posebno pozornost je pritegnil Albin VENGUST, znani družbeni in športni delavec, ki je 70-leten diplomiral na Filozofski fakulteti ljubljanske Univerze na oddelku za umetnostno zgodovino.

Vse prisotne sta pozdravila tudi župan Maks Lavrinc in podpredsednik IS Dušan Žumer.

Kratek zapis prijetne slovesnosti kaže le drobce izrazitega intelektualnega bogastva, ki ga »kamniška« znanost in kultura dajeta domovini in svetu.

TINA ROMŠAK

O zazidalnem načrtu Kalcita

Pričakovati je bilo, da bo izvršni svet na drugi seji 22. decembra sklenil razgrniti dopolnitve zazidalnega načrta za Kalcit, vendar je to svojo odločitev odložil, ker mu Rudnik kalcita še ni poslal informacije, kako so bili uresničeni sklepi in zaključki sestanka z dne 11. novembra 1992.

Učenje po izbiri

Spremenjeni učni načrti za srednje šole so lani prinesli tudi povost – izbirne vsebine. Redni pouk se tedaj za teden dni prekine, učenci pa se (glede na želje in interese) razporedijo v skupine. Vsaka skupina ima enega ali več mentorjev, ki so lahko delavci šole, lahko pa tudi zunanji. Izbirne vsebine potekajo ves teden, z rezultati in dosežki pa udeleženci zadnji dan seznanijo sošolce in učitelje.

Letošnje delo je potekalo v desetih skupinah: fotografija, grafologija, tabornjenje in planinstvo v Bohinju, dramatika, cvetličarstvo, video, lončarstvo, računalništvo, film in raziskava dostopnosti javnih površin v Kamniku za invalide. Slednja dejavnost je za Kamničane verjetno najbolj zanimiva, saj jim sporoča, katere javne stavbe so invalidom nedostopne.

V treh dneh je devet učencev v spremstvu mentorjev prečesalo središče Kamnika, popisalo dostopnost objektov in ugotovilo ovire. Raziskano so prenesli na karto, ki bralcu nedvoumno sporoča, katere stavbe je možno obiskati in katerih ne. Nedostopni

so brez pomoči sodišče, nadstropja občine, pošta, javno strnišče, prostori političnih strank, mnoge trgovine in gostinski lokali. V številnih je rezultat: 25 javnih objektov dostopnih, 23 dostopnih s pomočjo, 38 nedostopnih. Prav ironično je, da v marsikateri, sicer zgledno urejen prostor zgolj stopnica (ki ima samo estetsko vlogo) preprečuje enostaven vstop.

20. novembra je bila v prostori šole predstavitev rezultatov. Ob stotini učencev in vzgojiteljev so se je udeležili tudi Bojan Mlakar, direktor Zavoda za urbanistično načrtovanje občine Kamnik, Dušan Jesenik in Marjan Vodnik s Sekretariata za prostorsko urejanje, Andrej Skodlar, direktor Komunalnega podjetja in Dušan Dobravec iz IMP-Dvigalo. Učenci so ob videu filmu, fotografijah in karti spregovorili o ugotovljenem, gosti pa so jim razložili možnosti za odpravo ovir in povedali poti in načine za politične pobude in pritiske, s katerimi bi invalidi tudi sami lahko prispevali k pospešenemu razreševanju problemov.

IGOR LIPOVŠEK

To poročilo mora Rudnik sedaj poslati do 15. januarja letos. Po mnenju izvršnega sveta je treba območje odkopa in separacije kalcita obravnavati celovito. Zato se je seznanil tudi s formalnopravnimi prostorskimi izhodišči za ureditev območja odkopa kalcita za Grohat, ki jih je pripravil Zavod za prostorsko načrtovanje. Po mnenju Zavoda bi bilo treba najprej pripraviti variantne rešitve, na podlagi katerih bi se lahko nedvoumno opredelili do vprašanja nadaljnjega obstoja oz. širitve kamnoloma v Grohatu, šele potem bi se lotili nadaljnjih nalog pri izdelavi ureditvenega akta za to območje.

F. S.

Upokojenci o svojem delu

Velik del kamniških upokojencev je včlanjen v društvo in povezan v njegove aktivnosti. Le redki ostajajo zunaj, drugi pristopijo takoj po odhodu v pokoj. Društvo že več let razširja svoje aktivnosti, to pa je mikavno vabilo novim članom.

Izvršni odbor društva je na svoji seji govoril o opravljenem delu in nalogah, predvidenih za leto 1993.

Načrtovane naloge so v DU Kamnik v celoti izpolnili. Zanimivo je, da v Društvu delajo zelo enotno, zato je njihovo delo tudi tako učinkovito. Spomladanski občni zbori so pokazali, da je bila edino merilo za izvolitev v nove organe Društva delavnost. Pri pombe nekaterih zunanjih dejavnikov na organizacijo in vodenje Društva nimajo nobene podlage. Izvoljeni so bili ljudje, voljni za delo in odgovornost članstvu. Samo to je bilo vodilo pri predlaganju in izbiri kandidatov. V DU tudi poudarjajo, da Društvo ni kolektivni član nobene stranke, tudi upokojenske ne, zato v njem ni čutili strankarskih prerivanj. Kaže, da nasprotno želje neke obstajajo, toda gotovo ne med aktivnimi upokojenci. Kaže, da je nekaterim žal take enotnosti v Društvu upokojencev Kamnik. Društvo je že večkrat povabilo, vabi pa ponovno vse upokojence,

O »polju diskretnosti«

Čeprav ena lastovica še ne naredi pomladi, pa »polje diskretnosti« v banki obeta, da bodo tudi v tej »premožni« hiši zavele prijaznejše sape poslovanja z občani. Zaupnost pri denarnih rečeh je potrebna ne le zaradi radovednih pogledov s strani in nelagodnosti ob dvigu večje vsote denarja. Tudi zaradi utesnjenosti, kajti pred bančnim okencem nas je vse več takšnih, ki se sramujejo majhne vsote denarja, ki jo premorejo naše plače, nakazane na bančni račun.

Rada bi povedala, da sem na kamniški Ljubljanski banki doživela še drugačno prijetno diskretnost. Za okencem poslovanja s tekočimi računi me je uslužbenka le obzirno opozorila, da je moj mošnjiček z denarjem prazen in da bi bil priliv denarja dobrodošel. Po zagotovitvi, da se bo čez nekaj dni to tudi zgodilo, mi je prijazno izročila čeke. Obzirna zaupljivost uslužbenke me je zares prijetno presenetila.

Rada bi še povedala: polje diskretnosti in diskretnost uslužbenec – prijetna novost, za revne in bogate. Vredna posnemanja še v kakšni drugi pomembni hiši?

IVANA SKAMEN

Iz doma upokojencev

Razstava ročnih del

Odprije te razstave smo imeli 23. novembra s kratkim kulturnim programom. Zbralo se je 25 obiskovalcev gostov, predstavniki Društva upokojencev v Kamniku, nekaj udeležencev iz Bokalc pri Ljubljani in Delovnega varstvenega centra Ponikva. Stanovalka Anica Žagar je navedla navzoče in povabila k ogledu ročnih del, ki so nastajala vse leto, narejenih iz veselja do dela, čeprav že starejši, a pridni rok. Naš mali pevski zbor pod vodstvom Ludvika Travnika je zapel nekaj lepih pesmi ob spremeljavi harmonike, stanovalec Matija Romšak je zapel tudi samostojno (Tam na vrtni gredi) in prav tako naša po-

gumna Kramar Marija, ki nam je predstavila zelo staro slovensko pesem, nato pa še upokojensko. Ta poziva k veselju kljub že visokim letom življenja. Direktorica Marta Žerko pa je poudarila, da želijo naši stanovanci pokazati, kako nastajajo dela ob pesmi, glasbi in veselju ter da naš Dom ni pust in dolgočasen. Delo poteka sproščeno in še kako radi se ga udeležujejo. Povabila je še ona na ogled razstavljenih predmetov, in na razgovor med udeleženci.

Kot vsakič, so dela vzbudila čudenje in odobravanje v svoji raznolikosti in zanimivosti. To so makrameji, tapisrije, vezanine, pletenine,

ki so pripravljeni delati, naj se pridružijo pri delu in uresničevanju nalog. Dela je celo preveč. Besede pa ostajajo vedno samo besede.

Zelo uspešno je bilo delo na vseh področjih in tudi na športno rekreativnem: tako je bilo v 1992. letu, po zadnjih podatkih, na planinskih pohodih 374, na kolesarskih vožnjah pa kar 771 članov in članic; avtobusnih izletov se je udeležilo 1260 članov, nočitev v počitniškem domu v Izoli pa je bilo 1100. Podatek, da se je na novo včlanilo več kot 300 upokojencev, priča o tem, da jim Društvo in organizirane oblike dela veliko pomenijo.

Ob teh raznovrstnih dejavnostih pa je med člani čutili še zanimanje za nove oblike aktivnosti. Delo v letu 1992 je bilo na vseh področjih zelo uspešno, še bolj kot prejšnja leta.

Program dela za leto 1993. Razprava, ki je bila na seji IO, vključuje do sedaj uveljavljene oblike dela in nove. Povezovanje članstva v društvene aktivnosti bo ostalo še vedno temeljna naloga. Po podatkih, ki so na voljo, je pretežni del članstva (od 3035 članov) vključen v ustrezne dejavnosti in aktivnosti.

Konkreten program dela bo Društvo objavilo v Kamniškem občanu v začetku marca 1993.

Izvršni odbor je določil članarino za leto 1993, ki bo znašala 200 SIT, prispevek za vzajemno samopomoč pa 500 SIT (izplačilo 12.500).

»Aktivnosti pa se bodo odvijale že pred marcem. V začetku januarja bodo pripravili pohod na Dražgoše, v februarju bodo šli na Oseke, od 20. februarja dalje bodo organizirali počitniškovanje

v Izoli, v marcu verjetno krajši izlet v Avstrijo. Pripravljenih bo še več drugih zanimivosti. Vabila bodo na oglašni deski. Kulturno zabavno popoldne bo prvi petek v februarju oziroma marcu itd. Življenjski utrip pri kamniških upokojencih ne pojenja. Za popestritev raznih dejavnosti želijo v Društvu dobiti še dodatne predloge in zamisli. Veseli bodo vsake pobude.

Z enotnim sodelovanjem in pripravljenostjo za delo je tudi v letošnjem letu mogoče pričakovati uspehe.

Vsem upokojencem in njihovim bližnjim želi društvo v novem letu obilo zdravja in osebnega zadovoljstva. Vse lepo želijo tudi vsem, ki jim je mar upokojenska tematika.

STANE SIMŠIČ

Upokojenci s pohoda Kozjak – Šipak – Šmartno

Planinski načrti za leto 1993

Leto 1992 se je izteklo, na durije potrkalo novo 1993. Kaj bo prineslo novega planincem, kaj bo novega v gorah, čemu bodo dajali največji poudarek v svoji tradicionalni vne- in kaj naj bi Planinsko društvo Kamnik doseglo, smo povprašali predsednika društva.

Slavko Rajh, ki deluje v PD Kamnik že več kot 40 let, je njegov predsednik že polnih 17 let.

Kaj pomeni za kamniške planince prihajajoče leto?

Planinsko društvo Kamnik je bilo ustanovljeno leta 1893. To pomeni, da bomo slavili 100-letnico uspeš-

nega dela. Tako kot do sedaj bomo tako velik jubilej proslavili delovno pa tudi z nekaterimi dodatnimi aktivnostmi. Na ta jubilej se že z vso vsemo pripravljamo.

Julija meseca bomo organizirali Dan kamniških planin na Kamniškem sedlu, v avgustu bomo skupinsko odšli na našo goro Triglav, v septembru bomo organizatorji srečanja planincev Slovenije, ki naj bi bilo v Kamniški Bistrici. V drugi polovici novembra bomo pripravili posebno planinsko akademijo. Ob naštetem bomo planinci Kamnika sodelovali še pri zabavnih prireditvah Veselo v Kamniku in pri nočnem »rokovnjaškem pohodu«, ki bo potekal po ozemlju naše občine. Ob naštetih prireditvah bomo pripravili

li še nekatere druge aktivnosti in tekmovanja.

Kakšen pa je delovni program v jubilejnem letu

Leto 1993 bomo v največji meri napolnili z delovnimi akcijami. Dokončali bomo nekatera zaostala dela, nadaljevali z večjimi popravili naprav in planinskih koč ter skrbeli za varnejšo hojo v gorah. Med večje naloge uvrščamo:

- generalno zaščito in obnovo vrvi na žičnici,
- postavitev opornega zidu pri društvu v Kamniku,
- sanacijo črpalnice vode na Korškem sedlu,
- nekatera druga dela v obeh planinskih kočah.

V vsa naštetja dela bomo vložili veliko prostovoljnega dela, pa tudi materialnih sredstev. S tem želimo obiskovalcem gora olajšati hojo in dobro počutje.

Oskrbovanje planinskih koč bo prednostna naloga, in upamo, da bomo zadovoljili vse želje, tako glede varne hoje kot solidne postrežbe in preskrbe postojank.

Posebno skrb bo društvo naklonilo večji angažiranosti in rasti članstva. Število članov že nekaj let ostaja pri 3000, upamo, da bomo število v letu 1993 presegli.

Naslednja zelo pomembna naloga bo vključevala pridobivanje in vzgojo mladih članov. V šolah bomo poskusili ustanoviti planinske sekcije in krožke in na ta način dolgoročno vzgajati dobre planince.

Posebna skrb bo naklonjena varnosti hoje, reševanju ponesrečenecv kakor tudi pomembnim vzpomom v gore in obiskov v gorah. Gorska straža ima še posebno odgovorno nalogo, da očuva gore čiste in neoskrunjene.

Katera vprašanja bodo imela ob navedenih še prednost

Za 100-letnico želimo urediti arhiv, ki bo nazorno kazal na stoletno pot planinskega društva, na uspehe in težave, ki so bili stalni spremljevalci. Del arhiva je že urejen, drugi del pa je v pripravi.

Ob obletnici 19. julija bomo pripravili svečano število Glas gora, proti jeseni pa še jubilejni zbornik, na Kendovo hišo v Kamniku pa bomo vžidali spominsko ploščo. Pripravljenih bo še nekaj drugih.

In kaj bo še zanimivega za kamniške planince

100-letnica društva je za vse članse zelo pomembna obletnica. Ob tej priliki bo društvo založilo posebno spominsko značko v dveh izvedbah. Upravni odbor društva se je odločil, da bo brezplačno podelil jubilejne značke vsem članom PD Kamnik. Druga značka, barvna, bo v prodaji. Povedati velja, da bo lepa in primerna za tako visok jubilej. Člani PD jo bodo prejeli ob plačilu članarine za leto 1993.

Naloge, ki so pred nami v letu 1993, so zahtevne. Pri tem bodo sodelovali vsi odseki društva tudi s konkretnimi obveznostmi, kot so tekmovanja, plezanje, markiranje, obiski v gorah, varstvo narave, zmajarski poleti pa še in še. Imeli bomo polne roke dela, na to pa smo že navajeni. Upam, da bo končni rezultat ugoden, saj ga ocenjujem na osnovi pripravljenosti za delo.

STANE SIMŠIČ

Finančni problemi slepih in slabovidnih so težko rešljivi, zato prosijo za pomoč. Vsi, ki tako pomoč lahko prispevajo, prosijo, naj jo nakažejo na račun 50101-678-51607. Za vsako nakazilo bodo zelo hvaležni.

Društvo vabi svoje člane, ki potrebujejo tako ali drugačno pomoč, da se oglašijo pri njih ali pri predstavniku Društva Milanu

STANE SIMŠIČ

Upravni odbor PD Kamnik je na decembrski seji določil višino članarine za leto 1993.

Po novem bodo člani razdeljeni nekoliko drugače, kot je to bilo do sedaj, v A, B in C člane. Za A člane se bodo odločili predvsem tisti, ki veliko potujejo v tujem gorja. Letna članarina bo 2100 SIT. Uživali bodo različne ugodnosti pri zavarovanju, prenočevanju, pri uporabi planinske literature itd.

Za B člane se bo odločala večina članov. To bodo vsi tisti, ki so do sedaj plačevali članarino po enotni stopnji. Za leto 1993 bo članarina znašala 600 SIT. Za vse bodo veljale enake ugodnosti kot do sedaj. Poseben popust pri članarini bodo imeli člani, starejši od 70 let, družine z otroki itd.

Med C člane bodo uvrščeni vsi mladoletni, šolajoči se otroci do 15. leta in študenti do največ 25. leta starosti. Letna članarina znaša 250 SIT.

V spomladanskih mesecih bodo predstavniki PD Kamnik obiskali vse člane, zato na Društvu pričakujejo, da bodo vsi pravočasno plačali članske obveznosti.

MARIJA LAVRIČ

Kaj pravi druga stran?

Za bistrejšo Bistrico

Na straneh Kamniškega občana smo v zadnjih mesecih prebrali nekaj prispevkov o Rudniku kalcita. Vsi po vrsti so bili odklonilni. Kaj pa pravi druga stran? Je res vse tako črno oziroma v tem primeru belo? O tem smo povprašali na samem izvoru. Direktor Rudnika kalcita inženir Matevž Kirn nam je pokazal svojo stran zgodbe. Tako se novinar pogosto srečuje z dvema ali celo več resnicami. Vsaka stran pa ima po svoje prav.

Današnji svet ne bo nikoli več nikjer naseljen samo s prebivalci ene narodnosti, ene rase in ene vere. Prav tako današnji svet ne bo nikoli več dihal popolnoma čistega zraka, regije čistih trat in idiličnih sončnih zahodov ne bo več. To je pač davek, ki ga plačujemo vsi. Pa če nam je prav ali ne!

Najprej smo se telefonično obrnili na KS Center. Predsednik Božidar Gjurić je rekel, da je njihovo stališče že znano in da so vse že ničkolikokrat ponovili. Zavzemajo pa se za razrešitev problematike, ki ne bo na škodo občanov.

Inženir rudarstva Kirn, direktor Kalcita, je bil pripravljen odgovorjati na vprašanja. Kakšno je sedaj stanje ob Rudniku kalcita?

Veliko smo že naredili. Trenutno je emisija prašnih delcev daleč pod predpisi. Tudi hrup, ki je bil prekomeren, smo uspeli zmanjšati. Le pri eni, najbližji hiši je prekoračeval dovoljeno mejo. V kamnolomu smo opravili potresne meritve. Ljudje se pritožujejo, ker se bojijo škode. Meritve pa so pokazale, da je vse v okviru normativov. Pri razstreljevanju se širi sunek po kanalih neenakomerno. Do sedaj pa nismo mogli ugotoviti nobene ogrožene točke in stvarne nevarnosti.

Hiše v bližini so najbolj izpostavljene, a se z eksploatacijo kamnoloma le ta odmika. Pri vsem je še najbolj problematičen videz pokrajine. Predvidevamo pa tudi sanacijo okolja samega, ki bo spremenila podobo ogrožene pokrajine.

Naslednja obremenitev je transport, če pa bi ukinili kamnolom in vozili material od drugod, bi se število prevozov bistveno še povečalo.

So vaši izdelki ekološko koristni? Naši izdelki koristijo okolju, uporabljajo jih pri odžvepljevanju v TE Soštanj, pri nevtralizaciji v cinkarni Celje in pri apnenju zemljišč.

Kaj nameravate še storiti za varstvo okolja?

Spremembo zazidalnega načrta smo dali v razgrnitev. Naša vizija razvoja je vsekakor za ohranitev rudnika. V letošnjem letu bomo čez objekte zgradili halo. Dosedanje stare objekte, ki so ostali od stare žage, bomo porušili. Tako bo hrup bistveno manjši. Lani smo že asfaltirali dvorišče in uredili odpravevanje; zaradi obojega je zrak boljši, sedaj so prašni delci komaj še vidni. Urediti moramo še izogrevanje nafte, kar smo tudi delno že izboljšali. Zanimamo se za nakup specialnih gorilcev. Kolikor to ne bi pomagalo, bomo šli v plinifikacijo objekta.

Kako Rudnik kalcita posluje v finančnem pogledu in koliko delavcev zaposluje?

Poslovno smo uspešni, zaposlenih imamo 45 delavcev, mnogi so prav tu doma. Četudi ni večjih možnosti za zaposlovanje, pa vsekakor lahko ob dobrem poslovnem razvoju računamo, še na kakšno novo delovno mesto. Pred kratkim smo zaposlili dva nova delavca.

V čem vidite glavni del nesporazuma z občanmi?

Kirn: Ljudje oporekajo, ker ne verjamejo meritvam. Doslej smo naredili vse, kar so od nas zahtevali. Razlogi za obratovanje pa so poleg drugega tudi v tem, ker od tega živimo.

Drugi takšen obrat, ki je najbolj na udaru v kamniški okolici, je smodnišnica, ki dela v sestavu Kemijske industrije Kamnik.

Po telefonu smo se najprej obrnili na krajevno skupnost Mekinje, kjer nam je predsednica KS Marija Reba zardila, da ostajajo pri svojem, kar so že tolikokrat povedali. Odloki so tu, druga stran pa jih mora uresničiti.

Obrnili smo se še na drugo stran na KIK, da tudi oni povedo o svojih pogledih na to problematiko.

Direktor KIK inženir kemije Peter Škufca je takoj privolil v razgovor.

— Kakšne zamere so na račun dela vaše tovarne?

Naloga nas vseh je, da že od malega skrbimo za naše okolje. Tako se naš odnos gradi tudi kasneje ob delu. Ta odnos se kaže tako v razmerju do trga kot tudi do sosedov in drugih subjektov.

V preteklosti nismo posebno veliko vlagali v to področje. Vlagali pa smo kljub temu posredno v čistilne naprave. Sprejeti moramo filozofijo, da mora vsak sam poskrbeti za odpadke. Če tega ne stori, morajo drugi. To se zadeva predvsem na specifične odpadke. KIK rednih specifičnih odpadkov ni imel. Pojavljali so se le ob raznih nesrečah in nekontroliranih izlivih inštalacij.

Tako smo lani zaradi nepazljivosti delavca imeli primer, ko je pregorel kotel zaradi kurjenja na suho. Zaradi tega smo nekaj časa kurili po starem. Dim je seveda motil prebivalce. Letos smo investirali v nov kotel in nove inštalacije. Tako je sedaj urejeno tudi to.

Kaj še moti okolške prebivalce?

O nas so govorili kot o vojaški tovarni. Pri nas nikoli nismo proizvajali kakšnih bojnih strupov. Proizvajamo eksplozivna sredstva za vaje in za potrebe industrije. Strokovno smo sposobni izdelati vse vrste. Tega pa nikoli ne bi izdelovali pri nas v kompletu. To bi delali drugje.

Naša tovarna se razprostira na velikem prostoru, v posameznih objektih še nimamo urejene kanalizacije. Greznice so še ena nerešena zadeva. Zato bomo morali urediti infrastrukturo in upoštevati evropske standarde.

Kdor ne bo imel ekološke urejenosti, ne bo mogel poslovati z Evropo. Izpolnjevati moramo vse pogoje, to je kakovost izdelka, kakovost embalaže in odnos do okolja.

Še ta mesec bomo sprejeli ISO 9001 standarde. Rezultat tega je skrb za kakovost in skrb za okolje.

Kako vam kažejo poslovni rezultati?

Lani smo imeli realizacije za milijardo in pol tolarjev, od tega kar 40% na konvertibilnih trgih Nemčije, Italije in Francije. S tem smo skoraj popolnoma nadomestili izpad bivših jugoslovanskih trgov: s finančnega stališča popolnoma, po količini proizvodov pa ne.

Zaposlenih imamo okoli 680 delavcev. Še vedno pa je to glede na to, kolikor prodamo, preveč. Nekaterim delavcem smo rešili problematiko zaposlitve z dopolnilnim let, drugi so izrabili možnost upokojitve.

Nova zakonodaja o lastninjenju bo bolj stroga, lastniki ne bodo pristajali na višek delovne sile, ki ga ocenjujemo na 15 do 20%.

V slovenskem prostoru smo potrebni kot izdelovalci razstreliva za rudarstvo. To pogojuje naš razvoj do leta 2012. Vso nevarnejšo proizvodnjo bomo locirali na robu ograje. Za vso možno škodo odgovarjamo prek zavarovalnice. Do sedaj nismo imeli nesreč, ki bi povzročile žrtve prek naše ograje.

Likvidnostnih problemov v preteklem letu nismo imeli, tako smo tudi po tej plati uspešni. Kaj bi še lahko rekli o tovarni?

Letos praznujemo 140-letnico dela. Tako sodimo med najstarejše industrije v Sloveniji. Večino zemljišča je kupil že avstro-ogrski erar od Andrejčevih fužin. Kar je bilo dokupljeno po letu 1945, bomo upoštevali pri morebitnih zahtevkih po denacionalizaciji, če takrat ni bilo odkupljeno v celoti.

Kaj bi rekli za zaključek?

Pri nas so vsi inšpektorji vedno dobrodošli, nimamo kaj skrivati. Večjih nerešenih problemov s področja ekologije ni. Vnaprej se bomo izognili možnosti, da bi šle kakšne odplake v okolje, zato potrebujemo soglasnost družbe, da je zazidalni načrt sprejemljiv.

B. REPE

NAKUPOVALNA KARTICA ADUT

Ali ste že zasledili v trgovini kupca z nakupovalno kartico ADUT?

Če je še nimate, nas pokličite ali pošljite priloženi obrazec. Vse vam bomo razložili ter vam omogočili uporabo

NAKUPOVALNE KARTICE ADUT

Želim prejeti obrazec za pridobitev kartice ADUT

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

**Razvojni zavod
Domžale,
Ljubljanska 76**

Telefon 713-781 in 713-783

MURNČKI V MATIČNI KNJIŽNICI KAMNIK

Za otroke od 2. do 4. leta starosti bomo organizirali v knjižnici prijetno druženje z vrstniki ob knjigi. Še posebej so vabljeni otroci, ki so v domačem varstvu.

Z malčki bo vzgojiteljica HELENA STERLE z alternativnimi oblikami dela, prilagojenimi posameznemu otroku, razvijala njihovo gibalno aktivnost, ko bodo poslušali zgodbe in se učili pesmice.

Prijavite se osebno ali po tel. (812-597) v Matični knjižnici Kamnik do 31. januarja 1993.

S srečanji bomo pričeli 1. februarja v prostorih Matične knjižnice Kamnik. Otroci se bodo dobivali vsak ponedeljek, ob 17. uri.

MATIČNO POROČILO

Matično poročilo za mesec december 1992

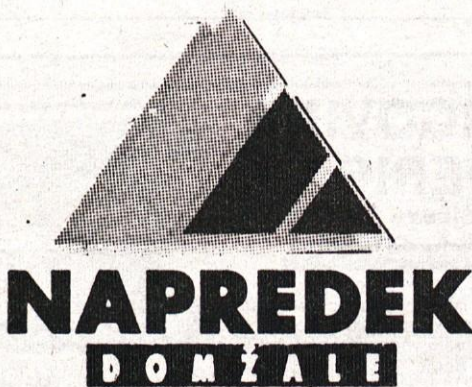
SMRTI:

- Franciška PAVLIČ, kmet. upokojenka z Velike Lašne št. 3, stara 93 let
- Anton ZUPIN, šofer z Okroglega št. 6, stari 47 let
- Roman REJC, upokojenec iz Kamnika, Steletova 17, star 70 let
- Pavla SVETEC, kmet. upokojenka iz Šmarce, Jeranova 1, stara 85 let
- Ferdinand SEDUŠAK, os. upokojenec z Jeranovega št. 3, star 79 let
- Franciška GRUDEN, upokojenka iz Kamnika, Fužine 2/a, stara 70 let
- Martin VRANKAR, os. upokojenec iz Kamnika, Strelška ul. 25, star 60 let
- Franciška ČEVKA, gospodinja iz Zakala št. 17, stara 67 let
- Ivana BALANTIČ, kmet. upokojenka iz Bistričice 1, stara 88 let
- Janez MALI, upokojenec iz Znojil št. 3, star 62 let
- Jožef MRAVLJE, upokojenec z Duplice, Ljubljanska cesta 52, star 77 let
- Peter BERNOT, upokojenec s Homca, II. ulica 6, star 61 let

ŠIVILJSTVO

Martina Kadivec
(Ocepek)
Križ 13, Komenda
tel. 841-108

Po ugodnih cenah šivam po meri: krila, hlače, oblačila za otroke in popravila.

KUPUJTE V NAPREDKU!

Od 15. januarja dobi vsak kupec ob nakupu v naših trgovinah za vsakih 1.500 SIT kupon za nagradno žrebanje, ki bo 20. marca ob 10. uri pred blagovnico Vele v Domžalah. Nagrade: osebni avto fiat panda 1000 in deset Napredkovih tort.

Blagovnica VELE Domžale

Veliko sezonsko znižanje cen — do 40% za oblačila in obutev.

Trgovina ŠPORT NAPREDEK

— 600 m², v neposredni bližini blagovnice Vele.

Vse za zimske počitnice: smuči, drsalke, športna oblačila.

Za večje nakupe priporočamo

**NAPREDKOV DISKONTNI
CENTER V ZGORNJIH JARŠAH**
— 3000 m².

Velika izbira živilskega in drugega blaga. Diskontne cene.

Ugodni krediti, plačila s čeki, popusti.

Z malo sreče lahko dobite tudi fiat pando 1000.

Nakup v Napredku je prihranek pri denarju!

kočna

trgovsko podjetje p.o.

**DEŽURSTVA
ŽIVILSKIH
TRGOVIN**

sobota od 7. do 19. ure nedelja od 8. do 11. ure

16. 1. Nevlje, Duplica, Stranje 17. 1. Nevlje
23. 1. Metka, Šmarca 24. 1. Metka
30. 1. Market – Kranjska, Moste 31. 1. Market – Kranjska**diskoteka****LIFE****PLESNI KLUB
— KAVARNA
DISKOTEKA LIFE****TEN TEN CENTER DOMŽALE,**
tel. 712-067

V petek, 15. januarja, ob 20. uri nastopa ANDREJ ŠIFRER

URADNO ODPRTJE

bo v petek, 22. januarja, ob 20. uri.

Gost večera TOMISLAV IVČIČ z ansamblom GRUPA TNT.

Vabilo velja vsem, ki si želite dobre zabave!

Plesna šola LIFE vpisuje do 1. februarja v vse vrste plesnih tečajev za mladino in odrasle.

Lokal je odprt vsak dan od 8. do 22. in od 22. do 5. ure zjutraj.

DOBRODOŠLI V NAŠEM LOKALU!

Občane Komende in okolice ter vse svoje dosedanje in druge paciente obveščam, da pričnem z delom

**V SPLOŠNI AMBULANTI
KOMENDA,**

Zajčeva ul. 23

v ponedeljek, 1. februarja 1993, po naslednjem urniku:

— ponedeljek	od 13. do 19. ure
— torek	od 8. do 13. ure
— sredo	od 13. do 19. ure
— četrtek	od 8. do 16. ure
— petek	od 8. do 13. ure

Tel. 841-323, 199-674

DR. STANISLAV SEDLAK**REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE KAMNIK
IZVRŠNI SVET****ponovno
razpisuje**zbiranje pisnih ponudb za najem poslovnega prostora za **opravljanje turistične dejavnosti — TURISTIČNI BIRO, p.o., Kamnik**

Zaželena lokacija v ožjem središču starega mestnega jedra.

V poštev pridejo ponudbe s sledečimi minimalnimi pogoji:

- površina nad 20 m²
- pripadajoči toaletni prostor.

Zaželeno:

- telefonski priključek
- izložbeno okno
- parkirni prostor.

Cenjene ponudbe sprejemamo do vključno 28. 1. 1993 na naslov: Občina Kamnik, Titov trg 1, z oznako za TURISTIČNI BIRO.

Za vse dodatne informacije, prosimo, pokličite po tel. 831-284 go. Marto Janežič.

Za vse prejete ponudbe se vam že vnaprej lepo zahvaljujemo.

MALI OGLASI

Inštruiram matematiko, fiziko in elektrotehniko. Tel. 738-662.

★

V Podgorju 124 prodam hišo s sadnim vrtom in njivo (2.300 m²). Fani Klemenčič, Krška vas 41/a, p. 68262 Krška vas. Informacije tudi v Podgorju 122.

★

Prijazno gospo za varstvo otroka na našem domu iščemo. Telefon 815-459.

ELEKTRO SERVIS

Marjan Plemeniti

Vrhpolje 73

Tel. 831-058

POPRAVILO

pralnih strojev, (generalno popravilo pralnih strojev), bojlerjev, gospodinjskih aparatov, napeljava in popravilo elektro inštalacij.

**ZASEBNA SPLOŠNA
AMBULANTA DR. AHLINA**

začne obratovati v Kamniku

in na Lazah v Tuhinju

1. februarja 1993

Ambulanta v Kamniku,
Bevkova 48, tel. 831-598pon. od 9. do 11.30
tor. od 16.30 do 19. ure
sreda od 10.30 do 13. ure
čet. od 13.30 do 16. ure
pet. od 11. do 13.30Pogoji za paciente so enaki kot v Zdravstvenem domu.
Delam tudi akupunkturo za samoplačnike.**mag. Ahlin Dragotin, dr. med.,
specialist splošne medicine**Ambulanta na Lazah,
Laze 29, tel. 847-058pon. od 12. do 14.30
tor. od 13.30 do 16. ure
sreda od 7.30 do 10. ure
čet. od 16.30 do 19. ure
pet. od 8. do 10.30**ALP**
sport

NOVO!

**ŠPORTNA
TRGOVINA****SERVIS ŠPORTNE OPREME**SMO V NOvem POSLOVNOOBRTNEM CENTRU NA
PEROVEM OB KAMNIŠKI OBVOZNICI.V ŠPORTNI TRGOVINI VAM NUDIMO PESTRO IZBIRO
ŠPORTNE OPREME, NAŠA POSEBNOST PA JE
OPREMA ZA GORSKE ŠPORTE.

SERVIS ŠPORTNE OPREME VAM NUDI:

- * MONTAŽO VEZI, SERVISIRANJE SMUČI, IMPREGNACIJO, MAZANJE.
- * STROJNO IN ROČNO BRUŠENJE ROBNIKOV.
- * POPRAVILO SMUČARSKIH ČEVLJEV.
- * NAPENJANJE TENIŠKIH LOPARJEV.
- * KVALITETNE MATERIALE IN GARANCIJO ZA VSE STORITVE.

Odprto od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

SE PRIPOROČAMO!

TRGOVINA**»VERIGA«**

Tomšičeva 17, Kamnik

fak. tel.: 831-888

(v bližini tržnice)

Barve, laki, posoda, porcelan, steklo, plastična posoda, gospodinjski strojčki — popust 5%, bela tehnika, čistila, lepila, čopiči, vodovodni material, žebliji, snežne in druge verige, kolesa Scott.

Prodajamo na tri čeke.

Strokovno svetovanje iz plesarske in soboslikarske stroke.
Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.**HOMAR, d.o.o., Trgovina VERIGA
SE PRIPOROČA!****STROJNI
TEHNIK?**Zavod za izobraževanje odraslih
Continua, Domžale, začne
z izobraževanjem strojnih tehnikov
februarja 93'. Vpišejo se lahko
kandidati s končano poklicno šolo
tehnične smeri (4. stopnja
zahtevnosti). Možnost
prekvalificiranja.Informacije vsak dan med 16. in 19.
uro po telefonu (061) 773-592**LITTLE
ENGLAND
CLUB**

Kamnik

Medvedova 6

tel. 832-865, 108-216

**vabi SREDNJEŠOLCE
IN ODRASLE**

v naslednje jezikovne tečaje:

- ZACETNE IN NADALJEVALNE (angl., ital., nemšč.)
- OSVEŽITVENE (angl., nemšč.)
- KONVERZACIJSKE (angl., nemšč.)
- POSLOVNI JEZIK (angl., nemšč.)

Vpis 19. in 26. januarja 1993 od 18. do 20. ure na
Medvedovi 6, Kamnik, tel. 832-865, 108-216**Svilanit****SVILANIT KAMNIK, d.d.****TEKSTILNA TOVARNA**

61241 KAMNIK, Kovinarska 4

tel.: (061) 831-711

fax: 831-603

Na osnovi sklepa Upravnega odbora, d.d.,
o odpisu in odprodaji osnovnih sredstev
objavljamo**LICITACIJO**

Tek. št.	Naziv stroja	štev. kos.	Izključna cena
1.	šivalni stroj Pfaff	5	od 1.800 do 2.800 DEM/kos
2.	šivalni stroj Wilcox-Gibbs, 3- in 5-nitni Owerlook	5	od 2.000 do 2.500 DEM/kos
3.	šivalni stroj Mauser special, 5-nitni Owerlook	1	2.500 DEM
4.	šivalni stroj Yamato, 5-nitni Owerlook	2	3.500 DEM/kos
5.	šivalni stroj Dürkopp	5	3.000 DEM/kos
6.	delovna konf. miza s tračno žago Bullmer Werk	1	8.500 DEM
7.	miza za šivalni stroj	12	60 DEM/kos

Licitacija bo v četrtek, 21. 1. 1993, ob 13. uri v gasilskem domu podjetja Svilanit, ogled navedenih sredstev pa je možen v sredo, 20. 1. 1993, od 12. do 14. ure oz. dve uri pred licitacijo. Pred licitacijo so zainteresirani dolžni položiti varščino v višini 10% izključne cene pri blagajni podjetja. Licitacija bo izvedena po sistemu videno — kupljeno. Kupec je dolžan plačati blago najkasneje v roku 8 dni po opravljeni licitaciji pri blagajni podjetja. Kupec plača tudi prometni davek.

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO SKG, p.o., KAMNIK

Pod najugodnejšimi pogoji svetujemo in izdelujemo davčne napovedi za leto 1993 občanom in pravnim osebam.

Telefon: 816-211 (interna 223)

KNJIGARNA DUPLICA

Še bodo pomladi
in še bo pred blokom
šelestelo drevo...
a Tebe, draga

VIDA

med nami nikdar več ne bo.

Vrzel ostaja, Tebe ni,
in to je tisto, kar boli,
boli...

Helena

Honorarno delo

dobi moški z vozniškim
izpitom B kategorije. Tel.
815-198 od 17. do 19.30.

Nujno potrebujem tel.
prikluček v Komendi.
Nagrada za odstopljen
telefon po dogovoru.
Hacin, Mlaka 39,
Komenda, ali po tel.
812-211 int. 480.

Računovodske storitve in davčno
svetovanje, tudi vse davčne
napovedi, strokovno opravlja SPS,
d.o.o., Neveljska pot 23,
tel. 831-892.

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Komaj 63-letna nas je za vedno
zapustila naša draga mama, žena,
babica, sestra, tašča in teta

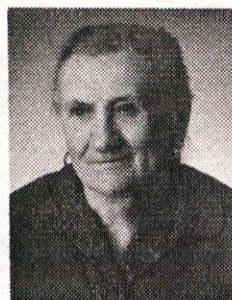
ANTONIJA TROBEVŠEK

upok. kuharica iz Kamnika,
Jurčičeva 23

Ob njeni prerani smrti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem iz ZUIM in Svitanita za izrečena iskrena sožalja, podarjeno cvetje in vso drugo pomoč, ki ste nam jo nudili v najtežjih trenutkih, in tako številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja g. župniku Šuštarju za lepo opravljeno pogrebno slovesnost z mašo in za tolažilne besede. Hvala tudi g. Modicu za slovo ob njenem grobu. Iskrena hvala vsem in vsakomur posebej.

Vsi njeni

December 1992

ZAHVALA

Komaj mesec dni po 89. rojstnem
dnevu nas je nenadoma zapustila
naša draga mama, teta, tašča,
babica in prababica

KATARINA JANEŽIČ

rojena ALPNER
iz Kamnika, Steletova c. 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz Steletove c. 17, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti v Stranjah. Posebna zahvala g. župniku Tonetu iz Stranj za lep pogrebni obred ter stranskim in Krtovim pevcem za ganljive žalostinke ob slovesu.

Žalujoci: hčerki Joži in Fani z družinama, sinovi Andrej, Stane in Florjan z družinami, vnuki in vnukinje ter drugo sorodstvo.

Kamnik, Črna, Salzburg, december 1992

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, oče, brat in stric

IVAN ŽIBERT

iz Podgorja 72/a

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom – posebno še Pestotnikovim in Neratovim, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravniškemu osebju bolnišnice dr. Petra Držaja, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem in društvu upokojencev za poslovljni govor.

Žalujoci: žena Fani, sin Boštjan, hčerka Irena in drugo sorodstvo

December 1992

Oj z bogom, ti planinski svet!
Tu rod je moj,
tu moj je kraj,
tu živel rad bi vekomaj,
ni kraja mi krasnejšega
in ljudstva mi milejšega.
(Simon Gregorčič)

V SPOMIN

Mineva dve leti, odkar se je na
smučanju na Veliki planini
smrtno ponesrečil naš dragi

GREGA URŠIČ

iz Stahovice, učenec 8. razreda

Pogumno prestajamo to strašno izgubo in praznino. Pa čas ni dober zdravnik. Z bolečino in ponosom hranimo spomin na njegovo prisrčnost in vedrino. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov mnogo prerani grob.

Vsi njegovi

16. januar 1993

Že sončni dan se v mrak posavlja,
ko s praga zrem občudujoč
svetlobo zadnjo, ki pozdravlja vse,
kar bo utonilo v noč.

Ob boleči izgubi naše drage
sestre, tete in botre

FRANCKE GRUDEN

iz Kamnika, Fužine 2/a

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, ji darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedu gospodu Sakulacu, njenim sodelavcem iz Kemijske industrije Kamnik, gospodu dr. Ahlinu, cerkvenemu pevskeemu zboru in gospodu župniku za opravljeno zadnje slovo.

Žalujoci vsi njeni

December 1992

Spomin na mamo pokopano
nam v srcu spi...
Umrje mama vsem prerano,
četudi sto let doživi.

ZAHVALA

Polna ljubezni do otrok je v 85.
letu življenja dotrpela naša
ljubljen mama, babica,
prababica in svakinja

PAVLA SVETEC

Hrastarjeva mama iz Šmarce

Vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, iskrena hvala. Obenem se zahvaljujemo za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, darove za maše in cerkev. Iskrena hvala župnikom iz Šmarce in Homca za lep cerkveni obred in tople besede, pevcem za občuteno petje in g. Anici Peterlin za ganljive poslovljne besede. Toplo se zahvaljujemo zdravnikom in patronažni sestri Zdravstvenega doma Kamnik. Še posebej hvala sosedom in prijateljem, ki ste našo mamo imeli radi in jo obiskovali.

Neutolažljivi otroci Minka, Ivanka, Rozka, Pavli, Jože, Stane in Bogdan z družinami

December 1992

ZAHVALA

V 62. letu nas je po težki bolezni
zapustil dragi mož, oče in stari ata

JANEZ MALI

z Znojil pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, razredniku in sošolcem 3. letnika SKUŠ Domžale ter znancem za pomoč in razumevanje, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, darove za maše in tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Še posebej topla zahvala dr. Krtovi za skrb v času njegove bolezni, govornikom GD Sela, KO ZB Srednja vas, Zavarovalnice Triglav in Društva upokojencev Kamnik za izrečene besede slovesa, gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in Lirinim pevcem za ganljivo zapete žalostinke.

Žalujoci: žena Ana, hčerki Brigita z Mitjem in Jana z družino, sin Tone ter drugo sorodstvo

Znojile, Kamnik, Žaga, Mengeš, Tirosek, Smladnik, Buenos Aires, decembra 1992

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je za
vedno zapustila naša draga
mama, babica in prababica

FRANČIŠKA KLEMENC

s Hriba 1, pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem KIK-a in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in maše ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna hvala sosedom Vidmarjevim in patronažni sestri Marinki Resnik, ki ste mami in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala župnikom za lep pogrebni obred, pevcem iz Nevelj za lepo petje in govorniku društva upokojencev gospodu Modicu za besede slovesa.

Žalujoci vsi njeni

Kamnik, december 1992

Ak' silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikdar bi ne verjel.

ZAHVALA

Mnogo prekmalu nas je zapustil
dragi mož, oče, sin, brat in stric

TONE ZUPIN

z Okroglega 6 – nad Bistričico

Najiskreneje se zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem iz Stola in Svitanita, prijateljem, učiteljicam, sošolkam in sošolcem 7a OŠ Stranje za požrtvovalno pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo do njegovega zadnjega doma. Hvala govorniku iz Stola, gospodu župniku in pevcem iz Stranj.

Žalujoci: žena Tončka, sin Primož, hčerka Martina, mama Helena, sestre Vera in Draga ter brat Ivan z družinami

December 1992

Kar mine, ni sreča,
kar ne boli, ni življenje.

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je
zapustila naša draga mama,
babica in prababica

FRANČIŠKA PAVLIČ

Koroščeva mama z Velike Lašne

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in za maše, nam izrazili sožalje in v težkih trenutkih stali ob strani – zlasti sosedje. Hvala tudi pevskega zboru, medicinskemu osebju in gospodom župnikom za opravljeni obred.

Žalujoci vsi njeni

December 1992

O bog, ko padem,
naj odpadem zrel,
naj me tvoj diš
pred žetvijo ne sname...
(Gradnik)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
dragega moža in očeta

MARTINA VRANKARJA

iz Strelške 25

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem Osnovne šole Toma Brejca, Srednje ekonomske in naravoslovne šole Rudolfa Maistra Kamnik in tovarne Titan za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Krtovi za nesebično pomoč v času njegove bolezni. Hvala tudi gospodu Krtu, gospodu Modicu in gospodu župniku za lepo opravljeno obredno svečanost.

Žalujoci: žena Lojzka, sin Lojze in hčerka Tina

Kamnik, december 1992

Waldorfske lutke v Kamniku

Takoj po novem letu, so se nam v Matični knjižnici Kamnik predstavile waldorfske lutke. V goste so prišle z Grosupljega s svetopisemsko zgodbo o rojstvu Jezusa.

Lutke so narejene iz naravnih materialov, preproste, likovno čiste in estetske. Ker so majhne, se je vsa zgodba odvijala na treh mizah, vodila pa jih je ena sama animatorka. Ob pripovedovanju zgodbe, je animatorka kulise in rekvizite, ki sodijo v zgodbo, odkrivala in pokrivala z živobarvnimi tančicami. Vsaj meni se je zdal ta način čaroben, motilo pa me je, da voditeljica ni nikoli dvignila pogleda od lutk. Morda to sodi k drugačnemu načinu vodenja lutk, ki se imenuje waldorfski, a verjetno bi stik s publiko povečal zanimanje otrok, tako pa so kmalu postali nemirni. (No, tudi zgodba ni posebno dinamična). Žal animatorka ni mogla vplivati ne na starost ne na število otrok, pa sem trdno prepričan, da bi v manjši skupini primerne starosti vsa predstava izzvenela drugače.

Svojo radovednost sem potešila, spoznala nov način, ko se otroci z lutko pogovarjajo, pojejo ali celo vriskajo ob veselem dogajanju na odru.

H. S.

Prednovoletno presenečenje

Učence šole Gozd je tudi letos obiskal dedek Mraz. Krajevna skupnost Črna že vrsto let skrbi za obdaritev otrok ob novem letu. Letos je učencem dedek Mraz prinesel televizijski sprejemnik. Nekaj denarja je zanj prispevala tudi centralna šola Stranje. Smučarsko društvo Črna pa je posodilo video. Tako je naša šola po lanskoletni pridobitvi igrišča bogatejša za prepotreben učni pripomoček.

Učenci in učitelji se iskreno zahvaljujemo vsem krajanom KS Črna.

**KNJIGARNA
DUPLICA**

Žene-upokojenke KS Srednja vas

Novoletno srečanje upokojenk

Upokojenke v KS Srednja vas so v lanskem letu ustanovile svojo sekcijo v okviru Društva upokojenecv Kamnik oziroma njene ženske komisije.

Članice te sekcije se redno mesečno sestajajo v kulturnem domu. Novoletno praznovanje so organizirale 5. januarja. Zbralo se jih je veliko, kar priča o zanimanju žena za družabno življenje tudi na podeželju. Zbrale so se v vedrem razpoloženju, si zaželele vse naj... v prihajajočem letu, zapele nekaj prijetnih pesmi in se tudi posladkale z dobrotami, ki so jih same spekle.

Srečanja v Srednji vasi so se udeležile tudi predstavnice kamniške sekcije žena in predsednik DU Kamnik.

Silva Cevec, voditeljica ženske sekcije v Srednji vasi, je vsem čestitala in jim zaželela obilo zdravja.

STANE SIMŠIČ

PREDSTAVITEV KNJIGE DUŠANA LIPOVCA

V razstavišču Veronika je bila 23. decembra 1992 predstavitev knjige DUŠANA LIPOVCA: LIKOVNA PRIČEVANJA IN RAZMIŠLJANJA O KULTURI, ki jo je izdala Zveza kulturnih organizacij Kamnik. Hkrati je bilo tudi odprtje razstave, na kateri je od 23. 12. 1992 do 6. 1. 1993 razstavljal likovna dela večina avtorjev, ki so imeli v zadnjih petih letih samostojne razstave v kamniških likovnih razstaviščih in so razmišljanja o njihovih slikarskih in kiparskih delih popisana v omenjeni knjigi. Knjiga je na prodaj na ZKO Kamnik in v knjigarnah.

A. R.

Oreh v Krivčevem

Na dvorišču pred gostilno Pri Jurčku v Krivčevem raste navaden oreh (Juglans regia), last gospoda Ahacija Romšaka. V strokovnih podlagah za varstvo naravne in kulturne dediščine za prostorske ureditvene pogoje, ki jih je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju izdelal spomladi letos, je oreh ovrednoten kot naravni spomenik.

Obseg debla se običajno izmeri v prsni višini, tj. približno 1,3 metra od tal. Pri obravnavanem drevesu pa to ni mogoče, saj se deblo že na višini enega metra razcepi v dva glavna vrhova. Pred razcepom meri obseg oreha 462 centimetrov. Omenjeno drevo je najdebelejši

poznani oreh v Sloveniji. Doslej je veljal za najdebelejšega oreh v Kočevski Reki z obsegom 434 centimetrov pri prsni višini.

Oreh v Krivčevem ima zdravo okroglasto krošnjo, ki raste v višino 19 metrov. Ker je obstajala nevarnost, da se drevo ob neurju razcepi, je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju predlagal sanacijo. Leto je bila izvedena 2. novembra. Podjetja TISA je odstranilo suhe veje, zaščitilo rane in z dvema žičnima sponama povežalo glavna vrhova oreha.

TEA LUKAN KLAJŽER,
dipl. geograf

Med božičnimi in novoletnimi prazniki je bil Kamnik prijetno okrašen in razsvetljen. Mislim, da razkošnosti ne moremo očitati. (Foto: V. Mejač)

K prazničnemu vzdušju je prispeval tudi kamniški novoletni sejem. Kljub mrazu so najbolj vztrajni prodajalci vzdržali. (Foto: V. Mejač)

Koncert božičnih pesmi

V nedeljo zvečer, 27. decembra, je Prvo slovensko pevsko društvo LIRA Kamnik organiziralo koncert BOŽIČNIH PESMI pod vodstvom dirigenta Sama Vremšaka in ob spremljavi orgel, iz katerih je izvajala prečudovite melodije Marija Holcar. Poleg moškega pevskega zbora PSPD Lira Kamnik so na koncertu sodelovali še solisti: Irena Baar-Vremšak (sopran), Sabira Hajdarevič (mezzosopran), Jože Kores in Jani Krt (tenor), Samo Vremšak in Janez Majcenovič (bariton), Zoran Potočan (bas).

Večino koncerta so izvajali na koru. Za zaključek pa so pevcu Lire zapeli še pred oltarjem, in sicer Ipavčevo Prišla je lepa sveta noč, narodni v priredbi Borisa Vremšaka Tam stoji pa hlevček in Poslušajte, vsi ljudje ter Gruberjevo Sveto noč v priredbi Sama Vremšaka. Številni poslušalci so podoživeli lep božični večer.

VERA MEJAČ

Raduj, človek moj

Domžalski komorni zbor in komorna zasedba Simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik s solisti pod vodstvom Tomaža Habeta in Karla Leskovca sta v četrtek, 7. januarja, v akustični frančiškanski cerkvi v Kamniku pripravila božični koncert z naslovom Raduj, človek moj. Božične pesmi je za orkester priredil Tomaž Habe. Vsem izvajalcem in številnim poslušalcem se je zahvalil pater Marko Novak. Njegove prijazne in globoke misli so bile še posebej namenjene nastopajočim, ker so polno cerkev ljudi z glasbo in pesmijo popeljali v božično noč na betlehemske poljane. Z motom »Raduj, človek moj« so izrazili božično sporočilo, da je Učlovečeni odkril človeka človeku. Izraža veselje človeka nad samim seboj in željo, da bi bili drug drugemu resnično ČLOVEK. To pa je v tem burnem času še posebej pomembno.

VERA MEJAČ

**KNJIGARNA
in
PAPIRNICA**

**HIP – Ljubljanska 21/a, Duplica,
tel. 812-332**

V teh dneh vam še posebej priporočamo ugoden nakup:

- pisarniškega materiala
- tiskovin (možnost dotiska logotipa vaše dejavnosti)
- biroopreme (blagajne, namizni kalkulatorji, pisalni stroji)

POSEBNA PONUDBA: registrska blagajna SHARP M.P.C 48.195 SIT
V prodaji že obrazci za dohodnino za leto 1992.

KAMNIŠKI OBČAN – Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Prelest, d.o.o. Ljubljana, Dunajska 7, direktor Tone Štrus. Predsednica časopisnega sveta Breda Podbreznik-Vukmir. Uredniški odbor Dušan Lipovec, Vera Mejač, Bojan Pollak, Matic Romšak, Stane Simšič, Ivana Skamen in Franc Svetelj. **Glavni in odgovorni urednik Matic Romšak.** Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Tina Romšak. Tehnični urednik Vlado Šlamberger.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.100 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1 (občina), tel. 831-311. Žiro račun: Prelest, d.o.o., 50102-601-3114.

Rokopisov in in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.